

F R I F A G B E V E G E L S E

2. årgang nr. 1.

3. januar 1942.

Kamerat!

Året 1941 var for fagbevegelsen en stormfylt og vanskelig periode. Men organisasjonen sto rak og sterk i stormen. Da det kom til stykket ga den ikke kjøp og tia fram til standrettsdagene og N.S.s overtagelse av organisasjonsapparatet vil bli stående som ett av de ærerikeste blad i fagorganisasjonens stolte historiebok.

Fagorganisasjonen sto mot presset fra tyskerne og N.S. Den ikke bare sto mot, men sto fram med sine krav. Datoene 3. april, 17. mai og 30. juni 1941 vil for alltid være risset inn med ildskrift i vår bevegelses historie. Fagorganisasjonen sa klart fra hvor den sto. Den stilte sine betingelser overfor okkupasjonsmakten. Den krevde retten til å eksistere som en fri fagorganisasjon, med åpen adgang til arbeide for de hundretusener fagorganiserte arbeideres faglige og økonomiske interesser. Den sa fra at hvis disse krav ikke ble imøtekommet, kunde ledelsen ikke forsvare å fortsette i sine stillinger lenger. Henvendelsen av 30. juni til Reichkommisar Terboven var for alle oss fagorganiserte et programskrift - et kampskrift som ikke minst forplikter oss nå - i den nye situasjon som er oppstått etterat N.S. på tysk ordre og med tyskernes samtykke har satt seg til rette i organisasjonsapparatet.

Tyskernes svar på henvendelsen av 30. juni kunde ikke bli noe annet enn det ble, for dem som kjenner til de metoder og midler de alltid anvender. Men svaret ble krassere enn vi kunde forestilt oss i våre vildeste fantasier. Ennå ruger uhyggen fra undtagelsestilstandens dager dystert i våre sind. Vi glemmer aldri mordene på Viggo Hantsteen og Rolf Wikstrøm og massearrestasjonene av våre beste tillitsmenn. Heller ikke glemmer vi noensinde de gribbene som snøk seg ut fra sine forskjellige holer og dukket opp i fagorganisasjonen for å krefse til seg byttet., for å sette seg til i tillitshvervene etter dem som den tyske bøddeljustis hadde slått kloen i.

For fagorganisasjonen er en tidebolk til ende. Den Arbeidernes faglige landsorganisasjon som naziene skalter og valter med nå om dagen, er ikke lenger vår organisasjon, selv om de tvinger oss til å fortsette som medlemmer og som tillitsmenn.

Vi knytter nevne i lommen, vi biter sinnet i oss, vi venter til det passer å gjøre opp. Vi vet at den dagen kanskje er nærmere enn vi tør tro, da vi skal feie råttenskapen ut, og igjen bli herrer i eget hus. Det er vårt håp at i 1942 skal den nye arbeidsdagen rinde - det nye året må gi oss freden og friheten tilbake, og med den en fri og sund fagbevegelse.

Ved årsskiftet skal vi også gi det løftet til hverandre at vi over alt og overfor alle skal holde ideen - fagorganisasjonens grunnleggende ide - levende, og at vi all vår ferd skal opptre som modige og sterke kjempene mot nazityrraniet, mot fordømmelsen og fornedrelsen, og for et fritt land og folk med frie organisasjoner av frie, høyreiste kvinner og menn!

GÖBBELS ER MISFORNØYD MED HJEMMEFRONTEN.

I siste nummer av "Das Reich" slår dr. Gøbbels et slag for å stille hjemmefronten i ro. For å få klagene til å forstumme gir han en omtale av den tyske soldat ved østfronten:

"Når han idag står på en 2000 km lang front fra Kyitehavet til Svartehavet i snø og is, frost og kulde, ofte uten mat, mange ganger uten ammunisjon, avsondret fra aviser, radio, film, teater og all kultur gjennom et halvt år, uken igjennom ventende på post, ikke tak over hodet, ikke seng til å sove i, bare trøstløse vidder rundt seg og foran seg fienden - "

Opp mot dette stiller Gøbbels hjemmefrontens klager over trafikkinskrenkninger. Selv om disse fører med seg at de kom er senere hjem, så er det dog en seng som venter for natten, og har en tungt arbeid kan en endog få fri om søndagene. Han advarer mot å overdrive savnene i hjemmene og særlig tilbakeviser han at staten, partiet eller regjeringer kan lastes for disse. De som klager over mangelen på tobakk minner han om de mødre som med tungt hjerte sender sine sønner i krigen. Han er klar over at også disse klager. Men disse bør igjen huske på den kvinnen som mistet sin mann i forrige verdenskrig, og som nå har 4 sønner på østfronten. For henne er det ingen fornøyelse etter et tre timers opphold i tilfluktsrummet for å holde livet i seg selv og sin femte sønn. Han minner også om den kvinnen som ved et bombetreff på huset fikk drept sine to eneste barn og som et par dager etterpå fikk melding om at hennes mann er falt på østfronten. De som klager over at de ikke får reise noe sted i julen, og de unge kvinner som bare går åg stiller i sine hjem ønsker han å vise de sykesøstre som må passe hårdt sårede fra 7 morgen til 8 kveld og deretter må dra hjem å arbeide i sitt eget hjem til kl. 1 om natten. De som klager over at Kringkastingen innstiller under fare for luftangrep eller klager over at avisene bare er på 4 siden av mangel på papir, eller klager over overfylte sporvogner eller at julaften i år er uten juletrær, har han følgende oppmuntring:

"I Berlin finnes det et sykehus med over 100 krigsblinde, unge menn mellom 18 og 24 år. - De har begynt sin yrkesopplæring for å finne ett nytt livserhverv. En har mistet sin venstre arm og og kappet av halften av samtlige fingre på høyre hånd, ved siden av at han har mistet synet. Med stumpene på denne hånd lærer han seg å skrive på maskin. - Dere tar feil hvis dere tror at tungsindet råder på dette lasarett. Ingen steder i Tyskland hersker det en slik tro på seiren, slik tro på Føreren, ingen steder avventes frontberetningene så spent, ingen steder blir det klaget mindre, og holdningen bedre bevart enn her. "

Det er i sannhet bemerkelsesverdig hvor kraftig dr. Gøbbels må ta i for å overdø e klagene på hjemmefronten. Det tyder på at de ikke er særlig lavmelte i øyeblikket.

- v -

GODE NORDMENN KASTES UT AV SINE STILLINGER.

Nazistene i Oslo har avsatt kirkeverge Ludvig Hansen uten noen begrunnelse og på dagen.

I Bærum er de høyst fortjente tjenestemenn, rådmann Halmrast og overingeniør Hoel sparket ut av sine jobber.

Oslo har fått ny forsorgsinspektør, i den stillinger som nazistene kastet ut Andreas Bøe av. Den nye forsorgsinspektør er en 31 år gammel dekorasjonsmaler, Nils Nilsen. En fullstendig ukjent størrelse som sikkert har like lite vett på det han skal til å stille med som de andre N.S. plasserer nå i "fagstyrets tid". Det var 6 søkere til stillingen, nemlig foruten Nilsen fullmektig Osvald Marthinsen, forsorgsforstanderne Jul. Kvale, Sæther, Eklund og assistent Backe.

NYE FENGSLINGER.

Stortingsmann Lars Moen, Dombås, ble arrestert av Gestapo forrige mandag. Han er ført til konsentrasjonsleiren på Grini. Årsaka til arrestasjonen skal være en tale Moen holdt i en begravelse.

For et par uker siden ble politifullmektigene Erling Bryhn, Tage Pettersson og L'Abbe Lund arrestert. Arrestasjonen sto i forbindelse med den store matvarerassisaen vi hadde her i Oslo den 1. og 2. desember ifjor. Det var ca. 1000 familier i Oslo og Aker som hadde besøk av politiet og Hirten unden rassisaen. Politiet hadde besluttet at vel 900 av de hjemsokte skulde få beskjed at de beslaglagte matvarer igjen var frigitt, mens det for ca. 40 stykker skulde drøftes noe nærmere hva som skulde foretas. Imidlertid grep Gestapo inn og bestemte at ingen skulde få frigitt de beslaglagte varer. Da rundskrivet om denne nye bestemmelsen skulde settes opp, forlangte de 3 nevnte politifullmektiger at det tydelig skulde gå fram av rundskrivet at det var tyskerne som hadde truffet bestemmelsen. Fung. kriminalchef Schartum nektet å formulere skrivet i overensstemmelse med fullmektigenes ønske. Senere ble beslutningen omgjort og det er nu gått ut beskjed til de fleste familiene om at varene er frigitt. De tre politifullmektiger fikk imidlertid svi for sin bestemte opptreden. Samme kveld som konferansen med Schartum ble de arrestert.

Alle tre er senere løslatt med avsatt fra sine stillinger.

De 7 som er arrestert i patentstyret er sekretærene Hjalmar Øen, Helgeland og Kjendsli, ingeniør Nordstrand og assistentene Sværen, Henry Løken og Saugsheim. De ble som før nevnt anngitt av en kollega, Mortensen.

Fra Gue Finnskog meldes om nye arrestasjoner. Blandt annet er Montz Hansen arrestert. Det er den berømte Nytorpet som opptre som angiver i bygda.

Direktør Alf B. Bryn er løslatt. Endel av dem som ble satt fast under undtagelsestilstanden er sluppet ut fra Grini, bl. a. flere av de arresterte jernarbeidere. Lille julaften slapp også sjefen for D.N.A.s forlag Kolbjørn Fjeld ut av konsentrasjonsleiren.

- v -

LANDSBANKEN.

Arbeidernes Landsbank hadde representantskapsmøte den 18. desember. De flekkede var i stort flertall, og besatte de plasser som ble ledige i representantskapet. Hovedkassererne Kåre Bakken og Johs Ringen og de kommissariske lederne Einar Knudsen og Mikael Bergh ble valgt inn som nye medlemmer og de kommissariske ledere Erling Øverby, Rolf Jahrmann, Leif Holje, og A. Bjerke ble varamenn. Hele hurden fra N.S.

Da banksjef Bjørnseth ble kjent med det rundskriv som nazistene Gude sendte til forbundene om formuesdisponering (omtalt i vårt forrige nr.) og ble opmerksom på hvor frekt Gude hadde utnyttet sin konferanse med dem, søkte Bjørnseth straks opp herr Gude. Gude måtte pent be om undskyldning for at han hadde trukket Bjørnseths navn inn i sitt sirkulære.

- v -

NORSKE ARBEIDERE TVANGSENDT TIL PETSAMO.

Det har vært fryktet for at tyskerne kunde finne på å tvangssende norske arbeidere til Finland, der det er følelig mangel på arbeidskraft p.g.a. den sterke mobilisering. Nå meldes det fra Kirkenes at en kontingent norske arbeidere er sendt derfra til Petsamo-distriktet. Alle protester mot tvangssendingen har vært nytteløse.

Det meldes ellers om mat- og materialmangel ved de tyske anlegg-
ne. Situasjonen forverres stadig. Fra Oså i Hardanger har vi fått
underretning om at også der har arbeidet måttet innstilles flere
dager i uka på grunn av mangelen på mat. De samme meldinger er løpt
inn fra Herdla ved Bergen. Der skorter det særlig på bensin og olje.

- v -

OGSÅ GELENDERE OG REKKVERK!

De dertil innsatte redskaper driver nå å sysler med noe som
kalles "metallmobilisering", det vil si arbeidet på å skaffe tysker-
ne alt det metall som kan skrapes sammen fra tjenestebygningene til
Staten og kommunene. Det er nå tatt et nytt, oppsiktsvekkende skritt
i denne saka. I brev av 14. nov. har Norges Metallcentral anmodet
departementene om å foranledige utskiftning av rekkverk og gelen-
dere av messing og andre legeringer av kobber i de bygningene og in-
stisusjonene som hører inn under departementene. Metallcentralen ber
dessuten om at alle metallgjenstander som skilter, hengsler, håndtak,
knagger, hengere og forøvrig alle matellegjenstander som lar seg
fjerne uten altfor vidløftige inngrep (!) hurtigst blir utskiftet med
tilsvarende deler av tillatte materialer og innsendt til de samleste-
dene som ordføreren har opprettet.

Når man hører sånt skjønner man hvordan det står til med de
"uovervindelige".

- v -

FORBUNDSSAMMENSLUTNINGEN.

L.O. har nå sendt ut et rundskriv om at myndighetene har god-
kjent omorganiseringen og dannelsen av følgende 13 forbund, som skal
omfattende forbundene innafor L.O., som utafør:

- Forbundet for Nærings og nytelse.
- " - Bygningsindustri.
 - " - Bekledningsindustri.
 - " - Grafiske fag.
 - " - Kjemisk industri.
 - " - Jern- og metall.
 - " - Treindustrien.
 - " - Papirindustri.
 - " - Hotell- og Restaurant.
 - " - Handels- og kontorvirksomhet.
 - " - Skog- og landarbeid.
 - " - Sjøfart og transport.
 - " - Offentlig virksomhet.

- v -

FORNÆRMELSENE MOT QUISLINGENE.

ser det ikke ut til at nyordnerna greier å få bukt med. Så forhatt
er det usle kryptet at folk stadig på etter eller annet vis gir
uttrykk for hva de mener om dem. Den bitre stemning mot forrederiet
og forrederne gir seg lett synlige utslag, selv om folk av god, norsk
støpning alltid viser ytterste grad av forsiktighet når de er nødt
til å være i berøring med pakket. Særlig ilde ser det ut til å
være for dem som har solgt seg av funksjonærene i de offentlige
etater. De er vel også med tertefine av seg enn hirdpøbelen som har
trening i å gråsere i gatene.

I Telegrafverket ser det ut til å være særlig vondt for quisling-
paddene å ferdes. Gang på gang har det vært innskjerpet at det
skulde opptres høflig mot tyskere og N.S. Nå er det igjen kommet
et oppslag om det der. Det er sendt ut av "telegrafdirektør" Hadeland
og hans nærmeste Tørras Snørtevold Fiane og har følgende ordlyd

- 5 -

"Disiplin og høvisk framferd,

I tida før nyordninga i telegrafstyret i august måned d.å. hende det
fleire gonger at tenestegjerande i telegrafverket laut slutta eller
taka permisjon, av de dei ikkje lenger orka å gjerda tenest p.g.a.
sjukkane av ymse slag frå kollegaer som var imot Nasjonal Samling
og det arbeid som det stabarande partiet gjer til å vinda att
fridommen og sjølstendet for fedrelandet vårt.

Av di det framleis finst einskilde i telegrafverket som driv
på med denne landsskadelege trafikken, vil telegrafstyret gjerde
merksam på at dei tenestmenn som heretter er uhøflege eller uvenn-
lege eller synes usømeleg eller uhøvisk åtfærd mot kundar eller
kollegaer som er medlemmer av det statsberande partiet eller har
samhug med nyordninga i Noreg vil verta straffa etter tenestmanns-
lova.

Ved fyste gongs misferd vil ein nytta bot eller anna ordens-
straff. I grovare tilfelle og ved oppatt-tak må tenestmannen være
budd på å få avskil med heimel i tenestmannslova."

- v -

POLITIFOLK I KONSENTRASJONSLEIR.

I september ble politikonstablene Einar Mjølnd og Erling Sund-
vær arrestert av tysk politi for å ha skadet 2 v-plakater i Kr.sand
ved å gjere teksten "Tyskland seirer på alle fronter" uleselig. Etter
ordre fra Joseph Terboven er de to nå anbragt i tysk konsentrasjons-
leir og avskjediget fra politiet.

- v -

UKENS SMIL.

I Sarpsborg er det en skomaker som fungerer som kulturbærer for
Nasjonal Samling. Dette medfører at han aldri får tid til å passe
forretningen. En dag han vendte tilbake og skulde låse seg inn i
skobutikken fant han en seddel på døra med følgende tekst:
"Skomaker, bli ved din lest! Hæl og sål!"

- v -

EN FARLIG FYR.

I Troms fylke har det operert en løytnant Utengen fra Eidsvold
som har vist seg å være farlig angiver. Han har søkt innpass hos
folk ved å utgi seg for å være god nordmann og utsending fra regje-
ringen i London. På denne måten har han lokket folk til å snakke
med det resultat at bl. a. 10 personer fra Tr msø nå sitter arrestert.
Blant de han har angitt, er også en norsk officer som utførte en
utmerket innsats under forsvaret mot den tyske okkupasjon. Når hans
kupp har lyktes, skyldes det at han lot seg anbringe i konsentrasjons-
leiren på Lanes utafør Tromsø. Dette fikk folk til å tro på hans
historier etter at han slapp ut.

- v -

I KONSENTRASJONSLEIREN PÅ LANES

sitter det i øieblikket 100 fanger. Tyskerne holder også noen
fanger i Troms kretsfengsel. Vi har før nevnt alle de svakheter det
er ved konsentrasjonsleiren bl. a. mangelen på varmeanlegg. Sund-
hetstilstanden er dårlig. Flere fanger har utslett, reumatiske smer-
ter og svært almindelige. Men humøret holder. En av de som er styg-
gest behandlet er overrettssakfører Per Spilling fra Harstad.
Han var inntil for kort tid siden anbragt i et mørkt kjelderrum.
Major Hundstad har sittet 6 uker i mørk enecelle. Ellers må fangene
bli på sine trange rum uten ved måltidene. Rom på 2½ x 3 m. brukes
til oppholdrum for 4-5 mann.

FRA FINNMARK MELDES

at situasjonen blir stadig mer forvillt. Trafikken på kysten er praktisk talt stoppet og tilførselen derfor minimale. I store distrikter hersker ren nødstilstand især fra Honningsvåg og østover. Poteter, melk har ikke vært i handelen på flere måneder.

Med hensyn til fiskesituasjonen i Nord-Norge så meldes det at det nesten ikke kommer fisk til lands. Fiskerne får lite olje, mat og tobakk. Dertil kommer risikoen for liv og redskap. Tuskerne rekvirerer også skøiter i stor utstrekning. Stemningen blandt fiskerne er avgjort norsk. Det blir nå gjort store tiltak for å gjøre fiskerne interessert i Lofotfisket. De blir lovet flesk, kjøtt, tobakk og kaffetilsetning hvis de vil dra ut. Men ingen tror på løftene før de ser varene. Det tyske fischeinkauf har slått seg på sildekjøp fordi det ikke kan få tak i torsk.

- v -

KRIGSRETEN

dømte som før nevnt, 11 nordmenn til døden i begynnelsen av denne måned. Mandag den 29. desember ble dommen fullbyrdet.

I disse da er har krigsretten nordpå tatt opp til behandling saken mot 5 mordmenn. Retten er satt på Sætermoen. Blandt de 5 sitter Georg Lorentzen, en av fiskarfylkingens fremste representanter. Alle disse er angitt av løytnant Utengen.

- v -

NORGES RØDE KORS

synes nå å stå ferdig til å bli nazifisert. I "Ragnarokk" har nemlig dr. Arne Høygård fått plass for en artikkel med angrep på Røde Kors fordi det ikke er ved fronten. I Artikkelen blir Røde Kors berømmet for sitt arbeid i fredstid, men nå "skal Røde Kors være ved fronten og ingen andre steder." Sykehusene skal omdannes til rekonesentehjem for frontsoldater og ikke brukes til å "provosere aborter på sosisetetsdamer", som dr. Høygård får seg til å skrive. Konklusjonen er: "Til fronten med Norges Røde Kors, ellers har vi ikke lenger bruk for det!"

En kan ikke overse denne artikkelen lenger, fordi den i disse dager sendes ut gjennom det offisielle (NTB). Det synes som om Røde Kors er i ferd med å lise samme skjebne som Nasjonalhjelpen eller Norsk Folkehjelp. N.3. har jo nettopp dannet sin egen hjelpeorganisasjon og da er det vel ikke plass til andre.

- v -

DEN NORSKE LEGION.

sendte ut en kundgjøring til soldatene like før sin oppløsning. I denne forklarer major F.H. Kjeldstrup en rekke av de besværligheter Legionen sliter med. Han kommer også inn på underholdet til soldatenes familier og skriver: "Det var en lettere oppgave å ordne familieunderholdet for hele den norske hær etter demobiliseringen tross de den gang eksisterende vanskeligheter, enn det har vært å få familieunderholdet og postgangen tilfredstillende ordnet for Viken bataljon, fordi legionsstaben sto utenfor underholdningsordningen og bare var ett av de mange ledd i postordningen." Karakteristisk for legionens oppgave må vel Kjeldstrups slutningssats sies å være: Med Quisling for Norge

mot en fri, selvstendig og lykkelig tilværelse for vårt land.

- v -

- 7 -

FOLKEDOMSTOLEN TJENER DE HØYE HERRER.

Dagen før lille julaften behandlet den såkalte folkedomstol saka mot Leif K. Nielsen, et kjent medlem av A.I.F. og Arbeidernes Ungdomsfylking (Han var før nazistene overtok den siste formann i Fager 26) Nilsen var overført medarbeiderskap i det gode illegale blad "Folkeviljen". Nilsen tok fullt og helt konsekvensen av hva han hadde gjort. Han erklærte at han var og er socialist og motstander av nazismen og at det 7 måneder lange fengselsopphold ikke hadde gjort noen forandring i hans politiske oppfatning. Dommen var etter tysk mønster. Han fikk 2 års fengsel. En av "dommerne" stemte for hele 3½ år! Ja, det er sikkert at småkrypet står i for å tekkes sine herrer.

- v -

DET NYE BRØDET.

I tidsskriftet for Norges Legeforbund nr. 24 for 15. desember 1941 fin er vi følgende meddelelse fra Kristiania Brødfabriks laboratorium, ved lederen dr. tekn. Arne Skulerud:

... Da det gamle lager av tør og diastesefattig rug var oppbrukt fikk vi i stedet en temmelig fuktig og sterkt råberget rug av mellemeuropeisk opprindelse med et høit i nhold av grodde korn. Som følge herav vil stivelsen i det forklistringen begynner under stekingen av brødet, for en stor del overføres til dekstriner og maltose. Hermed får vi stedetfor en elastisk og porøs brødkrumme en tung, tett klebrig masse som det naturligvis er umulig å få tygget ordentlig. Den klistrer seg sammen og kleber ved tennene og svelget som klumper ...

Ja, vi har merket det!

- v -

TYSKERNE ER OM SEC.

"Elektrikeren" forteller at i nær fremtid skal man påbegynne arbeidet med å anlegge en undervannskabel fra Norge under Skagerak til Jylland og derfra videre til Tyskland, hvorved det norske kraftoverskuddet skal overføres til Mellem-Europa. En febrilsk utbyggelse av de norske kraftkilder pågår for tiden under tysk ledelse, og veldige utnyttede kraftreserver kommer med det første til å nyttiggjøres hvorved et betydelig overskudd av kraft kommer til å oppstå. Dette overskudd skal eksporteres til Danmark og Tyskland og en samordning av den tyske, danske og norske kraftforsyningen kommer til å gjennomføres.

- v -

En rekke av landets skofabrikker har fått ordre om å innlevere til tyskerne alle bekkstøvler fra nr. 42 og oppover.

- v -

NAZISMEN ER ARBEIDERNE VERSTE FIENDE.

Tyskerne forsøker i Amerika, som de også forsøkte i de okkuperte land, ved hjelp av sine leiesvenner å så splid blandt arbeiderne for derved å bortlede oppmerksomheten fra den virkelige fiende nazismen.

Hvor ofte har vi ikke hørt at de amerikanske arbeidere er misfornøyd og at streiker hører til dagens orden.

I virkeligheten er også de amerikanske arbeidere fullt klar over hvor de har sin verste fiende. I en radiotale den 15. desember sistleden til de amerikanske arbeidere, ga den amerikanske Landsorganisasjons formann, Green, uttrykk for at Landsorganisasjonen går helt og fullt i n for Roosevelts politikk. Han sluttet si tale med å si: "Vi gir aldri opp kampen mot arbeidsgiverne for å bedre lønns- og arbeidsvilkårene, men vi utsetter den inntil vår verste fiende er slått, nemlig diktaturstatene.

HALFDAN CHRISTENSEN holdt forleden opplesning i Porsgrunn. Blandt de diktene han skulde lese opp var Bjørnsons "Mitt følge". Programmet var godkjent Barclay Mitter, men Finn Halvorsen, mannen uten ansikt, som skrev små, perverse romaner før i tiden, underkjente det. Etter diverse bråk ble det endelig godkjent også av ham. Dog måtte Christensen sløyfe det verset hvor de kjente linjene forekommer: "Med seir fra Moskva til Cartagena, han dør dog ensom på St. Helena." Det syntes litt for aktuelt muligens.

- v -

PRISPOLITIET har litt av hvert å sysle med for tiden. Dog er det ikke sannsynlig at det får tid til å ta seg av hr. proff. Herman Harris Galmann Aall, som nylig avhendet sin meget elegante bil til arbeidstjenesten. Bilen var av taksthevnden verdsatt til 6000 kroner, men arbeidstjenestens overledelse fant ikke å kunne ta hensyn til de slags. Hermann skulde ha sine 9000 - for det var han vært, om ikke bilen var det.

- v -

ARBEIDSTJENESTEN. Det finnes forøvrig også bra nordmenn i arbeidstjenesten. En av dem het Jyhne og var leder for en av skolene og nektet å ta hensyn til tyskerens direktiver om at slik og slik skulde eksersisen drives. Han mente at han som norsk officer hadde en viss forutsetning for å forstå norsk ungdom.

Tyskerna ga derfor beskjed om at han ikke lenger passet som leder av skolen. Derfor sluttet han der. Så ble han utnevnt til sjef for skolen på Helgelandsmoen, hvor befalet skulde trenes opp i vinter, men også denne beslutning ble forlangt omgjort av tyskerne. Og det ble den. - - Det heter norsk arbeidstjeneste.

- v -

Quislings gamle motstander og medarbeider (stryk det som til enhver tid ikke passer) - herr Walter Fyrst, var en stund ansatt i Arbeidstjenestedepartementet som konsulent i reklame og propaganda, men ble forholdsvis fort skjaltet ut. Så kom den norske Legion på benene og Fyrst meldte seg med en gang. Han mente selv han passet veldig godt som kompanisjef for propagandakompaniet, for da hadde han forholdsvis stor sjangse til å komme hjem igjen. Han ble utnevnt til kaptein, hvilket var et ganske raskt avansement da han hadde 48 dagers rekruttskole som menig soldat. Som den første av Legionen kom han i nærheten av fronten, men nå er han sendt hjem igjen av tyskerne som uvelig selv til å reise i bil bak fronten. Reisebrevene fra det Asovske hav er skrevet på Nordstrand. Han har nå fått en underordnet stilling i Kulturen etter at han i lang tid har tryglet Quisling om å få lov til å bli medlem. Om en tid vil han trygle om å få bli strøket. Men det er helt unødvendig.

- v -

DEN NORSKE LEGION er det slutt på. Det meldte seg alt i alt ca. 1000 mann hvorav tredjedelen var ikke stridende. Dessuten var det en del søppel som ble kassert med en gang.

Siden den begynte treningen i Tyskland har det vært nokså stille om den, bortsett fra plakatene om at den seirer veldig. De plakatene bør ingen prøve å rive ned lenger, dertil er de for morsomme. En av årsakene til dens oppløsning, som ble gjort bekjent i en liten notis i avisene "til underretning", er at det var flere som nektet å avlegge ed til Hitler. Det var nemlig ikke meiningen opprinnelig. En annen årsak er at det er adskillig korrupsjon her hjemme. Blandt annet ønsket stabesjef Sæther å låne 100 000 kroner for Hirden av den, for Hirden fikk altså lite å rutte med, syntes han. Herr Kjeldstrup lånte villig ut, men da tyskerne begynte å revidere regnskapene ba han pent om å få pengene tilbake.

- 9 -

Det fikk han imidlertid ikke, for det var ingen penger. Istedet ble han og seter, enige om å ordne det som bidrag til de hirdmenn som ønsket å bli legionærer. Pengene skulde være brukt til uniformsanskaffelser o. lign. Kjeldstrup skal ikke ha det greit nå. Dette bare til "underretning". Det er forøvrig arrestert Legionærer her i byen som ble bragt inn på politistasjonen og pålagt å gå hjem og ta uniformen av. De har ikke lenger lov å gå med den her hjemme. Altså røk også den sjangsen til å vinne et pikeherte på fallrepet.

- v -

NORGES ØKONOMISKE UTBYTNING er et kapittel for seg under okkupasjonen. Den går lenger og lenger. Når det gjelder utnyttelsen av norske råstoffer er tyskerne mere gripe nå enn n ensinde, det kommer vel kanskje av at de skjønner de må skynde seg å få brukt dem opp. Hva de ferreste vet er imidlertid at tyskerne ødelegger selv de handelsforbindelser som er knyttet under deres oppsikt. Således er det umulig å oppfylle de kontrakter Norge har med forskjellige land. - Tyskland og Italia, Ungarn, Danmark, Holland, Frankrike Belgia og Spania - om cellulose og tremasse. Årsaken er at de norske fabrikkene ikke lenger får kjøpe halvparten av det de regner for å oppfylle kontraktene. Tyskerne skal ha alt tømmeret til å lage baraker og flyplasser m.m. For 1941 har de brukt mange millioner m³ og behovet er større for 1942. Det regnes nå med at cellulosefabrikkene bare får en eller to millioner m³ for 1942. Tyskerne tar mesteparten av resten, og det som blir tilbake må gå til ved, fordi vi ikke lenger får noe koks og kull fra Tyskland tross avtale.

- v -

HELAN GÅR.

Forleden dag var overlege Christensen ved Aker komm. sykehus og herr sjefsskoleinspektør major i den norske Legion Jørgen Bakke ute å alkoholisererte seg. Etter å ha drukket vel og lenge, seg trett-heten inn over de to bolde riddere av det gyldne kort. En bil ble rekvirert og den gallante major tilbød seg å kjøre forrederkollegaen hjem. Christensen ble kjørt til Disen gård og Bakke ba så sjafføren å kjøre til Sinsenveien 6. Imidlertid var ikke sjafføren så godt kjent at han visste hvor Sinsenveien 6 lå, og meddelte dette til hr. majoren. Da begynte krigerblodet å bruse hos majoren. Han trakk fram en revolver og forlangte at sjafføren skulde finne fram til Sinsenveien 6. Sjafføren kjørte så til Grefsen politistasjon, hoppet ut og meldte av at han hadde en beruset tysker i vognen, og denne hadde truet ham med revolver. Herr majoren ble så kommandert til avstigning og Schnellkommando ble rekvirert. (Bakke ynder å opptre som tysker, den forhenværende gymnastikklærer på Mysen har nemlig lært seg dette tungemål, og bruker det i tide og utide.) Overlege Christensen ble visstnok en smule overrasket da han midt på natten fikk en telefonoppringning og en tysk stemme forlangte å få vite hvem han hadde vært sammen med om aftenen. Dagen derpå hadde Askvig og Judas Lie en særlig vanskelig oppgave: Å stoppe videre forfølgelse mot herr Bakke. Bakke stakk ble jo nokså redusert etter denne innsats. Han var på vei til sin Oslo-elskerinne, frk. Storstein, Sinsenveien 6, og til tross for bruk av revolver og tysk språk, var han så uheldig å treffe ut for en mann som ikke lot seg duppere. Bakke er for øvrig gift og har flere barn, men som de gamle vikinger tar han adspredelse der hvor den finnes.

- v -

I TEATRET PÅ KOMMANDO.

Blokaden av Nasjonalteatret er stadig like virkningsfull. For å råde bot på dette, blir medlemmene av N.S. stadig tilpliktet å gå i teatret for å fylle opp. Arbeidstjenesten er jo som kjent godt brukt til samme formål. Det nyeste er at departementsfunksjonærer også skal tilpliktet å gå. Foreløbig har det vært frivillig

En liten episode kan kanskje illustrere situasjonen.

En dame i kulturdepartementet ringte forleden til indredepartementet og meddelte at nå var det deres tur til å gå i National-Theatret og ba om en oppgave over hvor mange billetter man ønsket. Da oppgaven senere ble gitt fulgte følgende forklaring: "Det er bare fire som ønsker billett. Alle begynner nå å bli trett av å kommanderes på partimøter, hirdmønstringer og nå teaterforestillinger. De fleste foretrekker å kunne disponere noe av sin fritid selv."

- v -

Kst. Hagelin får en brems.

Vi har før omtalt kst. Hagelins store appetitt på andre departementers virkeområder. Dette førte som kjent til at Statsråd sekretariatet ble tatt vekk fra hans departement. Men det har ikke hjulpet. Han fortsetter å breie seg. Nylig fant han således ut at rasjoneringsjefen i Oslo, Olav Solheim, var for god normann og burde byttes ut. Lignende ting har forekommet andre steder utover landet.

Slikt har skapt utrygge forhold. Tyskerne selv er oppmerksom på at nazister i ledelsen for de instanser som skal løse landets forsyninger, bare vil føre til sabotasje fra folkets side. Det er derfor omhyggelig undgått. Bare da direktør Bryhn i Industridirektoratet ble arrestert var det nødvendig å sette inn en nazist, Arneberg, fordi ingen heder ig norðmann vilde ta stillingen.

I disse dager går det ut et sirkulære til samtlige forsyningsnemnder i landet hvori kst. Ravner sammen med departementets annen direktør Schei, gir melding om at avskjedigelser foretatt av indredepartementet er ugyldige. Alle avskjedigelser skal godkjennes av Forsyningsdepartementet. Etter dette er avskjedigelsen I. A. av rasjoneringsjefen i Oslo underkjent.

Ikke så lite av en nesestyver for Hagelin.

- v -

SJØMENNENS FAMILIER fikk mye hjelp til jul. Oppfordringen fra regjeringen ble fulgt på en mønsterverdig måte. Men det må ikke stoppe opp med julen. Disse familiene skal leve etter jul også. Derfor må hjelpen fortsette til forsørgerne vender hjem igjen.

- v -

HERMANN WILDENWEY har sendt ut en morsom gjendiktning av Esops fabler på Ernst G. Mortensens forlag. Nazistene har ikke turt å gripe inn overfor den, men har i avisene bedt om at visse ting blir sløifet. En av de ting som ikke er ønskelig er fabelen om paddene som vilde ha en konge. Innledningen til denne er nemlig:

"I gode, gamle dager, da selv padden kunde rå

i eget land og rike og med frihet for hver padde, -"

Slike ord kan jo lett føre tanken inn på hjemlige fronter, og er ikke riktig bra. Det er vel ikke riktig bra at Wildenvey har tatt med diktet "Samhold" med følgende slutning:

"Husk nu hvori styrken stikker

husk, en for en kan alle knekkes lett,

men er det samhold, er hver enkelt sikker.

- v -

SAMHOLD LA TIL.

I nødens stund skal en lære sine sanne venner å kjenne, sier et gammelt ord. Det er en sannhet vi har fått føle sterkere og sterkere siden 9. april 1940. Det som hendte den dagen, og det som senere er hendt, har sveiset det norske folket sammen til en trofast venneskare.

Vi hadde nok mange hårde politiske kamper før, men de er glemt idag. Ingen spør lenger om en er av den eller den oppfatning eller politiske avskygning. Nå er spørsmålet om en er god nordmann. Det er ganske betegnende for situasjonen at alle som har prøvd å slå politisk mynt, alltid er slått hårdhendt ned. Alle er enige om å sammenfatte dette i 3 punkter:

1. Mellom alle partier skal det opprettholdes status quo fra 9. april 1940.

2. Alle krefter samles om å bane veien for landets lovlige regjering. Regjeringen har Stortingets ensstemmige tillitsvotum og består av representanter fra alle landets partier.

3. Kongen skal innta sin lovlige plass i Norge, slik som har fikk den etter folkeavstemningen 12. og 13. november 1905 hvor det med 259 563 mot 69 264 stemmer ble bestemt at han skulde være landets konge etter grunnloven.

Samme tingenes tilstand må også være rådende innen arbeiderbevegelsen. Alle som prøver å ta seg til rette i denne vanskelige tida, må avvises, og må i sin tur få sin fortjente straff. Samme behandling må den få som på noen måte stiller seg til disposisjon for nazistene. Straffen vil ikke bare ramme den som direkte blir medlem av Nasjonal Samling, men også de som indirekte yder tjenester.

...ange vil i denne tid komme i en vanskelig stilling. De vil bli truet med arbeidsløshet og annen straff, hvis de ikke bøyer av. Den som bøyer av for truslene og stiller seg til disposisjon for nazistene, vil ubønnhørlig måtte ta konsekvensene.

La det også være klart at i denne tid vil ingen bli oppfordret til å melde seg inn i Nasjonal samling, hverken for å utføre spionasje eller for å prøve å gjøre sin innflytelse gjellende. Alt snakk om dette er bare ord for å dekke et forrederi.

Samhold må til er vårt slagord. Under det mottoet vil vi kjempe til vi har nådd vårt mål.

Og den dagen er ikke langt borte da vi har fullført kampen. Da skal de trofaste kreftene ved fornyede krefter ta fatt på oppbyggingen av fagorganisasjonen.

Idag føres ikke kampen vår med store ord og handlinger. Men målet er det samme som det var før 9. april 1940 og som det blir etter at freden er gjenopprettet og tyskere og nazister er drevet ut av landet. Det gjelder stadig en

F R I F A G B E V E G E L S E.

Til minn til
P. Engelsen

FRI FAGBEVEGELSE

Nr. 2, 2. årgang.

10. januar 1942

Kamerat!

Det er merkelig hvor liten evne nazistene har til å vinne tilhengere. De truer den ene dagen, og er villige til å kjøpe i dyre dommer den neste dagen. Men det norske folket står like avvisende. Midt oppe i dette arbeider så Gudbrand Lunde med sitt propagandaapparat i håp om at det også skal lykkes å få noen til å lytte til myrdeflytterne. Men alt er like håpløst. Avisene blir tatt til hjelp. Men folk leser dem ikke. Eller også leser folk avisene på sin måte. Den politiske skribent i "Aftenposten" S.W. Flood har riktignok skrevet i sin leder at det ikke nytter å lese aviser mellom linjene, fordi det ikke står noe der. Si ikke slik, da. Bare den ting at det er S.W. Flood som skriver de politiske lederne og ikke Paus Pausset, forteller ikke så lite. At det er Kulturdepartementets tilforordnede medarbeider, Paus Pausset, som settes til å skrive reiseskildringer og om kraftlevering i Nissedal (tenk bare på det navnet) det er også betegnende for gehalten. I telegrammene finner vi daglig melding om at tyskerne holder på å rette inn frontlinjene på østfronten, og stadig finner nye overvintringsstillinger. Slikt forteller i lengden ikke så lite. I hvertfall får det ingen, selv ikke de svakeste, til å "sikre" seg inn i Nasjonal Samling. Italienernes innsats i Libya, innbyr heller ikke til å skape tro på de "unge" nasjoner. I belysning av slike telegrammer klarer derfor nordmennene å lese seg til japanernes innsats i Stillehavet, og danner seg et bilde av dimensjonene i framgangen. Alle har nå lest tyske seiersmeldinger så lenge at selv japanernes innsats blekner i forvisningen om det snarlige omslag.

Nei, det er for sent for nazistene å vinne, selv passive tilhengere. Folk som ellers har funnet det formålstjenlig å forandre politisk oppfatning for å sikre seg et stadig bedre levebrød, klarer ikke å følge nazistene i deres eventyrlige ferd. Nordmennene har holdt stand selv i en så pinlig tid som rett etter Dunquerque. Da kan en lett forstå nordmennenes innstilling nå da tyskerne begynner å se seg om etter en høvelig evakueringsbase.

-V-

Jern og met.

Renegaten Birger Aamodt er nå i full sving med å skaffe seg et "råd" istedenfor det hovedstyre som jernarbeiderne selv har valgt. Han har visstnok tenkt å presse storparten av det gamle hovedstyret til å fortsette i rådet. Tre av medlemmene er imidlertid avsatt av herr kommisären. Det er Gustav Johansen fra Smedforeningen, Henrik Gustavsen fra Instrumentmakerne og Hjalmar Andersen fra Bilarbeiderne. Påskuddet for å sette disse trauste organisasjonsfolk utafør er at Formerforbundet skal ha representanter i det felles råd. Men den virkelige årsak er nok at enkelte hovedstyremedlemmer er litt for byrdefulle for herr Aamodts dårlige samvittighet.

-V-

En tysk snik

er nå satt på som revisor i fagorganisasjonen. Hans navn er Kärre. Noen av de snakkesalige NS-pampene har fortalt at det var meningen at Herrn Kärre skulle tiltre alt den 10. september og da som revisjonssjef istedenfor Graver. Men den planen ble oppgitt. Nå er Kärre kommet, foreløpig som almindelig revisor i forbundene, men alle skjønner vel hva som skal skje med mannen ... Han er forresten en fæl fisk. Doven og brysk - det er det skussmål han får av de som har hatt besøk av den tyske spionen.

-V-

Godtfred Gran

har lenge prøvd å få folk til å tro at han ikke er medlem av NS. Han har rakkert ned på de norske nazistene (men hevet de tyske til skyene) når han snakket med de gode jøssinger. Nå kan skurken ikke stikke hue i busken lenger. I "Fritt folk" for 4. januar presenteres han som kf., d.v.s. "kampfelle" og roses for sin energiske innsats til fordel for NS. etter standrett dagene.

Vi har forlenget gjort oss ferdig med enne snikende luringen. Arbeids-

folk kommer til å kreve ham til regnskap en dag. Han slipper ikke billig.

Det forlyder forresten at Gran, som er en intrigant herre, har gjort seg ferdig i L.O., og at han skal sendes til Kristiansand for å bli kommisarieret eller annet i Samorganisasjonen der. En annen sviker, Bård Nordheim, skal være påtenkt som Grans etterfølger i L.O.

-V-

AVSATT. Vi har før fortalt at det er mye rask som er blitt satt på som ledere i fagorganisasjonen. Det vil etter hver komme mange avsløringer i forbindelse med de karene. Når en sånn samling av kjeltringer og undermålere settes til så viktige oppgaver må det gå galt. Det går galt!

Det de har vanskeligst å holde fingrene vekk fra, er pengene. Under slag hører snart til dagens orden. Nå er det med en av dem gått så vidt at han har måttet avsettes. Det er kommisaren i skotøyforbundet, Daniel Hagen, han er avsatt etter å ha undersøkt 4000 kroner i løpet av noen få måneder! Han har stukket til seg postanvisninger som er kommet til forbundet fra avdelingene - nevet pengene og puttet dem i sine egne lommer.

Det er flere av samme ulla. Vi har dem i kikkertene

-V-

FRA KIRKEFRONTEN. Alt tyder på at det skal trekke opp til en ny kirkestrid her i landet. Siden det berømte hyrdebrevet ble sendt ut av biskoppene, har nazistene vært på stadig jakt etter kirkefolket. Hvor de kommer til blir det satt inn nazister. Og Oslo biskop har de søkt å redusere mest mulig, og biskop J. Støren har de prøvd på å få til å trekke seg. Meningen var da å innsette en nazistisk biskop i Trondheim og gjøre denne til kirkens primas. Men biskop Støren har ikke villet vike.

For å råde bot på denne mislykkede aksjonen, har kst. Schancke i Kirkedepartementet begynt å sende sine rundskriv til prester og menigheter uten å la dem passere biskoppene, og uten å innhente biskoppenes uttalelse i sakene. Landets prester har nå fått melding om saken i det avskrift av skriftveksel mellom biskoppene og Kirkedepartementet er sendt ut. Vi mener at våre lesere har krav på å få greie på hva saken dreier seg om.

I et brev av 19. november 1941 uttaler biskopene bl.a.: "Rundskriv som nagår det gudstjenestlige og det bekjennelsesmessige - således f.eks. alt i forbindelse med alterboken - og likeledes alt som angår prestenes samvittighetsforhold og forpliktelser som ordinerte menn, - slike rundskriv må enten gi presten grei beskjed om biskoppens stilling til saken eller bli sendt gjennom biskopene og ikke direkte til geistligheten fra et statsverdslig departement. At biskopene i slike ting settes utenfor, virker helt forvirrende for presten og truer med å berøve kirken de garantier som er uomgjengelig nødvendige ifølge kirkens hele vesen."

I et brev av 24. november søkte kirkedepartementet å fordreie problemene, hvorpå biskopene den 15. desember sendte et klart og tydelig svar. Konklusjonen i dette brevet later ingen tvil tilbake.

KIRKEN ER IKKE EN INSTITUSJON SOM STATEN KAN BEHANDLE ETTER EGENE HENSIKTSMESSIGHET. Kirken er i praksis innordnet i det hele samfunnsorganisme under administrative former som har skapt betegnelsen "statskirke". Men med dette forutsetter kirken å være åndelig suverent samfunn bygget på Guds ord og fellesskapet i troen. På bibelsk vis har menigheten overdratt sine tjenere kirkens fullmakt ved bønn og håndspåleggelse. Det ansvar og den myndighet som derav følger, er det disse tjeneres sak å være lydige imot, samtidig som de så langt sannhet og tro ikke hindrer dem er innordnet med sin kirke i et organisk forhold til det hele folkelegeme og dets styreorganer."

Disse klare ord har ikke hindret kirkedepartementet i å sende ut pressemeldinger som nærmest gir uttrykk for at kirken har stilt seg til disposisjon for nyordningen. Det kan derfor være på sin plass å trekke frem tingenes virkelige sammenheng. Det norske folket venter nå i spenning på hva biskopene vil gjøre for å få Kirkedepartementet til å rykke ut med sannheten. Kirken er jo lite tjent med et statlig administrasjonsapparat som bærer falsk vidnesbyrd mot sin neste.

-V-

TROMS-KORRESPONDENTEN VÅR har sendt oss en del nye opplysninger om forholdene der oppe. Han opplyser at av de 55 ordførere som er oppnevnt av NS, ikke kan sees at mer enn 21 er medlemmer av partiet. Ordfører Hartvig Nielsen i Astafjord er muligens også medlem. Rådmann Chr. Hansen i Harstad er avsatt. Forretningsføreren i fylkesforsyningnemda er avsatt fordi han nektet å melde seg inn i NS. Samme skjebne har lensmann Hoel i Barbu fått. Det har også foregått en omfattende utskifting i en rekke offentlige utvalg og nemder utem at det er mulig å ha full oversikt over rekkevidden av dette.

-V-

MUSIKERFORBUNDET. Som kjent gjorde Håkon Meyer seg fort ferdig som kommisarisk formann i Musikerforbundet. Så prøvde selveste Fossum seg en tid. Nå er også han gått trøtt. I disse dager er den tidligere formann Gustav Hammerstrøm påny satt inn i vervet som formann.

-V-

NYE ARRESTASJONER. Et kjent medlem av A.U.F. Per Sogstad ble arrestert natt til julaften.

Like før jul ble formannen Horten Arbeiderparti, ingeniør Arne Drogseth, arrestert av Statspolitiet og satt inn i fengslet på Bredtvedt. Han er nå løslatt.

Fra Grini meldes at rektor Seip har fått 4 ukers vann og brød som disiplinærstraff.

-V-

PRESSET PÅ STATSFUNKSJONÆRER. Det er ingen som trur at NS, gir opp presset på statstjenestemenn og arbeidere for å få dem inn i partiet. De fikk imidlertid en slik kald dusj ifjor høst i forbindelse med Hagelins sirkulære at de har tatt det litt kuli senere. Nå er det imidlertid mange tegn som tyder på at de vil forsøke seg igjen.

I Telegrafverket er det bl.a. nå meningen å avkrefve personalet en lojalitetserklæring som har følgende ordlyd:

"Jeg vil syne korrekt framferd mot dem som jeg får med å gjøre i tjenesten. Jeg vil alltid være lojal mot styremaktene og ikke arbeide mot Nasjonal Samling, hverken i ord eller gjerninger. Jeg er merksam på at jeg må slutte straks dersom jeg bryter denne lovnad."

Det er kanskje ikke så forbausende at denne erklæring har sett dagens lys, når en vet at Telegrafverkets tjenestemenn nå i snart to år så høyreist har klart å stå imot alt press og alle trusler om å gå inn i NS.

Det er førsteklases lojalitetserklæring for NS, og deres leiesvenner at de nå må tryggle tjenestemennene om lojalitetserklæring for på denne måten å ro sitt mislykte hvervningsforsøk i land.

En fan gå ut fra at de har like lite hell med seg i sine bestrevelser denne gangen som alle ganger de har forsøkt seg før.

-V-

VED OSLO LIGNINGSKONTOR har det siden ligningssjef Lund ble skikanert vekk vært delvis kaotiske forhold p.g.a. nyansette udyktige nazister og vakante stillinger. Kontorsjef Olafsen var eneste ansøker til ligningssjefstillingen og da medlemskapet var i orden var saken opplagt. Flere sekretærer er sparket således Bjarne Lie og Jørgen Dahl. Kontorist Taugland, som har vært medlem av alle tidligere politiske partier og som er kjent for til sine tider å ligge under for alkoholen, så nå sin store sjangse og ble som kf. straks ansatt som sekretær etter Jørgen Dahl og det i høyeste lønnsklasse. Han er uten enhver kvalifikasjon, men har nå endog søkt stillingen som direktør i Folke registret. Da denne Taugland forsøkte å dominere kontoret helt, ble sekretær Langeland beordret som kontorsjef fordi Olafsen ikke har det ringeste teft av administrasjonen. Av den grunn har inspektøren K. Bratteli kunnet boltre seg svært. Han smiser dagen lang for sin nye nazisjef, og er svært servil for nazipåbud. En bekreftelse herpå fikk en nå før jul, da han foruten full overtidbetaling fikk, og med takk mottok et større gratiale fra ordføreren som påskjønnelse for sin store dyktighet med å tyne ulltepper, ryggsekker og telter ut av Oslo-befolkningen.

-V-

Angivere.

Agent Edvin Olsen, Kamphusvn. 33, Opsal født i 1877 er angiver. Han arbeider" bl.a. på Grand Kafe. De som vanker der bør derfor ta seg i vare for fyren.

Mosjøen, Enkefru Anna Olsen, enke etter politimester Olsen, er angiver i stor stilling. Murer Kai Marking, Bekkelagshøgda, er blitt oppnevnt NS-gruppefører i bygningsindustrien. Han er angiver og provokator av farligste sort. Nå går han rundt og fremstiller seg som "angrer". Vi ber om at våre lesere er varsomme med denne mannen

Vi advarer også mot P. Habberstad på Strand bensinstasjon i Sandvika. Han er angiver.

En mann som en også skal passe seg for er Georg ("Goggen") Andersen. Han vil være kjent som sirkus- og forlystelsesparkier. I øyeblikket har han forlystelsesavdelingen på Boulevard i Stortingsgata.

-V-

ET UHYGGELIG STRAFFEREGISTER. I avisen "Det frie Norge" for 2. desember 1941 finner vi følgende urhyggelige tall om hvordan "herrefolket" går fram i de okkuperte land mot sivilbefolkningen.

Tsjeko-Slovakia: 509 drept, 219 000 tvangsendt til Tyskland.

Polen: 82 000 drept, 1 200 000 sendt til Tyskland.

Norge: 21 drept, 1 400 sendt til Tyskland.

Danmark: 40 000 sendt til Tyskland.

Holland: 60 skutt, 400 døde i konsentrasjonsleir, 120 000 sendt.

Belgia: 200 000 sendt til Tyskland.

Frankrike: 250 drept, 62 000 sendt til Tyskland.

Jugoslavia: 6280 drept, 184 000 sendt til Tyskland.

-V-

Leger som sier fra hvor de står.

Som nevnt er det truffet den ordning at bare NS - leger skal praktisere for Oslo forsørstvesen. Det er satt opp en liste over de leger som kan bruke listen skrumper inn så og si fra dag til dag. Vi kan opplyse at følgende leger i de siste dager har meddelet at de vil bli strøket av nazistlisten:

Leif Dannevig, Per Franklin Fehn, Arne Halvorsen, Aksel Haneborg og I. Reichborn Kjennerud, (den siste er bror av den såkalte "idrettsfører" av samme navn).

-V-

ANGIVERIET BEGYNNER. Som nevnt før har Meyer, Rein og Olsen besluttet seg for å f. Gestapo som kontingentoppkrevere når deres egne evner ikke strekker til. I et sirkulære av 25. november til samtlige forbund, innskjerper "meyeristene" i L.O. at de medlemmer som ikke betaler kontingent skal trekkes til ansvar for vedkommende "rettsinstans".

L.O. sier rundskrivet at de medlemmer som ikke har betalt kontingent bør få en siste frist til å begynne å betale kontingenten. "Hvis dette ikke bringer det fornødne resultat, blir saken å oversende det tyske sikkerhetspoliti gjennom Landsorganisasjonen". - heter det i skrivet.

Stakkarane må få böddelgjengen på Viktoria Terrasse til å hjelpe seg med å få kontingenten inn, og de skammer seg ikke for å utlevere organisasjonskamerater til bandittene. Vår medarbeider i L.O.s administrasjon har meddelt at den første angiverlisten alt er sendt over til Gestapo. Den omfatter både slike som har undlatt å betale kontingent, og tillitsmenn og funksjonærer som har motvirket den såkalte nyordning i fagorganisasjonen gjennom sin holdning. Det Olsen og konsorter ikke greier skal nå tyskerne ta seg av. Vi vet hvordan det vil skje. Angiverne får en drøy regning å gjøre opp. De er de verste av all skitten i Ns. Det skal de også få merke nå tida kommer.

-V-

NORSK POLITIBLAD er nok ikke riktig fornøyd med stemningen i øyeblikket. Redaktør Berner Eikeland retter noen høye rop mot himmelen og stønner i kval. "Norsk politiforbund har i året ikke vært godt. Dessverre har det i lokalforeningene gjort seg gjeldende en viss pessimisme og passiv innstilling til den faktiske situasjon i landet. At dette syn også smitter på hovedledelsen er naturlig og uundgåelig.

Verst var det i det siste halvår. Stille og dødt. Faa eller ingen livstegn fra nogen kant. Av og til har redaktøren hatt inntrykk av at han sammen med bladstyret - står alene igjen på skansen og roper til en sovende forsamling.

"Det er ikke slik det skal være."

"Vi kan ikke sove oss forbi denne ulvetida."

Etter disse temmelige avslørende anklager prøver saa redaktøren aa finne grunnen til passiviteten og skriver:

"Vel kan dette være forstående, aa undra sig ansvaret - - saa kan ingen ta mig etterpaa for aa ha sagt eller skrevet slik eller slik."

Det er morsomt aa se at nazistene alt begynner aa regne med at det begynner aa nærme sig noe etterpaa. Det er ikke aa undres over at de finner at det er stille og dødt omkring seg.

TYSKE SOLDATER som kommer fra Sellafronten forteller at de er sendt tilbake for aa bli rensset. Det skal være 500 mann ialt. De forteller at de ikke har været ute av klærne paa 5 måneder, og at dette har skaffet dem mange sår, byller og annen elendighet. Etter evlusningen er klærne, ja endog stålhjelmene desinfisert.

- v -

HAGELIN OG DE UFJØDTE BARNA

HAGELIN OG DE UFJØDTE BARNA. I siste nummer av Lovtidende finner vi en ny forordning om at det nea er forbudt for andre enn apotekere og personer eller sammenslutende som har faat tillatelse, og tilvirke, innføre eller omsette barnebegrensende midler. Salg kan bare foregaa etter tilvising fra lege.

Vi har alltid vist at kst. Hagelin har en viss tendens tilaa tilrane sig alt mulig, men naar han i forordningen har faat med en bestemmelse om at overtredelse av forordningen medfører at de preventive midler som omsettes ulovlig skal indras til fordel for statskassen, da synes vi han tar litt for hardt i for sitt eget vedkommende.

- v -

REBELEN SIALOHLARES. I politibladet er det i siste nummer gitt melding om at 150 hird- og n.s.-folk skal gaa politikurs paa Gausdal. De utdannede nazister skal inn i "sikkerhetspolitiet".

- v -

SKUESPILLERNE er stadig like sterke. Siden teaterstreiken har det ikke meldt sig inn en eneste skuespiller i N.S. Det er sålees bare 5 medlemmer nemlig: Mnar Tveito, Jens Holstad, Sigurd Eldegard, Johan Hauge og Signe Ramberg. Disse er avskydd av sine kolleger. Verst er det dog med Signe Ramberg, fordi hun har latt sig bruke til å bli tvangsinsatt paa Det nye teater for å holde oppsikt med de andre. For å skape splid blandt skuespillerne har N.S. nå skaffet seg agenter som går rundt og sprer rykter om at både den ene og andre skulde være medlem. Men skuespillerne kjenner nå hverandre så godt nå at de ikke lar sig lure.

- v -

SJØFOLKES SYKETRYGD. Ifølge London Gazette er det nå ved provisorisk anordning vedtatt bestemmelser om syketrygd for sjøfolk. Disse bestemmelser trådte i kraft 1. januar. Bestemmelsen tar sikte på trygding av norske statsborgere som er ansatt paa skipp som seiler for den lovlige norske regjering og for Norraskip. Smt deltar i fangst- og hvalfengstekspedisjoner. Bestemmelsen kan ogsaa med Socialdepartementets godkjenning utvides til ogsaa å omfatte andre grupper av sjøfolk.

- v -

RIKS MEGLINGSMANN CLAUSEN har vært i ildlinjen i lengere tid. Nazistene har nemlig prøvd å få ham fjernet fra sin stilling. Først prøvde de å påføre ham at han skulde ha uttalt sig at "føreren så trødt og nedtrykt ut". Etterpå har kst. Lippestad tatt saken i sin egen hånd, og fremtvunget at herr Clausen har sagt op sin stilling som Riksmeglingsmann. Midlertid fungerer herr Clausen videre, idet Lippestad ikke skal ha opnådd tyskernes

velsingnelse for at herr Clausen skal byttes ut.

DE OFFENTLIGE FUNGSJONERER har fått en nyttårsgave av nasistene, som nok ikke vil være egnet til å s tyrke "samarbeide". De har nemlig fått forlengt sin arbeidstid til 8 1/2 time dagen. Forlengelsen betyr fra 1 1/2 til 2 1/2 times lengre arbeidstid, mens gjødselbetalen for dette vil løpe seg til mer enn 10 %. For flertallet av funksjonererne vil det bety reelt lønnsnedsl agforde overtidsbetal ingen faller bort.

Vi beklager naturligvis ikke at nazistene gjør slike domheter.

EN NYTTÅRSHILSEN. Landsorganisasjonen nazistiske ledelse har sendt ut følgende nyttårshilsen til de som er knyttet til fagbevegelsen. "Arbeidernes faglige landsorganisasjon i Norge takker Dem for Deres Store interesse og innsats For Arbeidernes faglige organisasjon i året som gikk.

Det er vårt håp at 1942 ved felles løft og aktivt samarbeid fra alle villende krefter skal bringe frihet og trivsel for vårt land og vårt folk. Vi ønsker Dem et godt nytt arbeidsår. Heil og sæl. Odd Fossum, Erling Olsen, Kåre Rein."

Vi vet at tillitsmenn og funksjonærer i fagorganisasjonen mottar denne nyttårshilsen med glede. De oppfatter den nemlig litt anderledes enn under skriverne. Og de mottar nok oppfordringen til å yde sin innsats og yde aktivt samarbeid, men de bestemmer seg til å yde sin innsats i den kamp vi kjemper for vår frihet og selvstendighet. Når den kampen er kjempet til ende er det nok ikke plass lenger til svikere av underskrivers støpning.

De fagorganiserte arbeidere og tillitsmenns løfte ved årsskiftet vandtattivåtte og årtvi nå er gått inn i skal vi ha vunnet tilbake

F r i f a g b e v e g e l s e .

Kamerat!

Mens kampene pågikk i Norge fra 9. april til 7. juni 1940 gikk det mange stygge ord om de norske officerene. Det het at de ikke vilde kjempe eller at de direkte gikk tyskerne til hånd. Soldatene kunde fortelle mange stygge historier om forrederske norske officerers spill med hellige norske interesser.

Den tiden som siden har fulgt, har heldigvis avklart disse forholdene. Det viser seg at det ganske riktig var mange officerer som utførte niddingsdåd under krigen i Norge, men etterhvert har vi funnet igjen navnene på de samme karene som framtrede medlemmer av N.S., som officerer i de tyske avdelinger av "nordmenn" som etterhvert er dannet og som svikere i Arbeidstjenesten overfor de kolleger som forlot denne fordi de ikke vilde være med på nazifiseringen. Det viser seg også at nettopp er disse samme kolleger som har kastet mest stenk på de officerer som virkelig kjempet.

I dagene etter kampenes avslutning ble landets officerer internert i fangeleire forskjellige steder i landet. Bl. a. oppnådde de den tvilsomme ære å innvie Grini som konsentrasjonsleir. Her satt som kjent også hærens øverste leder, general Ruge. Etterhvert slapp officerene løs etter å ha avgitt en erklæring om at de ikke vilde delta i noen fiendtlig eller krigersk handling mot Tyskland, den tyske krigsmakt eller tyske statsborgere. For de fleste var det med største tvil erklæringen ble gitt. Men resonnementet var: "skal jeg sitte innestengt uten å være til nytte hverken for landet eller familien; eller skal jeg komme meg ut og se hva jeg kan få ut av forholdene."

En eneste officer atga ikke noen erklæring. Det var general Ruge. Rent symbolsk kunde forsvarsmaktens leder ikke oppgi kampen. Men han rådet personlig sine kolleger til å avgi erklæringen. General Ruge ble sittende igjen på Grini. Her tok han fatt på en historisk bedømmelse av kampene i Norge. Tyskerne var meget interessert i hans arbeid, og bad om å få lånt det til gjennemsyn. General Ruge nektet dette. Etter endel nye konferanser ble manuskriptet utlevert en høyere tysk officer, under uttrykkelige forutsetning at opplysningene ikke skulde brukes eller misbrukes. Etterhvert ble imidlertid flere norske officerer innkalt til tysker og forholdt ting som utelukkende kunde stamme fra general Ruge. Det ble derfor rettet henvendelse til Ruge om saken. Generalen forsto at han var skammelig sveket og forlangte straks sitt manuskript tilbake. Han vilde nemlig spare sine kolleger for flere skjendige bakholdsangrep. Tross iherdige oppfordringer nektet general Ruge å fortsette sitt arbeid. Han ble derfor sendt til Tyskland.

For norske officerer ble denne hendelse en tydelig lærepenge for hva en tysk officers ord er hvert. Lignende lærdommer hadde de høstet under krigen, hvor selv de enkleste av krigens regler ikke ble respektert. Vi kan bare nevne slike ting som jakten på fallskjermtroppene ved Dombås. Hvor tyskerne ved flere høve heiste parlamentarflagg for å vise at de overga seg, men likevel skjøt ned de norske officerer som ble sendt fram som forhandlere. Ja, hele okkupasjonen og de tyske myndigheters stadige overgrep stikk i strid med all folkerett, viser at for dem gjelder ingen æresbegreper.

Dette er kjennsgjæringer som bør fram, nå da tyskerne går til arrestasjon av landets fremste officerer. Formelt skal det hete at det er represalier for den innsats norske officerer har ydet under raidene mot målsøy, vågøy og Lofoten siste måned. Samtidig som det lanseres beskyldning om at de har brutt sitt æresord. Hvilken sikkerhet har nå tyskerne for at en eneste officer av de som deltok i raidene, hadde gitt noe æresord?

Det hele er et bedrag. Tyskerne har lenge holdt på med arrestasjon av offiserer. Det er minst et år siden major Olav Helset ble heftet og stadig flere er tatt etter hvert. Fra Nord-Norge har Fri Fagbevegelse tidligere bragt melding om at nær sagt samtlige norske offiserer er arrestert.

Det er for tidlig å gi noen fullstendig oversikt over hvor mange offiserer ble arrestert den 13. januar, men vi kan nevne admiralene Tank-Nilson og Smith-Johannessen, kommandørkaptein Oppegård, marinekapteinene Høver, Horgen, Münster og Thommassen, flyvekaptein Bøe, major i festningsartilleriet Enger og kapteinene i samme våpen Underberg, Gudmundsen og Enger.

Når "Fritt Folk" krever represalier ved oppsetting av lister over gisler som skal tas blandt jøssingene, hvis raidene fortsetter, da er det ikke annet enn et utslag av frykt for den tiden som nå kommer. Nazistene har nettopp den følelsen at det kunde være bra å vite hvem av dem det er som står for tur til å bli hentet neste gang. Derav fremstår også tanken på en slik listeføring.

I det hele tatt må vi regne med mange desperate handlinger både fra tyskerne og våre hjemlige nazister i tiden framover. Men vi har før sagt at de stadig tyngre slag som kommer, vidner om at vanskene for nazistene stadig blir større. Derfor må vi evne å bære påkjenningene i den siste avgjørende tiden også.

I disse dager er det offiserer og endel av "hoffet" som blir kidnappet. Tidligere er fagforeningslederne, idrettslederne, tidligere parti-ledere og andre fremstående nordmenn tatt. Vi kan derfor ikke se de siste arrestasjonene som et anslag mot en enkelt stand. Det er et ledd i den opprøkningsprosess som pågår. Derfor spør vi ikke lenger om stand eller klasse. Det er forfølgelsen av det norske folk i dets frigjøringskamp. Og i den kampen står vi last og brast. Anslag mot en gruppe av det norske folk må derfor møtes med øket aktivitet på de andre frontene.

Vi er inne i en avgjørende fase av krigen, og ingen vakling vil bli tålt. Vi vil holde ut, for vi vil være med når hevners time slår!

- v -

BUNES ER FERDIG. I forrige nummer kunde vi melde at en av de nye kommissarer alt har fått løpepass fordi han hadde vært for langfingret. - og stukket til seg penger som rettelig hørte forbundet til. Våre opplysninger da gjaldt Skotøyforbundets kommissariske formann Daniel Hagen.

Nå har en ny kommissar gått samme veien som kollega Hagen. Sist fredag ble kommissaren i Arbeidsmannsforbundet og Stenhuggerforbundet, Nils Bunæs, avsatt fra sin stilling av L.O. Årsaken var for han den samme som for Hagen, nemlig misligheter med penger.

Bunæs har vært en av de frokkestes av de svikerne som hørte til kretsen om Håkon Meyer helt fra "opposisjonstiden" sommeren og høsten 1940 fram til nå. Han har vært en av Erling Olsens omgangsvenner - omgang vil i dette tilfelle si drikkelag. Han har også holdt sammen med den avsatte "bryggefører" Sandaker og Kraft i Sten, Jord og Cement. Sandaker er før avsløst som underslager - og det forlyder fra sikker kilde at utrenskningen ikke stopper med Sandaker, Bunæs og Hagen. Det antydes at folk adskillig høyere på strå ikke kan føle seg altfor sikre.

- v -

N.S.-FYLKESMANNEN OG OPPHØRET AV TREKKUTBETALINGEN. Selv innen N.S. er det dem som synes at en har gått forvidt i forfølgelsene av familiene til sjøfolk som har sine forsørgere i utenriksfart. En av dem er "fylkesmann" Hans S. Jacobsen. Han har i en skrivelse til Innenriksdepartementet gjort oppmerksom på de vanskelige problemer som oppstår ved at trekkutbetalingen til den største del av vår sjømannsstand er stoppet. Han viser til at forordningen ble gitt før krigstilstand tiltrådte mellom Tyskland og U.S.A. og sier at etter at krigstilstanden er inntrådt antar han at forutsetningen for en vesentlig del ligger anderledes an enn før. Idet det nu "for det alt overveiende antall sjøfolk vil være praktisk umulig å komme hjem."

En foreslår en revisjon av bestemmelsene og sier: "For en sjømannsstand som den norske vil det være en tragedie om en stor del av våre sjømanns familier likesom Terje Vikens, skulde bli henvist til fattigkasse." De nye bestemmelser kan ikke undgå å virke belastende på Partiet. En endring til det bedre i forbindelse med et påtenkt sjøfiske i en sjøfartsorganisasjon vil komme partiet til gode." - slutter herr "fylkesmannen" meget åpenhjertig.

Det er vel imidlertid liten grunn til å tru at tyskerne (og det er jo de som bestemmer), tar noe hensyn til hva N.S.-folk kan mene om de terbovenske tiltak. Det hjelper ikke å ta fram Terje Viken heller til slike saker! Det er nok fare for at forulampningen av sjømannsfamiliene vil fortsette.

Men nå skal vi - alle skikkelige nordmenn - gjøre vårt til at de skal greie å holde ventetida ut. Vi skal gi vårt til den innsamling som er igang, og støtte etter evne der hjelp trenges!

- v -

BOLDE KRIGERE. Da "Legionen" ble oppløst mente tyskerne at dens ledere, majorerne Bjerkeland og Kjeldstrup, burde dra til østfronten for å kjempe sammen med de germaniske frender mot den felles fiende. Major Kjeldstrup er imidlertid straks så uheldig at han slapp ned på benet et strykejern så hans ene stortå ble knust. Bjerkeland fikk det travelt med å komme til lege. En venn av ham - kjent naziløse - sørget for sjukmelding. Nei, østfronten hadde de ikke lyst til å dra til

- v -

INGEN LYST TIL Å BLI SITTENDE. Det later til å være et nokså utbredt ønske hos fagforeningsformenn og styremedlemmer i Oslo å få fratre sine tillitshverv ved de kommende årsmøter. Flere foreninger har allerede gjort henvendelser i sine respektive forbund for å forhøre seg om adgangen til å velge nye tillitsmenn. Forbundene viser imidlertid til forordningen om et tillitsmennene ikke kan fratre, men det er samtidig blitt sagt at foreningen må konferere nærmere med forbundet om adgang i tilfelle at det foreligger gyldig grunn.

En kan vente at mange vil prøve å slippe unda, og bra er det. Hver tillitsmann som går fra borde er et nederlag for den nazistiske "Meyer-gjengen".

I en foreningsstyre skjedde det forresten her om dagen en pussig ting. Et styremedlem - en av de nyorienterte - foreslo at det skulde innkalles til generalforsamling for å velge nytt styre, da det gamle styre ikke hadde gjort noe positivt arbeid i året som gikk". Det forslaget hadde ingen noe imot! Det ble samrøystes vedtekje - det er vel likevel et særsynet et styre stemmer for at det har gjort så lite arbeid at det bør gå.

- v -

VIKEN IDRETTSFØRENING hadde medlemskveld i Bygningsarbeidernes Hus 20/12. Utpå kvelden ble festen forstyrret ved at to statspolitibetjenter trengte seg inn og anholdt formann og sekretær. Senere dukket 15 hirdmenn opp og stengte utgangsdøren. Medlemmene ble stilt opp på to rader og måtte alle legitimere seg. De øvrige styremedlemmer måtte som formann og sekretær bli med til Statspolitiet. Der ble det tatt i langvarige forhør, som varte utover natta. Politiet var også på husundersøkelse hos tillitsmennene. Politiet vilde på død og liv ha det til at det var en "politisk" fest! Det er trulig at Norges Idrettsforbund står bak aksjonen, som har vakt sterk forbitrelse i idrettskretser her i byen.

- v -

UKENS SMIL. Folkevittigheten har moret seg med å dype om vårt og visse andre europeiske land.

Norge kalles nu populært for "Opsternazia", Danmark for "Underdania" Sverige for "Transportania" og Tyskland for "Kleptomania".

- v -

DEN FYLLA, DEN FYLLA. Kommissarisk "Oste-Bergh" i Handels- og Kontor kalte for en tid siden inn kf. Karl Bjørstrøm (som er hans nærmeste i forbundet) og ga ham en korreks fordi han drakk så mye, og for at han ikke gikk med N.S.-merke. Bjørstrøm undskyldte seg med at det nettopp var fordi han drakk så mye at han ikke gikk med partimerket! Han vilde ikke blamere partiet, sa han. Det var Sverre Krogh som hadde gitt ham det rådet (og han har jo på dette området visse erfaringer. Red. anm.)

Mens vi snakker om Fylla, kan vi fortelle at det også er slemt i Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet. Kommissarisk Erling Johansen var før jul hjemme i Askin, og her kom han ut på en kraftig "kule". Han gikk her i dageris og "reparerte" seg fullere og fullere. Da han kom igjen krevde han både reise- og diettpenger av forbundet. Og hvem kan nokte ham det? Ja, vi bare spør.

Det er en alvorligere sak vi vil komme inn på mens vi snakker om dette her. Vi vet at mange gode tillitsmenn av situasjonen er tvunget til å bli i sine stillinger - mot sin vilje. De er naturligvis nødt til å pleie et visst "samarbeid" med nazikommissæren. Det er imidlertid noen ganske få som strekker seg adskillig lenger enn sund anstendighet tilsier. Vi sikter da til de svake sjelene som er sunket så dypt at de turer ned N.S.-gjengen. Vi har før vært inne på denne triste saken, og truet da med å offentliggjøre navnene på de tillitsmenn som viser en sånn sorgelig slapphet i en alvorlig tid. Det ser ut til at vi må gjøre alvor av trusle! I et hvert fall når det gjelder to av tillitsmennene i Handel- og Kontor, Erling Wold og Odd Johansen. De er stadig å se på kneiper sammen med kommissæren. Det er flere som ligger under for den samme stygge uvenen. Vi gir de karene det gjelder en siste advarsel! Bryt fyllekameratskapet med den råtne gjengen som har brutt seg inn i fagorganisasjonen og gjør slit de kan for å bryte ned det som gjennom sekler er tømret opp av skikkelige arbeidsfolk ved slit og ofrel!

NYE ARRESTASJONER. Over hele landet er det, som nevnt et annet sted skjedd tallrike arrestasjoner av norske officerer i henhold til Joseph Terbovens gemene straffeforordning med påskudd i strandhugget i Måløy. (Vi bruker med vilje ordet påskudd. Det kan ikke være rent tilfeldig at Terboven nettopp har valgt dette tidspunkt til å kaste i fengsel alle aktive norske officerer.)

Av kjente organisasjonsfolk i offiserstanden som er arrestert i Oslo nevner vi befalsbladets mangeårige redaktør kaptein P. Skotte og Kaptein Vik i Nasjonalhjelpen.

Av arrestasjoner ute i landet i det siste, kan nevnes: I Mørebyene er 39 arrestert mest postfolk, men også fiskere og bønder. De er ført til Trondheim og satt inn i fengslet på Vollen, som er helt overfylt. Det sitter opptil 5 menn på celle.

Av Trondhjennere som er arrestert i det siste, er dr. Astrup og agent Ørnulf Bakke.

29 arbeidere ved tyske anlegg i Nord-Norge er satt fast for å ha prøvd å rømme fra arbeidsplassen. I Bodo er det skjedd massearrestasjoner p.g.a. sferen i Pauske som var en rett og slett provokasjon. Bl. a. er arrestert forfatteren Håkon Evjenth (sønn av den tidligere venstrestatsråden), kaptein Liljedahl, skipsreder Erling Sandnes, Kjøpmann Wilhelm Karlson, John Aga, tidligere oratorer Sigurd Koch, bokhandler Helge Frederiksen, direktør Morten Olsen, handelsbestyrer Dundas og ingeniørene Aune og Næss. I Frederikstad er bl. a. følgende tatt: Rørleggerne Jens og Sverre Henriksen, Restauratør Johannessen, ingeniør Sverre Syvertsen, lensmannsbetjent Thorleif Bredland, fru prost Megerud er arrestert og satt inn på Grini. I Narvik er det arrestert mange som har vist vennlighet mot de russiske krigsfanger. I Solør-Odal er mange kommet i heisen for å ha beholdt radioapparatene.

Stavanger har fått en ny, stor bot. Denne gang på 2 mill. kroner. Alle de beslaglagte radioapparatene er konfiskert.

UT FRA FENGSELET. Sverre Lindgård, tidligere tillitsmann og Malersvennernes forening er sluppet ut fra det tyske fengslet på Møllergata 19. Etter å ha sittet inne et års tid. Når han omsider slapp ut, var årsaken sykdom.

OGSÅ EN "TILLITSMANN". N.S. blir stadig frekkere med dem de tvinger inn på fagorganisasjonen som "tillitsmenn". Norsk Sjømannsforbund har nettopp fått en ny mann. Han skal være "stedfortredende kommissar". Hvem er denne fyren? Han er styrmann og heter Karl Werner. Under siste styrmannsstreik var han streikebryter på en Fred. Olsen-båt. Han ble senere tatt til nåde, men da det hadde gått en tid, måtte styrmannsforeningen igjen sette ham utenfor, p.g.a. av kontingentrestanse. Nå kommer så denne mannenn som "tillitsmann" for sjøfolkene. Men det er i stil med alt de foretar seg, de kjekke "nyordningsmennene"!

ØYVIN LANGE, har fått sykepermisjon igjen. Det er ikke så lenge mellom hver gang. Den første tida framover skal han tilbringe på Dikemark. Han skal ha full lønn under oppholdet - 1000 kroner måneden. En vil huske at Lange med stort bulder og brak meldte seg for å reise til Finland og hjelpe bolsjevismen. Det er 3 mndr. siden. I den tida som er gått har han ikke rukket å komme så langt som ut av Oslo engang. Han har tråkket ut og inn på byens kneiper hver enda dag! Det var vel heller ingen som trudde at en slik fusentast for alvor turde begi seg ut i krig.

Mens Lange blir borte er hans stilling - som "personalsjef" i Oslo Kommune - overtatt av underslagsmannen, overrettssakfører Thorsen, som bare for ½ års tid siden slapp ut fra bods-fengslet, men straks sørget for å bli med i N.S.

DREPT AV TYSKERNE PÅ ÅPEN GATE. Lørdag 30 januar ble en kjent borger i Kr.sund N. bakermester Lennard Syvertsen skutt ned på åpen gate av tyske soldater.

Episoden intraff da tysk militær besatte Kr.sund Telefonforenings gård, angivelig for å late etter en olovlig radiomottaker. Gatene omkring ble da sperret. Bakermester Syvertsen som intetende var på vei til et møte i misjonshuset, som ligger like ved, ble uten varsel skutt av tyskerne. Han ble truffet av flere skudd gjennom brystet og døde. Familien har ikke fått lov til å avvertre hvordan dødsfallet skjedde, men distriktets aviser har lange anerkjennende nekrologer over Syvertsen. Han var en av byens mest kjente og ætete menn. Han har deltatt ivrig i fagorganisasjonsarbeidet i faget sitt. Dessuten hadde han sterke kristelige og avholdningsinteresser.

Besettelsen av Telefonforeningen førte foruten til dette triste dødsfall også til arrestering av 4 nordmenn.

SVENSK L.O. GIR UT DAGSAVIS. Den svenske fagforeningsbevegelsen skal fra 15. mars av gi ut en dagsavis "Aftontidningen". Bladet skal tjene som motvekt mot det halvtyske "Aftonbladet" - som eies og drives av fyrstikkongen Ivar Kreugers bror Thorsten Kreuger. Fagorganisasjonen har forøvrig for lenge siden oppfordret medlemmene til å boycotte Kreuger-avisen. Nå tar de et nytt skritt for å få tatt knekken på smussorganet. Tyskerne og de svenske nazier raser mot den svenske L.O. for at den drister seg til å begynne avisdrift med et slikt formål.

NORGESHJELPEN i Sverige som er kommet i stand særlig på "Tross Alts" utrettelige initiativ går nå godt. Det er ilst kommet inn over 100 000 kroner. Kunstnernes utstilling har hittil gitt et overskudd på 43 000 kr. En ventes å gi mer. På lisenser er det samlet inn 25 000 kroner. En dameko-lite har skaffet 4000 kroner og Jernbaneforbundet har bevilget 5000 kr. Flere andre verkstedklubber og fagforeninger har gitt store bidrag, og de har også i stort tall stilt seg som faddere til "Norges-barn". "Tross Alt's" fonn for Norgesbarna er nå nådd opp i 7272,76. Fra Suchards sjokoladefabrikk kom det til jul en stor pakke til alle Norgesbarna i Sverige.

Finland har hittil fått 508 mill. kroner (!) i hjelp fra Sverige. Det står - tross alt - enda litt igjen før broderfolket Norge har fått så mye.

Under velkomstfesten for de finlandsfrivillige i Stockholm var det forresten en mann som kom til å huske at Sverige har et broderfolk, også vest for Kjølen. Han ropte "Leve Norge". Han ble arrestert av en rødkjær politimann, men politifullmektigen lot ham straks løslate, da arrestasjonen var "fullstendig umotivert".

- v -

FRA SVERIGE har en av våre medarbeidere sendt oss en betraktning om Krigssituasjonen. Vi mener at den har så stor interesse at vi gjengir den her! "Her ute er vi svært optimistiske når det gjelder krigssituasjonen. Det viser seg at russernes offensive kraft er langt større enn noen til begynne med trodde. Det kan komme til å hende store ting i Russland i vinter. Hittil har tyskerne lidd under kulda bare godt og vel en måned. De har 3 igjen! - Vi skal dog ikke lukke øynene for at den tyske arme fremdeles vil ha en stor slagkraft til våren også. I Mellertiden må vi regne med tysk framstøt. Det er mulig at det kommer via Spania til Gibraltar. På denne måten vil de prøve å lukke Middelhavet i vest for å veie opp de svære nederlagene i Libya. - Utviklingen i det fjerne Østen gjør oss ikke engstelige. Det betyr lite for avgjørelsen i vest. De amerikanske nederlag i borjen vil bare føre med seg en stor kraftenspenning til svar. Derved tar de igjen det tapte og mere til. Amerikas inntrøden i krigen betyr at den er avgjort engang for alle. - Ellers er det utviklingen i Finland som interesserer mest her i Sverige. Der er situasjonen helt prekar. Arbeidsfolk i byene får ikke det aller nødvendige. Det er faktisk underernæring og sult. Det er ikke å undres over at kvinnene søker å få en ordning med de allierte. Det vilde bety en letelse for hele Norden om Finland på denne måten kom ut av krigen. Men tyskerne er opmerksom på at dette vil medføre at 600 000 soldater vil bli frigitt for russerne og kunde settes inn på andre fronter. Derfor lar de ikke finnene uten videre slutte fred. - Store ting kan kanskje også komme til å hende i Tyskland. Det er således ikke umulig at Hitler vil falle for et militærkupp denne vinteren. Men dermed er ikke krigen slutt. Denne utviklingen vil imidlertid åpne muligheter for en snarlig fred. Vi har i et hvert fall grunn til å se på det året som kommer med godt mot. Krigen kan kanskje komme til å vare lenger enda, men vi ser da slutten på det hele, og det til og med en lykkelig slutning.

- v -

FYSAKENE I STEN, JORD OG CEMENT. Den herostratisk Oslo Sten-, Jord- og cementarbeiderforening "PotetBerntsen" fra Ski, har nå tatt det skritt å melde en rekke organisasjonsfolk til politiet fordi foreningens "arkiv" er blitt borte. Det er daglig masseinnkallelser til statspolitiet i den anledning.

Berntsen ble sjøl i sin tid suspendert fra foreningen for et år for ukollegial opptreden og de karene han har fått med seg i kommissarkollegiet er omtrent like fine papirer hele gjengen. Karl Olsen er en snik som meldte seg inn i N.S. bare for å få en slik jobb som han fikk. Nordahl Pedersen ble strøket av Murarnes Union for kontingentrestanse (de har i det hele tatt ikke vært så nøye med å skulke unda kontingent de herrer kommissarer). Det var Aksel Schulth som ordnet boka for ham så han kunde tre inn i sitt "tillitshverv". Forretningssførerens Hans Kraft skal vi ikke spendere noen sværte på nå. Han skal få lov til å figurere med det første i en ganske oppsiktsvekkende sak. Den 5. "tillitsmann" Lars Evensen har også hatt den ære å være strøket av foreningen sin, Isolatorerne, for kontingentskyld. En skulder tru at det greide seg med 5 tillitsmenn i denne foreningen nå - men deri tok vi feil. I Disse dager er det dratt inn en snalling til, en forhenværende mølle-Øier-eggetnt, Sten- og Sandleverandør fra Mitedal ved navn Skansen. Denne fysakken har naturligvis aldri stått i noen fagforening, men vi lever jo i "fagstyrets tid" og da ser det ut som det er on å gjøre nettopp å sette folk til å stelle med sånt som de ikke har et dugg greie på.

Det knurres stadig blandt arbeiderne i Sten, Jord om dagen. "Tillitsmennene" skulde ta seg turer ut på arbeidsplassene, så fikk de høre. De gruste Sten- Jord-kare vet imidlertid at nå er det ikke godt å få gjort noe. "Men bare vent" sa en av dem til oss. "Den dagen er ikke langt unda da vi skal gjøre opp med krapylet. Og da - jævlar i min båt - skal vi få se hvor David kjøpte det sure ølet!"

- v -

NAZI-DROSJER. Føl ende Oslo-drosjer eies og kjøres av nazister: A 5384, A 5033, A 5155, A 5401, A 5171. Vi oppfordrer til forsiktighet når man bruker drosje. For de her nevnte verkemønde er stillingen grei, de bruker en ikke. Men det er ikke alle de andre en kan stole på heller. Vær derfor ytterst varsom, særlig hvis en er ute i "viktige" ærend.

- v -

6000 KVINNE UNIER L+ ÅR TIL Å BEIDSTJENESTE. Det er gått ut ordre fra tysk hold om at Oslo, Bergen og Trondheim skal stille 3000 unge piker under 19 år til arbeidstjeneste. Utskrivningen skal først skje her i Oslo. Der skal det tas så mange som mulig, og så skal det manglende antall utføres på Bergen og Trondheim. Det foreligger ikke noe om hvor jentene skal brukes.

- v -

BONNENTENE FOR SVINNER. Stevan, er Aftenblad, som er tatt av N.S. og som har fått den landskjente vrevlebette Kringlobotn (for et passende navn!) til redaktør hadde tidligere et opplag på 89000. Det er nå nede i 6000!

- v -

Det tar på nervene. En vil i den ufrie dagspressen ha sett at Pors runns-vesten L. Dase Zwiilmeyer er blitt utnevnt til prest i det sers gode Unionenbor - kall her i Oslo. Alle vet at Zwiilmeyer er nazist og skjønner at Unionenbor er hans lønn av denne verden for god innsats. Men det ikke alle vet er, at Zwiilmeyer for ganske kort tid siden søkte tjenestefrihet fra sitt embede - på grunn av nervesjukdom. Pors runnsmenigheten hadde nemlig boykottet ham fullstendig. Ved siste konfirmasjon hadde han 2 konfirmanter. Resten gikk til nabosorret. Kirken står stadig tom.

Så slo herr pastorens nerver klikk. Han søkte fri, og fikk til svar at han var blitt prest i Unionenbor. Hvis han tiltrer der, blir det sikkert ingen lise for nervene.

- v -

INNSAMLINGSÅVING. Vi har brant i erfaring at det på enkelte arbeidsplasser i Oslo og andre steder foregår en aktiv innsamling til "Fri og beveelse". Vi vil derfor gjøre kjent at det hittil ikke er satt igang noen slik innsamling, og at det i øyeblikket heller ikke pågår noen slik innsamling.

- v -

RIKSMEGLINGSMANN CLAUSEN LESER NAZISTENS TEKSTEN. Riksmeglingsmann Clausen er en kar som er frisk på levra. Han er broi og lun som trøndere løst, men han kan også bli "forbainne" og da er han det til gagns. De dager han sin broie labb godt til rette der slaget skal slås, og da hjelper ingen kjære mor.

Clausen fikk som så mange andre bre jessinger besøk av politi og fra den 1. des. ifjor. De skulde se på matbeholdningen hans. Rassaen Jorje Gubben ar og han sendte uten å blunke en frisk klage til politiet. I har fått oversendt en avskrift av advokat Claussens klage fra vår forbindelse ved Trondheim politikammer. Vi synes den elegant turnerte la en fortjener å bli gjennitt i sin helhet:

Til Trondheims Politikarner,
Hersteds.

Ad husundersøkelse 1/12 1941:

Jeg anser den hos meg støffundne undersøkelse ulovlig.
Jeg vil i anledning ritt forhold inngi følgende rapport:

Fremstod:

Claussen, Andreas, 58 år, 1. riksmøllingsmann og høyesterettsadvokat, bopel gl. Åsvei 3, gift, til forsørgelse 4 barn, sønnlig født i ekteskap, fritatt for militærtjeneste, tidligere ikke straffedømt men har vedtatt en bot for uriktig manøvrering av bil, muligens også bot for undlatt feiling eller undlatelse av å anmelde hund, men ikke i noe tilfelle for overtrødelse av løsgjenerloven. Han forklarer i anledning av ovennevnte husundersøkelse:

Det har funnet forseiling sted av del av halv gris, og dessuten er den bod hvori det forseilte griseslakt befinner seg, forseglet. Han må derfor gå ut fra at forseilingen også gjelder de øvrige i boden værende varer. Disse utgjør:

Vin: Ca 50 fl. rødvin, ca. 2 fl. hjemmelaget rødtbravin av årgang 1935 og 1938. Dessuten noen flasker Schloss Johannesberg, men hvorom opplyses at da min far, som var vinkjenner, ved flaskenes ankomst for ca. 20 år siden prøvet dem, uttalte han, at vind ikke blir bedre av å ligge.

Min vinbeholdning er p. n. a. forholdene adskillig mindre enn den har pleiet å være de siste 15/20 år, og jeg er den første til å beklage at den ikke er større.

Hermetikkk: Diverse hermetikkk til verdi ca. 400.- kr. kjøtthermetikkk, Ertesuppe, rogn, seikaker og sildhermetikkk. Hermetikken er i alt vesentlig innkjøpt for ca 1½ år siden, og i henhold til de oppfordringer som gjengående ganger var inntatt i avisene. Beholdningen er derfor noe større enn den har pleiet å være under normale forhold.

Kjøtt: I en saltballe befinner seg del av ½ gris, hjembrant for nogle uker siden fra slaktehuset. Sammenhengen er den at jeg for over 1 år siden på Slaktehuset kjøpte og innla i fryseren ½ gris, hvorav en del som nevnt er tatt hjem i anledning julen, og nu forseglet. Jeg kan som vidne oppgi statsveterinær Laukvik, som bisto meg ved innkjøpet.

Jeg tilføyer at det i mitt hus i årrekker har vært skikk og bruk at kjøpe 1 eller ½ gris om høsten, og innkjøpet av den halve gris for vel 1 år siden, er intet ekstreordinært, og det var meg bekjent ikke forbudt på innkjøpstiden.

I en annen kjelderbod hvor inspeksjon fant sted, uttalte en ung mann iført uniform til min hushjelp, at han ønske potetbeholdningen til 5 og 6 tonner. Dette er uriktig. Beholdningen utgjør ca. 8 tonner og rett skal være rett. Innkjøpet skjedde overensstemmende med det kvantum som i avisene var anbefalt innkjøpt pr. husstandsdel.

Det gjelder såvel med hermetikker som med potetene, at jeg har stått i den tro at det som avisene i allfall innholdt om disse innkjøp var riktige, men da jeg skjønner at jeg har tatt feil heri, skal jeg for fremtiden innskrenke meg til å lese avtissementene, og jeg lover, at dersom jeg finner noe mistenkelig i disse angående mine beholdninger, skal jeg slutte hermed, og gjøre den eneste bruk av avisene som da står i den. - Jeg tilføyer at min husstand består av 7 medlemmer.

Jeg erfarer at det er utspredd de mest forfædte rykter om hva der skal befinne seg i den sperrede kjelderbod. Jeg fritter selvfølgelig de inspirerende som ryktesmeder. Polititjenestemannen kjenner jeg, og jeg er klar over at de 2 ledsagere hadde til oppgave å påse at det ikke fant overgrep sted. . . Jeg vet således ikke hvem ryktesmedene er, men verden er jo full av ondskap. Jeg tviler på at det vil lykkes politiet å få fatt på dem.

Jeg går, etter hva jeg foran har anført, ut fra at den enholdte gris uten opphold løslates, således at den blir istand til å fullbyrde sin misjon. Kjødet er, som bekjent, skrepelig, og hvis det lengere overletes til sig selv, er jeg bange for at de i kjødet boende krefter vil sørge for at det ikke vil kunde tjene det øyemed det er bestemt til. Dets skjebne

i da i virkeligheten for alvor være besværet. Forsåvidt opphevelsen av forseilingen skal finne sted under overledelse av det ceremonielle som fandt sted ved forseilingen, ber jeg om bli varslet. Gjennemlest og vedtatt." - v -

KIRKEFRONTEN. I tilknytning til opplysninger vi bragte i forrige nr. innr vi det riktige kom med nye enkeltheter fra Kirkefronten. Den 27. aug. sendte Kirkedepartementet en oppfordring til landets prester om å stille seg til disposisjon med prekener i radio. De som lo å ville preke, ble direkte lovet forfremmelser. Likevel var det bare 10 prester foruten de rene naziprester som sa seg villig til å tale i radio. Den 11. sept. skrev Kirkedepartementet på foranledning av Kulturdepartementet til samtlige prester med anmodning om tilslutning til oppropet til fordel for Den norske Legion. Oppropet ble bare undertegnet av 27 prester, senere kom det svar fra ytterligere 13 prester. . . . Også ved senkningen av "Richard With" og "Barøy" fikk prestene av departementet oppfordring om å minnes de omkomne og slutte seg til anropet på "Kongen som drukner sine borgere".

I det hele er det ikke skydd noen anledning til å trekke kirken inn i politikken. Men biskopene er ikke tatt med på råd. Tvert imot ble det etter hvert rettet angrep på biskopene, særlig mot herr Berggrav. Kat. biskops reisende således rundt med et foredrag hvori han rettet voldsomme angrep på bispen. Det var også bestilt tilrop fra salen: "Vekk med ham". Biskops svar var alltid: "Ta det med ro. Nå varer det ikke lenge før vi tar ham." Nøyaktig det samme hendte i Sande jor, Tønsberg og Oslo.

Biskoppene fandt til slutt å måtte ta opp spørsmålet om Kirkens almindelige stilling til Staten til almindelig undersøkelse. Den 15. Desember ble det derfor gjort henvendelse til Kirkedepartementet om saken. Departementets svar er kjent fra dagspressen, hvor det ble rykket inn en ~~stor artikkel med titelen~~ "De norske biskoper reker hånden til nyordningen og N.S. og departementet mottar hånden med glede."

Her skal en merke seg hva biskopene hadde skrevet: "Det tillitsforhold som hos oss (i henhold til grunnloven av 1814) er etablert mellom kirke og stat, er basert på gjensidighet." Om dette sier departementet at det "noterer seg den med glede, for etter sammenhengen kan den bety at bispedømmet vil uttale at tiden nu er inne til å etablere et tillitsforhold såvel overfor det statstærende parti (N.S.) som overfor den nasjonale regjering. Kirkedepartementet tar med glede mot den fremstrakte hånd."

Et hvert våkent menneske vil forstå hurbu en i departementets bemerkning og karakteriserer den etter fortjeneste. Det som virkelig har funnet sted, er at departementet røkkler sitt tilbaketog med talemåter og åpenbare løgner. - v -

RØDE KORS. For 2 uker siden ontalte vi dr. Høygårds angrep på Norges Røde Kors i "Ragnarokk". Artiklen har ført med seg store undersøkelser på forskjellige hold. Dette har brakt for dagen at dr. Høygård selv har nektet å reise til fronten. Undersøkelsene bl.a, av hans forhold til Røde Kors har hatt til følge at artiklen ikke mer tillates offentliggjort. i pressen. Det var det - v -

SKUESPILLFRONTEN. På siste premiere på Det norske Teatret fikk alle skuespillerne som vanlig blomster fra kat. Gudbrand Lunde (for statens forning). Idet Eva Sletto skulde inn på scenen for å ta a-plaussen, falt det svart-gule emblemet til N.S. av blomstene. En av statistene anmeldte henne straks for å ha revet av emblemet. Dagen etter ble hun kalt inn til sikkerhetspolitiet og forhørt. Hun slapp ut igjen. Skuespiller Sigurd Lønnussønn er arestert. - v -

ROSENKRANTZ APOTEK, OSLO er overtatt av en nazist som måtte gi opp på sitt hjemsted fordi befolkningen ikke vilde handle hos ham.

- v -

CESIL AAGARD, også kjent som "swingidioten" er blitt medlem av N.S. og har uttalt seg med stor bravour om den glæden han føler over at den "jødisk-plutokratiske" musikk swing nå skal forsvinne. Nå skal han imidlertid på gjesteopptreden i Stockholm på et par mondene restauranter for å spille - swing!

- v -

EN ANTI-NAZISTISK DOMSTOL skal ifølge "London Gazette" tre sammen i London i de nærmeste dager. Denne domstol består av representanter fra samtlige okkuperte land, og vil

1. Samle oppgaver over navn på alle quislinger og utferdige anklagen mot dem,
2. Skaffe oversikt over alle tyske skjendselsgjerninger i de okkuperte land.

Som det vil huskes er hevd for disse et av de alliertes krigsmål.

- v -

Ifølge samme blad er det dannet en norsk klubb i U.S.A. Formannen er Sigrid Undseth, nestformann Benjamin Vort, sekretær Finn Moe, og andre styremedlemmer nevnes Robert Dahl, professor Rosseland og Sjømannsforbundets formann Ingvald Haugen.

- v -

STATSMINISTER JOHAN NYGÅRDSVOLD

holdt en tale julekvelden. Vi finner det riktig å gjengi litt av denne:

Julen skulde være en lysets fest. I de okkuperte land får folk ikke tænde lysene; lysene er slukket. Mørklagt er befolkningens daglige liv og dens åndelige liv. Slik er tilstanden. Men slik skal den ikke forbli. Friheten kan undertrykkes. Retten kan trampes ned, men en slik triumf blir ikke langvarig.

Men skal lysene i verden atter tændes, må årsaken til farene skaffes bort. Tyskerne som har ansvaret for dette, må beseires. Da får vårt land sin frihet og selvbestemmelsesrett tilbake. For å nå dette mål må vi anspenne alle våre krefter og all vår vilje. Vi vet at målet skal vinnes. Vi vet også at det kommer til å kreve store ofre. Men den vissheten skræmmer ingen. Intet offer er for stort når det gjelder å gjenvinne friheten. Og stillingen for frihetens sak er i år meget bedre enn for et år siden. Russland og Amerika er kommet med. Imperiet, U.S.A., Russland og China og alle de undertrykte land står sammen. Jo, Seiren er sikker og nok. Vår gjerdningstrøsefolk har en ond vinter å kjempe seg igjennom. Korrupsjon og lovløshet hersker. Olovlige fengslinger foretas. Dødsdømmer forkynnes og fullbyrdes. Men jeg vet og at det norske folket står samlet, og at alle nordmenn kommer til å hjelpe og trøste hverandre. Jeg kan bli dert se fram mot den opprettelsesens dag som skal komme - . Vi hylder dem som tyskerne har uteløst. De har skrevet sitt navn i Norges historie. Det er en plikt og en ære å verne om disse helters etterlatte.

Ikke minst for oss arbeidere skal statsministerens ord sees som et budskap midt i selhvervet, for nå det vander den nye dagen tilbake til landet vårt, og dermed også vår egen.

F R I F A G B E V E G E L S E

Kamerat!

Det går mange unge gutter her i landet og ønsker å dra ut for å yte en aktiv innsats for landets frigjøring. Mange av disse søker på måfå over grensen til Sverige uten noen som helst sikkerhet for å komme seg videre. Vi har før advart mot å reise hvis en ikke vet med seg selv at en arrestasjon er forestående. Alle andre har vi bruk for her hjemme til vår kamp på hjemmefronten.

Det kreves ikke så lite mot for å være med i frigjøringskarpen her hjemme. De som deltar i karpen på hjemlandet jord setter likefullt livet som innsats, som de av våre venner som kjemper der ute. Vår innsats blir på mange måter vanskeligere, fordi vi står der våpenløse. Vi har bare åndens våpen å kjempe med. Men i lengden er de kanskje de verdifulleste. Det er tross alt der vi i øyeblikket har den største framgang.

Våre unge venner må derfor ikke ta det ilde opp, for vi ber hver enkelt å bli på sin post her hjemme, og ta sin tern - enten den er stor eller liten - i våre landsmenns kjempelær av stadig virksomme, usynlige soldater.

- v -

ARRESTASJONENE

som skulde utgjøre tyskernes gjengjeldelse for de engelske raidet på vestlandet og i Nord-Norge synes nå å være avsluttet. Vi finner det derfor riktig å oppgi navnene på de mest kjente av de arresterte: kommandør Einar Tenberg-Hansen (overadjuvant), kommandørkapteinene Jens L. Høst, Harald Hartmann og Knut Eivind Einang, marinekapteinene Erl. Ljær, Knut Nergaard Blich, Kr. Svigstad (sekretær i Oslo Handelstand), Horgen, Hans Blom, kommandør Gostwald, major Bj. Keyser Barth, oberstløytnant Haakon Minne, oberst Schiøtz, kapteinene Hougen, Emil Nicolaisen, Nils Ramm, Hjalmar Sørdsdal, Løken, H. Johannessen, skipsreder Halfdan Ditlev-Simonsen, Olaf Ditlev-Simonsen, direktør Ola J. Smith-Housken, Erik Graff-Wang, redaktør Henrik Huitfeldt, disponent H. J. Riddervold, baker Gunnar Samson, ingeniør K. F. Oppegård, fabrikkier Johan H. Andresen, cand. Th. Kjærslund, arkitekt Just Borthen, Odd Nansen, Ingar Lobloug og kongens lege dr. H. C. L. Huidtfeldt. Etter hva det opplyses er følgende arrestert, men senere løslatt: fhv. kommandør admiral Johs. Smith-Johannessen, admiral Tank-Nilsen og marinekaptein Cato Rachlew. De to admiralene er løslatt p. g. a. sin alder. Den siste fordi han er direktør for Saugbrugsforeningen.

- v -

EINAR ROSE

har lenge gått som ett robdutt uttrykk for norsk humor, men det har vist seg at tiden har gått har på nervene som på så mange andre. Etter hvert har han begynt å spille en stadig mer tvetydig rolle. Det er sikkert mange som har lagt merke til at mange av hans vittigheter i det senere har båret sterkere brodd mot landets lovlige myndigheter. Etter hvert har han opptrådt mer aggressivt og har herunder rettet voldsomme anklager mot sine kolleger blandt skuespillerne. Dette har gått så langt at han til og med skriftlig har søkt å undergrave en kollega hos den nazistiske teaterdiktatoren Finn Halvorsen.

Nå kommer det melding fra Trondheim at han også har brutt blokaden av Studentersamfundet som er okkupert av N.S. Tross advarsler har han gjentatt dette. De trønderske studenter lover at dette bruddet ikke skal gå ustraffet.

- v -

ERA KOMMISSARIATENE.

Kommissarisk formann i Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon, Stjern Lageraaen, er avgått fra sin stilling, og er også sparket som leder for N.S. Fylkesfaggruppeorganisasjon. Tidligere busskontrollør Mathias Rønning er rykket opp som sjef i Samorganisasjon, og som ny sekretær er tilsatt gartneren og vaktmesteren på Tøyen Hovedgård, Louis Masheim - en kjent nazist uten tilknytning til bevegelsen tidligere. Det var Odd Fossum som avsatte Lageraaen. Det skjedde i følgende ordelag:

"På grunn av den situasjon som er oppstått, finner jeg å måtte entledige Dem som leder for Oslo og Akershus faglige Samorganisasjon.

I henhold til Arbeidervernlovens oppsigelsesfrist gir jeg Dem høve til å heve lønn til og med utgangen av februar måned. "Heil og sæl." o.s.v.

Det har desverre enda ikke vært mulig for oss å bringe på det rene hvilken "situasjon" det er som har oppstått og som har nødvendiggjort avsettelsen av Lageraaen. Så snart vi får greie på det, vil våre lesere få underretning.

Som et bevis på hvordan korrupsjonen nå om dagen arter seg, kan vi opplyse at Lageraaen sluttet en fredag. Mandagen derpå begynte han i en ny, god jobb - nemlig som sykekontrollør ved Oslo Sporveier.

I Handels- og Kontor er det kommet en ny kommissar, Ingelg U. Unger. Han kommer også fra Jensen & Co., der han har søkt en tids permisjon, for å "gjennomgå organisasjonskurser". Unger har vært medlem av forbundet siden januar 1941. Heller ikke denne korte tida har han greid å holde medlemsboka si a jour. Han skylte for 4 måneder da han tiltrådte som "tillitsmann".

- v -

HERR KYRRES OPPGAVE.

Det ble til at tyskerne sjøl tvang inn en mann til å lede kontoret som skal greie opp med hva de kaller "medlemsforvaltningen". Herr Emil Kyrre, som nå en tid har lusket rundt som revisor, er nå i henhold til R.K.s forordning av 18/9 - 41 satt til leder av et nyopprettet kontor i L. O. Han har fullmakt til å ta endelig avgjørelse i saker som hører under kontoret. Disse saker er:

1. Opptagelse av medlemmer og oppløsning av medlemsskap.
2. Overførsel av medlemmer.
3. Kontingentsetser.
4. Understøttelser.
5. Medlemsbøker, kartotek og innkasseringubilag, samt kartotek.

Det er vel i første rekke de gjenst idige medlemmer, de som nekter å betale kontingent, Gestapo-agenten skal ta seg av. Erling Olsen & co. har jo på dette punkt måttet innrømme sin egen maktesløshet. Den saka er overlatt til dem som har revolverne, kyllene og bajonettene, og makten til å bruke dem - så lenge dette vanviddet står på.

- v -

NYE UTRENNINGER FORESTÅR.

Kommissarisk Arne Andresen i Bygningsarbeiderforbundet har latt seg forlyde med at det vil komme avsettelser av avdelingsformenn i Bygningsindustrien i Oslo. I hvert fall skal formennene i de tre største foreningene, der de gamle formenn ennå er i funksjon, Tømmerne, Rørleggerne og Malersvennene entlediges. Det vil komme til å skje så snart det er funnet foredere som er skikket til å overta. Ennå har ikke Andresen greid å finne noen brukbare folk i disse foreninger som er villig til å følge i hans fotspor.

- v -

FORANVEM I NORSE POSTMAN SLÅT,

postekspeditør Ingv. Lid er avsatt.

Mens vi er i poststaten, kan vi opplyse at budsjeften ved Oslo Postkontor er forflyttet fra 1. feb. Som etterfølger er utpekt en N.S.-mann, postfullmektig Knutsen, Kr.Sand. - sønn av postmester Knutsen på Rjukan. Det forlyder at også transportsjefen ved Oslo P. skal forflyttes.

- v -

BLADET SOM TVINGES PÅ FOLK.

Det er ikke mulig ad frivillighetens vei å få ut "riksorganet" Fritt Folk. Derfor eksellierer bladets ledelse støttet av "partiet" og tyskerne i tvangsabonnement av alle slag. De faglige tillitsmenn har gjennom lengere tid vært utsatt for å få smussorganet på døra. Det kommer selv om de aldri så kraftig sier ifra at de ikke vil ha det. Nå ser det ut til at store bedrifter som N.S. har fått foten innafor også skal tvinges til å holde bladet for sine arbeidere og funksjonærer. Det er således blitt tilfelle ved Oslo Sporveier, som har abonnert på bladet for hele sin arbeids- og funksjonærstokk for 1. kvartal. På den måten stiger opplaget, og pengene til driften strammer inn. Men på tvang kan intet bygges - det vil naziene få erfare om ikke så lenge.

- v -

PASS OPP FOR DROSJENE.

Vi nevnte i forrige nummer noen drosjer som en helst bør være forsiktig med. Da det i forskjellige fortegnelser har forekommet feil, skal vi gjengi bilenes nr. og vedk. sjåffør som må ansees som nazistisk angiver: A 5006, Barresen, A 5032, Rasmussen, A 5057 - Aksel Johansen, A 5103 - Anton Smeby, A. 5107, Enger, A. 5116, Birger Høy tomt, A 5129, Hans Kristiansen, A 5155 og 5401, Einar Mortvedt, A 5240 og 5424 Bottolf Flom, A 5253, Joksrud, A 5285, Anton Stenberg, A 5384 Kolbjørn Holmsen, A 5389 Rønning, A 5431 Øyen, A 5433 Magnus Bjerke, A 5480 Bråthen, A 5171, Fridthjof Amunsen, A 5190 Hovelsrud, A 5468 Vold-Hansen og C 4533 som føres av drosjeeierforbundets formann Olaf Rustad. Når eieren av A 5033 er oppgitt som N.S.-mann så er dette feil.

- v -

HIDENS MUSIKORPS

har degradert Ragnar Birkedal fordi han ikke egner seg som sjef. Han roter seg jo opp i alt mulig toys, således møtte han i begynnelsen av denne uke opp med et solid blått øye. Det skulde vel være en ekstra pryð for Speilens orkester.

- v -

KRINGKASTINGEN

har fått en ny økonomisk leder, Harvold, som på sitt hjemsted har gjort seg umulig, og derfor depotert til Oslo. Ingen faller på at det skal utnevnes ny riksfullmektig etter Christie, som er blitt byfoged.

- v -

POTETRASJONERING.

Vi har brukt å si her i landet at om det går aldri så galt så har vi i hvert fall potetene og silla. Vi Oslo-folk ser ikke mye sild om dagen - og det er vel å frykte for at det blir enda mindre. Men når vi nå er kommet dit at også poteter må rasjoneres, da begynner vi å skjønne hvor dårlig det står til med den "europæiske nyordning". Potetrasjonering vil bli gjennomført fra 1. frb., det er det visst nå ingen tvil om. Da er vi kommet langt - det får'n si ...

- v -

ANSVARSPRINCIPPET I PRAKSIS.

Ved ligningskontoret i Rådhuset ble det forleden avskjediget 6 funksjonærer uten noensomhelst begrunnelse.

Det ble gjort henvendelse til ligningssjefen, som hadde undertegnet avskjedigelsen for å få en begrunnelse. Han heviste til ordre fra ordføreren. Ordføreren svarte at han ikke hadde noe kjennskap til avskjedigelsene, og henviste til en inspektør Thauland som er NS og hirdmann. Denne svarte at han ikke hadde hatt noe med det å gjøre. Ingen hadde ansvaret, men folkene skulde vekk. Til slutt ble saka oversendt NS personalkontor til videre undersøkelse. Det sies at ytterligere 15 personer står på tur til å bli avskjediget. Meningen er å plassere NS-folk i stedet.

- v -

TYSKE DOMMER.

Tidligere hallowann i Norsk kringkasting Carl Castrén Lyche er i tysk krigsrett dømt til 8 års tukthus. Kontorist Gustav Gjertz som tidligere i visse bulletiner ved en slem inkurie er blitt oppgitt som angiver er dømt til 5 år, og skal alt være sendt til Tyskland.

Flere større krigsrettssaker skal opp her i Oslo med det første.

- v -

LEGEN LILIE BUNTEDE MED NS-LEGER

Vi har her i Oslo har nå måttet tre frem i lyset gjennom den aksjon som er foretatt for å føre over Oslo Forsorgsvesens klientell til dem. Som før nevnt, skal ingen andre enn de NS-folk som opprettholder medlemskapet i Norges Legeforbund få lov til å behandle forsorgsunderstøttede og pensjonister.

NS truede de hadde flere leger med seg en tilfellet var. Så listen over de som kunne praktisere var til å begynne med større enn den er nå. Det er nemlig bare følgende 21 som nå står igjen: Johannes Arbo, Georg S. Bendixen, Halvar Birkeland, Harald Evensen, Gunnar Gulldahl, Carl Hafstad, Nikolai Hallein, W. Holst, Mils Johan Holt, Georg W. Eoyser, Aslaug Mellegård, Kåre Myhre, W. Sibern Møller, Robert Henry Prytz, Jørgen Quisling, Reidar Schønning, Arvid Skridshoel, Eivind Sommerfeldt, Trygve Strand, G. Meyer, og Jens Wrensted. Den siste er nettopp sluppet ut fra sinnsykeasyll.

Hele det store flertall av Oslo-leger og leger utover landet står mot NS som gode nordmenn. De få som er gått inn i forrederpartiet, gjør ingen ting til eller fra. Det er igrunnen verst for Oslo kommunes pensjonister som heretter er henvist til et så begrenset utvalg lite dyktige leger. Bl. a. finnes det ikke en eneste indremedisiner og såvidt vi ser heller ingen kirurg blandt de 21 judassene.

- v -

MELDEPLIKT.

Landsorganisasjonens tidligere sekretær, E. Volan ble for en tid siden innkalt til Statspolitiet og pålagt daglig meldeplikt. Politiet har ikke funnet det umaken verdt å gi noen begrunnelse for meldeplikten.

- v -

OSLO POLITI

har stadig vært under det voldsomste trykk fra NS. Det er "politipresidenten" selv, B. Askvig, som leder aksjonen for å få tjenestemennene inn i partiet. Han bruker truslen om avskjed og løfte om forfremmelse alt ettersom det passer. Det viser seg imidlertid at politifolkene stort sett holder stand. Av politiets 2000 mann er 350 medlemmer av NS, og utmeldelser hører til dagens orden. Vi kan nevne at en av de høyere politiembetsmenn i disse dager har sendt sin utmeldelse. Han har vært innkalt til Askvig, men trass i truslen om avskjed, arrestasjon og tysk konsentrasjonsleir, har han fastholdt utmeldelsen.

- v -

FYLLA.

De nye karer som er rykket inn i forbundskontorene i Folkets Hus ser ut til å være svare på flasken. Fylleklasser skal høre til dagens orden. Og nå er det gått så vidt at Odd Fossum har åttet innskjerpe større edruelighet og sømnelighet i et rundskriv til sine "kampfeller". Rundskrivet er, som alle av slikt slag, ikke sendt til forbund og avdelinger, men bare til den engere krets som består av samtlige avdelingsjefer i L.O., samtlige komm. forbundsformenn, og de kommissariske ledere av samorganisasjonene. Dette historiske rundskriv lyder som følger:

"Det er et selvfølgelig krav at alle som er ansatt i Landsorganisasjonen viser en ulanderlig vandel. I den kamptid vi gjennomlever forlanges det mer enn noensinde, at de som er betrodd det ærefulle hverv å gjennomføre nyordningen innen fagorganisasjonen gir nye akt på sin opptreden, og også i den henseende går i spissen for sine organisasjonskamerater:

Det later adskillig til å ønske i den retning, og jeg finner derfor å måtte bestemme følgende:

1. Privat besøk i kontorene må bare finne sted i rent ekstraordinære tilfeller. Kontorene skal brukes til å arbeide i og intet annet.
2. Nyelse av alkohol i kontortiden og i kontorlokalene er på det strengeste forbudt. Overtrødelse vil medføre øyeblikkelig entledigelse."

Kommentarene gjør seg sjøll

- v -

ANGIVERE.

Politikonstablene Einar Aas, Sofies gate 14, Usler, Breisjåveien 39, Sinsen, Ludvig Zwilgmeyer, sønn av sognepresten, Olaf Hellerud, Svarerud pr. Røa, reservekonstablene S. Nygård, Stockholmsgata 29, Svein Ødegård, Skogveien 4, (han gir seg ut for å være jøssing) og O. M. Gårder jr. Cort Adellers gate 12.

John Edvardsen, som er kontorist ved Oslo Fogedkontor må betraktes og behandles som provokatør. Han er flyttet opp i lønnsklasse V, mens hans utdannelse og praksis skulde stilt ham i klasse VII. (Edvardsen har hatt et opphold på Geitmyra Internatskole, og fra sitt 9. til 16. år var han på Tiftes Gave. Årsaken var forsøk på å sette på brann. Han har pyromanske tilbøyeligheter, og hans åndsevner ligger i det hele tatt på et lavt nivå.

- v -

TIL FREMNING AV NAZIFISERINGEN

I forbundene benytter nazikommissa ene seg av å ansatte NS-damer som kontordamer i forbundskontorene. De skal spionere ut de andre og propagandere for den berømte "nye tid". I L.O. er det kommet et par "damer" av typen, og nå sist har Sjø annaforbundet fått sin NS.kontordame, en hirdjente som heter Synøve Hovlin. Naziene stoler ikke på noen. De tør vel knapt stole på sine egne, så skitten som deres sak er. Og så trengs det observatører både her og der. Men at det vil fremme nazifiseringen kan herrerne være blå for.

- v -

L.O.s PRESSEAVDELING PÅ SIN EGGEN KAFE.

De slår stort på, de fyrene som nå sitter på toppen i L.O. De stiller sannolig ikke sitt lys under en skjeppe. De mest forvorpne hører den såkalte presseavdeling til. De har nå gått så vidt at de har låst seg sin egen kafe. De har fått Folketeaterrestaurantens restauratører til å gå med på å heve leie forholdet for kafeen i 2. etg. i Folketeatret, og så har de selv leiet lokalene, og der kan de oppføre seg akkurat som de lyster, og det er vel det som ligger bak denne utvidelsen av "pressevirksomheten."

- v -

DE LEDIGE STILLINGER I STAT OG KOMMUNE.

Det er slik som stillingen ligger an en selvfølge at ingen søker ledige, faste stillinger i stat og kommune. For visse stillinger, det gjelder særlig de viktigste og feitest stillingene er det ikke påkrevd med noen innskjerping av de beste forhold. De er forbeholdt NS medlemmer.

Men de kan ikke komme over alle, og det er mange offentlige funksjonærer som i de nye tida har stått overfor valget mellom å søke en ny stilling eller ikke. Det må også medgis at det har hersket endel uklarhet om man skulde søke beståtte stillinger eller ei.

Det kan dreie seg om opprykningsstillinger, og det kan være tjenestemannsstillinger som er blitt ledige etter avgåtte tjenestemenn. Når det gjelder stillinger som er blitt ledige etter tjenestemenn som er blitt avsatt av det nye styre, er stillingen fullstendig grei. De kan ikke søkes av noen rettskaffen nordmann.

Men stort bedre blir ikke saken om det gjelder stillinger som er blitt ledige p. g. a. ordinær avgang. Forholdet er nemlig nå at det for alle slike stillinger vil bli krevd at de i erklærings form tar standpunkt for eller mot "den nye tid". Og det blir da dem som går inn for NS og "nyordningen" som får stillingen.

Folket forlanger at tjenestemennene holder stand på dette punkt. Det vil de sjøl også tjene best på i det lange løp. Nye stillinger en har fått på det nye grunnlaget er av liten eller ingen verdi når alt er over. Da vil allx urett bli gjort god - og de som rettelig skulde hatt stillingene få dem.

Det vet og skjønner det overveiende flertall av de offentlige funksjonærer og tjenestemenn. Derfor vil de holde stand.

Det kan bli en hard tern for de offentlige funksjonærer, men de kommer til å holde sin del av fronten. Det er vi forvissnet om. På det viset gjør de en innsats for den felles kamp for å gjenvinne folkets frihet. Vi på vår side må støtte opp under dem som på denne måten yder en innsats i vår felles kamp. De står nemlig på samme front som oss som kjemper for en

FRI FAGBEVEGELSE.

Mappe 4
Eksp. 5
Arg. 3/11-42
A. V. 1346/
Jfr. 1/2

493

FRI FAGBEVEGELSE

Nr. 5 - 2. årgang.

31. januar 1942

Kamerat!

Vi er kommet inn i en meget vanskelig stilling her i landet. Alle som i det hele tatt mistenkes for å være interessert i et fritt Norge, holdes under oppsikt eller sperres inne. Denne terror overfor befolkningen skaper selvsagt ingen gunstig stemning. Det kan naturligvis skapes frykt hos enkelte, men noen orientering mot nazismen følger ikke med slikt.

Denne skjerpede kamp fra nazistenes side må føre med seg at alle nå opptrer forsiktige. Et uforsiktig ord kan lett føre med seg at en god nordmann settes under lås og slå. Derfor gjelder det mere enn noensinde å tie. Først og fremst tie med navn og personer.

Selve Norges sak, kampen for friheten, skal det ikke ties om. Høyeste skal vi gå gjennom denne vanskelige tiden, slik at vi er verdige til å ta mot friheten, når vi igjen har vunnet den tilbake. For arbeiderne, bondene, fiskerne, funksjonærene, embetsstanden, forretningslivet, de intellektuelle og alle de andre grupper av det norske folk, vil friheten være verdiløs, hvis vi ikke klarer å bevare vår sjel uplettet under slaveriet.

Hvem teller vel de tapte slag på seirens dag?

- v -

ARRESTASJONENS FORTBETTER. Også siste uke er en del kjente nordmenn arrestert. Det ser ut til at opprykningsingen skal gøres grundig.

Kjente pressemenn fra "Arbeiderbladet" er tatt. Vi nevner red. Olav Larsen, red. Selumsøen, red. sekr. E. O. S. Ibakken. Journalistene Alfred Økar og Kåre Haugen. Ingrid Haugen, den sistes hustru, er også arrestert. Andre kjente navn av de arresterte er: Forfatterinnen Kirsten Brunvoll og hennes sønn, Jonas Brunvoll, kommandørkapteinene Lorek og Langgraf, majorene Apnes og Kraug, løytnant Aasen. Arrestert er også tidl. bistyrmedlem Egon Arb, John Johansen, fullmektig ved Vinmonopolet og tidl. nestform. i Landt- og Kontor, Peder Birkeland, advokat Aage Holm og et ungt medlem av A. U. F. Odd Kjus. Arrestasjonene er meget uensrettet, og noen forklaring kjennes ikke.

- v -

LOISSARER SPARKES UT. Kommissær i Aust-Agder fagl. Samorganisasjon, Arne Nordheim, er kastet fordi han har sendt utmeldelse til NS. I hans sted er innsatt baneforann ved jernbanen Olef Holm.

Kommissæren for Namdalen, Sverre Hamburg har skaffet seg en annen jobb og takket av. I hans sted er innsatt Kåre Prytz, en tidl. kommunearb.

I Oslo o. Akershus er Lageraasen sparket ut, og erstattet med hans stedfortreder fra tidligere, E. Rønning. Som medlem av styret for Oslo Sporveier sikret Lageraasen seg arbeid som kontrollør ved denne etat.

Det er tydeligvis ikke bare nord å være høyt på strå hos nazistene heller.

- v -

OSLO POSTMANNSLAGET FOR KOMMISSAR. Norsk Postmannslag som står utenfor L.O. har nå fått kommissær. Postmannslagets mangeårige formann, postfullmektig Ingvald Lid, er samtidig avsatt.

Det knytter seg en morsom historie til dette skifte. Posteksp. Karsten Kristoffersen, (også kalt "Massa") som tidligere var innsatt som kommisarisk formann, hadde innkalt centralstyret i Norsk Postmannslag til ekstraordinært møte. Han meddelte at han etter oppdrag av Odd Fossum, kommissæren i L.O. skulde overta stillingen som kom. i Postmannslaget. Imidlertid måtte det opp en annen nazist, posteksp. Rytter, med fullmakt fra Indredepartementet om avsettelse av Lid og innsetting av Ham. Rytter, som kommissær. "Massa" ble slukøret, og vek tilbake for hr. Rytter.

Det er altså fremdeles rift om "tillitshvervene" i fagorganisasjonen.

- v -

"BØTTEKNOTTEN" S ARBEIDSPROGRAM. Den vesle tusseladden Eigil Kurre, også kalt "bøtteknotten" kreier seg der han ikke når opp i høyden. Således har han i disse dager sendt ut et rundskriv om sitt arbeidsfelt som leder for "medlemsforvaltningen" i L.O.; idet han forelegger seg forelagt følgende saker:

- Alle tvilsspørsmål i forbindelse med utbetalinger av forskudd på forsikringsbidrag og begravelsesbidrag.
- Alle spørsmål om understøttelser som blir gitt i form av bevilgninger, som påske- og pinsebidrag, sykebidrag utover det som statuttene bestemmer o.s.v.
- Alle spørsmål vedrørende kollektiv ulykkesforsikring for forbundets medlemmer.
- Overførsel av medlemmer fra ett forbund til et annet.
- Et hvert spørsmål i forbindelse med medlemsbøker, endringer i det bestående kartotek og kontingentkravningssystemer, samt forretningsgangen ved behandlingen av saker som vedrører medlemmenes økonomiske forhold til fagorganisasjonen, såvel som medlemmenes statistikk.
- Ethvert spørsmål i forbindelse med sammenlegning av kasser, så lenge disse berører spørsmålet om kontingentsatser og utbetaling av understøttelse.
- Ethvert tvistsspørsmål mellom et medlem og dets forening. I såanne saker treffes avgjørelse av forening eller forbund, men skal det uttrykkelig nevnes at avgjørelsen innen 3 uker av en av partene kan innankes for dette kontor. Sakens dokumenter, samt foreningers og forbunds standpakt til samme, oversendes dette kontor til endelig avgjør.
- Alle spørsmål i forbindelse med opptagelse av medlemmer, når det er tvil om hvilket forbund vedkommende skal tilhøre, samt oppløsning av medlemskap.

"Tillitsmennene" i forbund, foreninger og samorganisasjoner lærer snart på hvilke oppgaver det blir igjen til dem. Medlemmene kommer ikke med noen saker, og alt annet tar hovedledelsen. Det er kanskje ikke å forvente kommissærene i at de har fått slik elsk til flaska. Noe må da tiden brukes til.

- v -

ENSLUTTING AV FAGPRESSEN. Vi har før omtalt det omfattende arbeid nazistene har tatt fatt på for å få sving på propaganda- og informasjonstjenesten. Som prop.sjef er tilsatt en herr Nelsson, som pressesjef er tilsatt Oddvar Eriksen fra "Lagbladet", som red. av "Meddelelsesbladet" vår tvil somme "venn" Albin Eines (Lukas) og som leder av annonseavdelingen er tilsatt en hr. Sollogg.

Fagbladene skal redigeres fra denne centralen, og forbundene har fått kort ordre om å si opp sin kontrakt med posttrykkeriet. Annalderer kan bare foretas av propagandaavdelingen. Klisjer og billedmaterie skal utleveres. Her skal det heller ikke bli mange anstrængte hjerner.

- v -

OLA SOLBERG, som har spilt en så tvetydig rolle under Meyers førerskap de siste årene, har nå dukket opp i L.O. Han figurerer således på papiret sammen med Erling Olsen i en sak som omhandler ny forordning om krigsoppsjønnering av sivil ersoner.

Ingen ting forunderer oss når det gjelder den maleren.

- v -

AVSKJEDIGELSE. Bokholder Bergaa i Norsk Postforbund er avskjediget av Erling Olsen. Årsaken skal være uenighet om disponeringen av forbundets midler, hvor forbandsstyret og Bergaa skal være uenig med nazistene. I Hans sted er innsatt en hirdgutt, som er sønn av Rolf Imislund, komr. i Papirindustriarbeiderforbundet. Ja, slik er det. Hvis en ikke rolig sitter og ser på at nazistene misbruker arbeidernes penger, så er det bare å dra sin kss.

- v -

VAR VARSON. Ved Oslo Rikstalefon er det en bestyrerinne som heter Ingeborg Dybvik. Både før og etter okkupasjonen har hennes forhold til tyskerne vært meget intimt. Hus er medlem av NS. Hennes virksomhet både nå og tidligere gjør det nødvendig å advare mot henne. Hun er farlig.

Vi er samtidig bedt om å advare mot fru lensmann Jansson, Trysil, Lis. Hotell Ørje, Bergstadens Hotell, Røros.

- v -

DE HYADELE NORDMENNENS DAG. Alle nordmenn har mordene på Hansteen og Wickstrøm i frikk erindring. Siden er adskillige norske borgere dømt til dødsstrafv hensyn til folkeretten. Det er blitt krigens lov at norske borgere som arbeider lojalt for den lovlige regjering, blir skutt etter krigsrettsdom når deres eneste forbrytelse er at de gjør hva de kan for å støtte den lovlige norske regjering, hvis autoritet også 98% av den norske befolkning godkjenner. Den samme regjering som Tyskland selv offisielt har erklært et det er i krig med.

Vi tror at alle NORDMENN idag stadig har den samme fiske glødende harme over mordene på våre landsmenn. Vi tror ikke, og vil ikke tro at noen blir slått fordi dødsdom er en hyppig ere. Men likevel vil vi gjerne at alle NORDMENN tirsdag den 17. febr. i år, skal minnes alle dem som er blitt myrdet. En og alone fordi de gjorde sin plikt for å hjelpe Norge. Den dagen skal alle holde seg inne (hjemme) etter kl. 18 (6). INGEN NO D. MEN SKAL GÅ I TEATER, PÅ KINO, RESTAURANT ELLER KAFFE ETTER KL. 18 (6). En skal verdig og rolig hylde de myrdte nordmenn, minnes hva de har gjort. Altså: INGEN NORSK MANN ELLER KVINNE UTE HIRSDAG DEN 17. febr. etter kl. 18, la det bli en vakker og klar deminstrasjon.

Datoen den 17. febr. er valgt vilkårlig. Dagen er valgt på en hverdag, men denne hverdag skal bli en helgedag i minne om de menn som har gjort sin plikt for sitt land, for frihetens, sandhetens og rettens sak. Vi ber alle de ta opp parolen om den 17. febr. Vi ber alle som leser dette om å spre det videre.

- v -

ENSLUTT AV ENSLUTT INGENS. Følgende forbund som ikke tidligere har stått til luttet A.F.L. skal tvinges inn i det nye forbund for offentlig virksomhet:

- Hovedstyrets kontorpersonales forening, Jernbanen.
- Jernbaneanleggenes kontorpersonales landsforening.
- Jernbanenes tekniske forening.
- Jernbaneverkstedarbeidernes fagl. landsforening.
- Lokomotivpusserformennenes forening.
- Norsk Banemesterforening.
- Statsbanenes administrasjonspersonales forening.
- Norsk Stasjonsmesterforbund.
- Norsk Jernbaneverkstmesterforening.
- Norsk Lokomotivførerforbund.
- Kvinnelige telegraf- og telefonfunksjonærers landsforening.
- Telegrafmennens landsforbund.
- Norsk Rikskringkastings funksjonærslag.
- Telegrafverkets Distriktsjefers forening.
- Telegrafverkets betjentforening i Oslo.
- Det Norske Postmannslag.
- Poståpnerens landsforbund.
- Postpakkemesterenes forening.
- Lensmannenes landsforbund.
- Norsk Sykepleierskforbund.
- Kommunale tjenstemenns landsforbund.

samt alle grupper innen Statstjenestemannsforbundet. Disse forbund skal slås sammen i Norsk Kommuneforbund og de øvrige forbund av Statstjenestemenn som står tilsluttet A.F.L., nemlig Norsk Jernbaneforbund, Norsk Lokomotivmannsforbund, Norsk Telegraf- og Telefonforbund og Norsk Postforbund.

- v -

RAKKE TJENESTE. Det er enkelte fagforeningstillitsmenn som i denne tide under dekke av å være i orden, utfører rakkertjeneste for kommissærene. I enkelte tilfeller har de og annen ved innkallelser til kommissæren for sitt forbund fått påtatt seg oppdrag i organisasjonens navn bak ryggen på sine styrer.

Enten det er redsel eller spekulasjon som er grunnlaget for disse handlinger vil vi bestemt advare disse tillitsmenn mot å påta seg sanne hverv.

Det er klart for enhver høderlig fagforeningsmann at enhver befetning med kommissærene som ikke er absolutt påkrevet, er og må betraktes som et

tillitsbrudd mot de fagorganiserte.

Vi skal denne gang undlate å nevne navn, idet vi går ut fra at de det gjelder mener seg opp og undlater å påta seg rakkerverk for fremtiden.

- v -
INGEN LØNNSKOMPENSASJON. I Henhold til intervju i "Frit. Folk" med lønnsrådmann Bjørnstad i Oslo, vil det for Oslo Kommunes vedkommende ikke bli gitt noen kompensasjon for den forlengede arbeidstid. Betaling for overtiden som tidligere har vært utbetalt, vil også i følge intervjuet bli sløifet.

Såvidt vi husker ble det ved naziovertagelsen av fagorg. bedyret - som ved flere andre høve - at alt skulde fortsette som før. Vi vil i denne forbindelse tillate oss å rette spørsmålet om denne forsikring var ærlig ment. Hvis så er: Hva akter kommissærene å gjøre i denne sak?

- v -
DET HAR TRUMPET. Vi har tidligere har vært inne på og gitt advarsel til de få tillitsmenn som finner det hyggelig å drikke sammen med kommissærene og andre NS-folk. For enkeltes vedk. som har drevet det til noe av en sport å bli sett full eller drikkende sammen med forrederne har vi måttet oppgi navn.

At disse advarsler har dråffet, og det midt i blinken, forstår vi av den indignasjon som har reist seg hos de det gjelder, men bare hos dem. Vi har ingen trost å gi. Di tillitsmenn som fremdeles finner hygge og glede ved å mangle seg med forrederne, må finne seg i å bli hengt ut.

- v -
UT AV DET RUS. Norsk Gullsmidarbeiderforbund er i disse dager i ferd med å flytte ut fra sine kontorer i Torggate 10.

Som kjent er det gullsmidene som er eier av Torggate 10. Det er det imidlertid ingen som spur dem om i denne tid. De er beordret ut, og har ikke noe annet å gjøre enn å flytte.

- v -
LØSNING PÅ KTORER ER BORTE. Det hender av og til at kjente nordmenn forsvinner på naturlig måte også. Altså uten å være arrestert. Vi kan således nevne at politiet med stor nikkjerhet sliter med å finne ut hvor lønsdirektøren i Finansdepartementet dr. jur. Henri Lund og hans hustru befinner seg. Det tyder på at lønsdirektøren ikke er så helt enig i de nye bestemmelsene om arbeidstid i offentlig tjeneste, og den såkalte "kompensasjon" som er gitt for denne.

- v -
KJEMPEKAMPEN HAR FREMDELES SINE VANSKELIGHETER. Det gjelder striden mellom nasistene innen de 4 veggene. Således har dr. Mølle og Sylou Creutz klart å få kastet ut riksfullmektig Christie, Einar Schibbye, Eskeland og Kallhaug. Disse skal etterhvert over i andre stillinger hvor de i mer fredelige former kan drive sine nazistiske sysler. Den nye økonomiske leder, Harnold, er imidlertid meget fortvilet over sin nye, merkelige oppgave.

- v -
A. BEIDSFORHOLDENE VED FLERE AV DE MILITÆRE A. LEGGENE rundt om i landet har i den senere tid forverret seg sterkt. Således fortelles fra et av anleggene på Vestlandet at de norske arbeidere til stadighet blir utsatt for overgrep. Hvor morgen kl. 6 tropper fullt bevæpnede tyske soldater inn i mannskepsbarakkene og kommanderer folkene ut. Den som nøler, blir til dels med sprakk og slag løst ut av sengen. Deretter må folkene i bitende kulde stå i kø ca. 1 time før å få mat. Dette gjentar seg også om kvelden.

Forleden proklamerte nazistene på stedet - de er 4-5 stykker - og alle er "innført" fra andre distrikter - "agitasjonsmøte" for de norske arbeidere. Ingen av arbeiderne innfært seg på møtet. Men ved 12 tiden om kvelden tropper fullt bevæpnede tyske soldater inn i barakkene og kommanderer arbeidernes til NS-møte. Endel som hadde lagt seg ble cyeblikkelig parret ut, og andre som berberte seg ble til og med undersøkt i ansiktet om barberingen virkelig var nødvendig, og ikke bare "skalkosjul". Slik ble de norske arbeidere med tyskernes bajonetter og revolvermunningen i ryggen tvunget inn på et NS-møte som nazistene senere skret av var besøkt av over 500 menn. Hvor mange nye medlemmer de ved denne anledningen fikk, sier de intet om.

- 5 -
VEDTAK AV NS TAPER ALDEN TILLIT. Den 23. jan. holdt justisminister Torj Wold en tale i London Radio, hvor han behandlet den straff som vilde ramme de nordmenn som melder seg inn i NS. Vi finner denne talen så interessant at vi gjengir referat etter "London Gazette":

"I statsråd den 22. jan. 1942 er ved kgl. anordning bestemt følgende: Den som opprettholder medlemsskap i NS eller søker om medlemsskap i dette parti, er hjemfallen til tap av "almen tillit", for et bestemt antall år eller for alltid. Det er ikke, for at loven skal komme til anvendelse, nødvendig at vedkommende er aktivt med på partiets møter, demonstrasjoner el. lign. Selv om vedkommende bare er passivt medlem rammes han av loven. Som tilleggsstraff kan idømmes bøter på opptil 1 mill. kr.

Lovens §2 gir nærmere bestemmelser for praksis. Straffen, tap av "almen tillit", innebærer tap av stemmerett i offentlige anliggender, nekting av adgang til å tjenestegjøre i rikets stridsmakt, og av adgang til å inneha tillitshverv i offentlig tjeneste, stat eller kommune. Ikke bare i men også utenfor offentlig tjeneste, vil NS medlemmer være utelukket fra å ha tillitshverv, det være seg som formann for foreninger eller andre sammenslutninger som krever almen tillit. Videre innebærer loven at vedkommende kan bli fratatt retten til å utøve visse næringer som fordrer almen tillit. En kan si at den som rammes av loven, settes utenfor det samfund har lar vist seg så uverdig å tilhøre - både sosialt, økonomisk og politisk. Loven rammer hårdt og er et uttrykk for samfundets dom. Det pointeres at straffen kan idømmes for et bestemt antall år eller for livstid.

Det fremgår videre uttrykkelig av forordningen at denne straff ilægges i tillegg til straffer som pådømmes etter de gjeldende lover som den militære og borgerlige straffelov. Det foretas altså ingen endringer i disse lover. Bestemmelsen i forordningen av 22/1 - 42 er å betrakte som tilleggsbestemmelser. Som hovedlov går man fremdeles ut fra straffelovens § 86. I tillegg til denne fikk man imidlertid ved kgl. forordning av 3. okt. 41, hvoretter dødsstraff kan komme til anvendelse.

Den som i krigstid yder fienden bistand eller bidrar til at han få hjelp økonomisk eller politisk er en forreder. Uten hensyn til på hvilken måte hjelpen ydes. Alle medlemmer av NS er i lovens forstand forrederer. Når det allikevel har vært nødvendig i tillegg til de allerede bestående loven å gi en egen lov som spesielt tar sikte på NS, er grunnen den at det bør være et særdeles straffbart forhold å tilhøre et parti som yder fienden bistand i sterkere grad enn om hjelpen ydes enkeltvis. Dermed kommer det til uttrykk i loven at partiet er ulovlig.

Justisministeren kom deretter inn på strengere straffer for sedelighetsforbrytelser begått mot norske og tyskere og quislinger i krigstid. Dødsstraff kunde her komme til anvendelse i mere grovarende tilfeller. Justisministeren fortsatte: "Når man i Norge i 1905 gikk til å oppheve dødsstraffen var det å betrakte som et skritt i humanistisk retning. Men det er andre tider vi nå gjennomlever. Vi har beviser for at Gestapå mishandler norske fanger i norske fengsler. For disse forbrytere og deres hjelpere er ingen straff streng nok. Og det vilde være en mangel i vår lov dersom den strengeste straff ikke kunde idømmes."

- v -
QUISLING ENLA EN GANG.

Det eksperimentet som tyskerne gjorde i april dagene 1940 har de fått betale dyrt. Innsettingen av Quisling som "statsminister" skjerpot krigshandlingene og gjorde nordmennene uforsonlige i sin holdning overfor okkupasjonen. Dette er et forhold xxxxx som iatet middel har kunnet skape noen endring i.

Quisling selv og hans nærmeste drabantter har imidler id aldri klart å forsones seg med at han måtte tre tilbake for administrasjonsrådet. Dett førte da også til at Administrasjonsrådet den 25. sept. 1940 måtte takke av og da "konstituerte" kom i stedet. At det på denne måten ble satt inn norske bestyrere i departementene for å gi skinn av at det var norske

nazister ved makten, skapte imidlertid en skjerpet innstilling mot de midlertidige maktavere. Og uviljen mot hjemlige og fremmede nazister har st. get stadig.

På den annen side har Quisling ikke slått seg til tåls med at han ikke står som leder av norsk statsstyre. Han har krevet en plass i sola. Forhandlingene har pågått uten det ønskede resultat. I løpet av den vinteren har imidlertid tyskerne blitt klar over sitt eget nederlag, og forbereder seg på retretten. De har de også funnet plass for Quisling. Tyskerne skal, gjennom Reichkommissariatet fortsatt ha den reelle makt, men NS skal i en eller annen form få en sterkere maktstilling i landet, idet Quisling vil bli utnevnt til "Rikshøvding". Blandt pretendentene til visestats-sjefstillingen pågår det en ilter strid. Det var opprinnelig Hagelin og Lunde, men nå er også Jonas Lie kommet til.

Johansen, Sandberg og Ravner skal gå av. Som nye ministre mentes utnevnt generalkonsul Hilditsch, og Ulrik Stang, som nylig har gjort seg bemerket ved noen særlig voldsomme artikler i "Aftenposten" under merket "S".

En må vente at befolkningen vil bli utsatt for voldsomme provokasjoner i disse dager. Hirden ønsker gatekampen som den kan gå seierrikt ut av. Parolen til befolkningen er å legge gatene øde og tomme så lenge NS-mønstringen varer. En må undgå alle provokasjoner ved å holde seg hjemme. Ingen god nordmann må stoppe på gaten for å være publikum til NS-skuespillet. Fra sine arbeidssteder må alle gå like hjem uten å stoppe opp.

Vår tid kommer snart! Da kommer den virkelige maktovertagelse. Da er det folket som melder seg og innsetter sin lovlige konge og regjering. Da kommer den rette mann på den rette plass. Da har vi også vunnet tilbake en

FRI FAGBEVEGELSE.

O S I O

31. januar Det er ingen som er i tvil om hvordan en skal bedømme den 1942. som er medlemmer av NS, at de er forrædere mot sitt land, og at de ikke vil bli godkjent som norske borgere når krigens er slutt. Vår lovlige regjering har sett opp straffebestemmelser, som skal rammes dem i forhold til de forbrytelser de har begått. Det vil allerede være kjent gjennom justisminister Terje Wolds redogjørelse at den nåtopp har vedtatt supplerende bestemmelser med sikte på de straffeforholdsregler som skal treffes. De går ut på at alle som har vært medlemmer av NS vil bli fratatt alle rettigheter til å bli utnevnt i statens eller i annen offentlig tjeneste, og likeledes adgang til å utøve visse næringer. Denne melding fra vår regjering i London er mottatt med almen tilfredshed her i landet.

Så langt er alle gode nordmenn enige. Men, så har vi dem som på en eller annen måte, søker samarbeid med NS for å oppnå en eller annen vinning. Denslags folk finnes i alle lag, og de må være oppmerksom på at deres handlinger vil bli bedømt under den samme synsvinkel som vi bedømmer de folk som direkte står i NS.

Vi har f. eks. i et par tilfeller hørt omtalt et fagorganiserte har henvidt seg til NS-folk på arbeidsplassen for å oppnå forbedringer i lønnsforholdene. Det sier seg selv at det er grunn til å bedømme strengt en slik fremgangsmåte. Den rammes naturligvis ikke av de nye straffebestemmelser som vår regjering har fastsatt, men en kan være overbevist at fremtidens fri fagbevegelse vil komme til å fastslå at de som har gjort seg skyldig i en slik fremgangsmåte ikke nyter almen tillit.

Det må fastslås som en ålindelig regel at en norsk kvinne eller mann aldri kan gå til en NS-mann eller et NS-organ for å oppnå noen som helst fordel for seg selv eller andet. Den som gjør det, opptar risikoløst. Han bryter den nasjonale fiend.

Det går rykter om at det foreslås en politisk nyordning her hjemme, på den måten at Quisling skal bli statsjef. En kan gå ut fra at NS i så tilfelle vil "feire denne triumf" med nye overgrep mot det norske folk. Slik som saktforholdene for tiden ligger an, kan vi ikke hindre dem i å gjennomføre sine forbrytelser. Quisling og hans folk støtter seg på de tyske krigsretter. Vi har ingen. Det eneste vi kan gjøre, er å motta også disse nye utfordringer med ro og tålmodighet. Vi må vakte oss for provokasjoner, og vi må vakte oss for å foreta ting som kan gi NS noen anledning til å begå enda større misgjerninger. Vi vet at dette stiller vi et strengt krav, men det er for tiden ingen annen fornuftig vei å følge.

PRINSEN AV IAS OG POLI!

Kamerat.

Komedien 1. februar er spilt tilende, vi har fått "ministerpresident" og "nasjonal" regjering, vi har fått en ny høytidsdag "større enn 17. mai og 7. juni".

Neppe noe sivilisert land har opplevd maken til nasjonal gjenfødelse. Da den kom lå hovedstadens gater tomme og øde, i tusenvis var folket reist ut av byen, og de som var igjen holdt seg innen døre. Storparten av dagen virket byen utdødd, ikke bare gatene, men også restauranter og kafeer var tomme. Utpå ettermiddagen og kvellen ble det et vist liv nede i sentrum, da troppet de opp; nazifolkene som var mobilisert fra hele landet og prøvde "fylle opp" sammen med de tyske soldatene. Dagen etter skrev avisene, "jøssingene holdt seg borte". Vi vet - og hele landet vet hva det betyr: Folket holdt seg borte. Mannene holdt seg borte på denne "gjenfødselsdag". Aldri har landet tydeligere vist sin forrekt og sitt dybe hat til forrederne som de gjorde den 1. februar, da landet fikk sin "ministerpresident" i gave av Joseph Terboven.

Terboven la ikke skjul på at det var han som hadde tatt initiativet til "kringen" - den foregikk jo også med tale på tysk og den tyske nasjonalsangen og Horst Wessel ble sunget før "Ja, vi elsker" ble hånet og trukket ned i skitten. Siden har tyske telegrammer for sikkerhets skyld presisert at Terboven aldeles ikke skal trekke seg tilbake, men at alt fortsetter som før, - som om noen ventet noe annet. Heretter som før er det tyskerne som r herrer i landet. Foskjellen er bare at et par tre nye nikkedukker med Quisling i spissen spreller og danser i tyskernes tråder. Og at terrøren blir skjerpet ytterligere.

En kan i første omgang vente øket press på ambetsmenn og alle offentlige tjenestemenn og "fagstyret" vil sette nye blomster. Arrestasjonen av prisdirektoratets sjef, direktør Thagsvold viser retningen. Mere enn noensinne er det Getapp som dominerer. Arrestasjonenes tall vil øke.

Kampen vil bli hardere, men den følger de samme klare linjer som før. Ingen vil la seg dupere av de nye politiske komedier som det "nasjonale" ministerium nå setter i verk, enten de heter "fredslutning" med vårt lands fiender eller tilslutning til aksjen. Pågangen på den norske fronten vil bli hardere, fordi tyskerne og NS frykter denne fronten dobbelt nå når muligheten av en alliert invasjon til og med drøftes åpent i den tyskekontrollerte presse. Kampens økende hardhet her hjemme er det sikke tegn på at seiren er rykket nærmere. Og det gir oss øket kraft midt i all terror.

- v -

NYE FORBUNDSSAMMENSLOTNINGER. Nazikommissaren i Norsk Bygningsarbeiderforbund, Arne Andresen, har fått i oppdrag å sammenslutte følgende forbund under hans ledelse: Norsk Bygningsarbeiderforb., Norsk Murerforb., Norsk Stenindustriarbeiderforb., og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforb. Formodentlig åpner Arne Andresen at han skal bli den kommisariske leder av denne fellesorganisasjon. Han har jo allerede fått seg underlagt Arbeidsmannsforb., Stenliggerforb., og Elektrikerforb. Meningen er at det skal holdes et møte onsdag den 11. febr., hvor det skal opprettes et samarbeidsforbund som skal behandle felles interesser - faglige og økonomiske - og som skal være et rådgivende forum for de kommisariske ledere. I dette forum skal bygningsarbeiderne har 14 representanter, arbeidsmannsforb. 8 og de øvrige forbund hver 4 representanter. I grunnen er Arne Andresen uten konkurranse, Bunsø og Einer Ohansen har tidligere fått sparken for sine meritter, så det er det vel bare gamle åreforkalkede murerschultz som kan gjøre ham rangen stridig, hvis de ikke Arne Andresen selv sitter på kommisaristolen at han faller av. Hva medlemmene mener om en slik sammenslutning faller ikke de kommisariske lederne spørre om. Imidlertid vil det komme en dag da de fagorganiserte arbeidere også skal ha et ord med i laget. Den dagen blir det ikke godt å være kom. leder.

DET ER IKKE STORT DE HAR A SI. Den ny oppnevnte leder i Telegrafverket med Høland og Fløene i spissen har ikke stort å si. Selv en så kurant ting som å averter i Norsk Lysingsblad er et for stort og ansvarsfullt spørsmål som den nye tilsatt ikke kan overlate til slike tusseladder ølene.

Vi finner i sirkulære for desember som Telegrafstyret har sendt, følgende: "Lysninger som skal inn i Norsk Lysingsblad, skal ikke gå gjennom Herolden, men gjennom Pressedirektoratet i Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet."

Fløene, (Tørres Snørtevold) ynder til enhver tid å klandre de gamle makthavere for udugelighet, men nå er det den nye tids makthavere som må passe på at ikke Tørres Snørtevold gjør nye tabber.

- v -

VI KJENNER OGSÅ TIL DET . . . amerikeneren, Georg Aslekson, som er journalist fra Berlin i forrige uke. Blandt annet forteller han ganske illustrerende at når han i Berlin så kvinner med sølvrev, rødrev, ullgensere og votter, da visste han at kjæresten var i Norge. Hvis kvinnene hadde eksklusivt pelsværk og dristige hatter, var han i Paris. Røkte hun meget og . . . sigaretter var han på Balkan. Hvis kvinner derimot intet hadde og var nedtrykt og uten håp, da visste han at kjæresten var på østfronten.

Ja, vi kjenner så godt til det. Det finnes ikke en eneste forretning i Norge, hvor ikke tyskerne har vært og kjøpt opp alt som kan fås. Nå er butikker ribbet, så vi forstår godt at kjærestene hjemme i Tyskland har mange gode minner fra Norge.

- v -

INTE OVERRASKER OSS. Vi vet fra før av at polske arbeidere under Tysklands åk må finne seg i en kummerlig slavetilværelse. Det siste nå er en forordning om den arbeidsrettslige ebhandling av polske arbeidere. Her heter det bl.a. :

"Som følge av innlemmelsen av gamle tyske østprovinser i det tyske riket, og som følge av polske arbeideres innsats i riket, er det blitt nødvendig å ha de i det tyske riket beskjeftigede polske arbeidere til en særstilling i det tyske folks arbeidsliv, for derved å sikre en uforstyrret gjennomføring av fireårsplanen. Det ville ikke være forenlig med de sunne folkefølelser, ("mit dem gesunden Volksempfinden" hvis disse (arbeiderne) også skulle bli uinnskrenket delaktig i de sosiale fremskritt i det nye Tyskland". Og så kommer bestemmelsen om at de polske arbeidere ikke kommer inn under de forskjellige lover som er fastsatt når det gjelder fridager. De som skulle finne på å sette seg utenfor disse bestemmelser blir straffet med fengsel eller bøter.

Kom så å si at tyskerne ikke er et kulturfolk.

- v -

DET ER TAKKEN. Advokat Aage Schou er arrestert. Advokaten som nå er 74 år gammel var en av de fremste, for ikke å si den fremste i hjelpearbeidet for de tyske barna etter forrige verdenskrig. Det er nok ikke så tyske barn som advokat Schou har hjulpet. Nå er disse barna blitt voksne og kanskje mange av dem har vært og er soldater i Norge. Schou var i den tiden så populær i Tyskland at han ble kalt "Berlins Aage Schou". Nå sitter han bak fengslets murer.

De har sin egen måte å takke på, nazistene i Tyskland.

- v -

DE FAGORGANISERTE ARBEIDERE & PENGER. Det er mye rart som nazistene i fagorganisasjonen og forbundene bruker arbeidernes penger til.

I et rundskriv nr. 22 for i år fra L.O. rettes det en henstilling til samtlige forbund på alle utgående brev i februar måned å påklebe det merke som selges til inntekt for den norske legion.

Vi skal hilse og si at brevmottakene vil bli begeistret for å få seg tilsendt dette svineriet.

- v -

NY FJASKO FOR N.S. I TELEGRAFVERKET. Onsdag 28. januar hadde N.S. tillyst stort møte i Telegrafmessen, hvor nazidirektør With skulle snakke om "Fedrelan det kaller". På forhånd var det drevet et intenst agitasjonsarbeide, men resultatet var mer enn magert. Av de 2600 arbeidere og funksjonærer som sognet til Telegrafverket i Oslo og omegn, møtte det frem noenog tredve. Av disse var

halvparten fra Telegrafskolen. (Vi vil her gjøre oppmerksom på at mens fordringene for å komme inn på skolen tidligere var meget strenge, er det å tilstrekkelig å være medlem av N.S., og da skjønner en hvilke elever skolen nå stort sett vil ha). Det var fra denne skolen vel halvparten av tilhørerne var, men de resterende var vaskeekte nazister. Ingen skikkelige mennesker var tilstede.

- v -

ENDELIG. Det har endelig lyktes Håkon Meyer å få satt inn en mann i Sporveistjenestens forening etter forgjeves å ha forsøkt i fire måneder. Det er en bussjåfør ved navn Oskar Johansen som er blitt tilsatt. Blandt sporveisfolk kalles han for Hitler. Han har alltid gått for å være en politisk vinglepave, noen ganger kommunist, og av og til religiøs - et, det passer.

Han skal samtid også være sekretær i Kommuneforbundet til tross for/han må fortsette som sjåfør for tyskerne, en jobb han i den siste tids har hatt.

- v -

SABOTASJA AV TIPPINGEN. Idrettsfronten, som ifølge avisene forlenget er sprukket og ferdig, viser seg allikevel å være for sterk for naziidretten. Det norske tippeselskap som ble startet med brask og bram har ennå ikke fått noen fart i tippingen. For å hjelpe på dette har de rykket inn en kjempeannonse i "Fritt Folk" under følgende tittel: "NS - folk. Hjelp oss med å bekjempe sabotasjen av tippingen." Vi er enig med tippeselskapet, La NS-folk tippe så meget de vil. Vi andre som er med i og som støtter den norske Idrettsfront, holder oss borte fra idretten og tippingen.

- v -

ARRESTASJONENE FORTSETTER. Også denne uke er kjente nordmenn arrestert. Vi nevner sekretæren i Forsyningsdepartementet Per Lie. Direktør Thagaard i Prisdirektoratet. Tidligere sekretær i Arbeidernes Arholdslandslag, Bjørn Eriksen, sekretær Paul Engstad i Norsk kjemisk industriarbeiderforb., Carl Westli-Olsen, formann i fellesstyret i osloforeningene Handel og Kontor og de kjente A.U.F.- gutter Arne og Einar Linderud og John Berg. Sporvognskonduktør Scott-Jensen er også arrestert.

- v -

LITHOGRAFENE I BERGEN PROTE. Styret i Lithografforbundets avdeling i Bergen har protestert mot å få seg tilsendt "Fritt Folk" og den såkalte "Arbeiderkalender". Nazistene har stjålet arbeiderkalenderen og gitt ut 34. årg. med Nasjonal Samlings program og nyttårshilsen til "medlemmene" fra Odd Fossum, Erling Olsen og Kåre Rein, Ingen norske arbeidere har bruk for en slik "kalender".

Protesten fra Bergen bekom da heller ikke nazistene vel, og meningen var at samtlige styremedlemmer skulle entlediges fra sine tillitshverv. Noe tillitsmennene ikke hadde noe i mot. Men nå er den grafiske kommisaren, Severin Arnesen, reist til Bergen for å ordne opp i floken.

- v -

TILLITSMANNSKURS PÅ SØRMARKA. I de nærmeste dager skal Norsk Kommuneforb. ha kurs på Sørmarka. Kurset i seg selv har ingen interesse. Oppøyningsarbeidet idag ligger i høyaktig samme spor som den faglige virksomhet forøvrig. Men det er av interesse å merke seg dem som har latt seg bruke som forelesere på kurset. Det er fylkesmann Vries-Hassel, minister Lippestad, byråsjef Sven Getz, priskoontrollsjef Arnliot Engh, veidirektør Bålsrud, fra Johanne Reutz, Håkon Meyer, Olaf Ødegård, Erling Olsen og Odd Fossum.

De erklærte nazister forundrer ingen, men vi setter foreløpig spørsmålstegn ved de andre. Om de mener seg å være gode nordmenn, så er de ihvertfall kommet i et selskap som man burde betakke seg for.

- v -

DET ER IKKE SÅ LETT. Vanskeligheten med å få kontakt med fagforeningsstyrer o medlemmer er åpenbart like vanskelig nå som den hele tiden har vært siden naziovertagelsen av fagorganisasjonen. Den forhenværende kommunist Odvar Eriksen, som er ansatt i L.O.s Presse- og Informasjonsavdeling har etter nedenstående skriv å dømme, visse vanskeligheter med distribusjonen av Meddelelsesbladet. Han skriver: "Da det har vist seg at avdelingene i de

FORSKJELLIGE forbund ikke har sendt inn til Meddelelsesbladet de forandringer i avdelingens styre fra 1/10 1941."

- v -

REKLAME. For at forandringen over bokhandlernes opptreden i denne tid ikke skal gå over i bitterhet og hat, tar vi inn en forordning som er sendt til alle landets politimestre fra lederen for sikkerhetspolitiet:
"Herr politimester,

Kultur og Folkopplysningsdepartementet har truffet følgende bestemmelser, som i sirkulære av 26.ds. er meddelt landets bokhandlere:

Billedet av NS fører Vidkun Quisling.

Det norske flagg.

Følgende bøker: Quisling har sagt det I og II. Vidkun Quisling: For Norges

frihet og selvstendighet. Vidkun Quisling: Russland og vi. Quislingsaken.

Utstillingen skal arrangeres på en verdig og anstendig måte.

Man skal anmode herr politimesteren om å påse at dette påbud blir etterkommet

Eventuelle undlatelser påtales og rapportert herom innsendes hertil snarest.

Lenemennene bes i fornøden utstrækning instruert overensstemmende hermed.

Oslo, den 28. januar 1942.

Oliver Møystad."

- v -

UNGE ARBEIDERES PLIKT. Sosialdepartementet har fra fagorganisasjonen fått seg forelagt spørsmålet om unge arbeideres plikt til å opparbeide arbeidstid som går tapt under flyalarm. I den anledning har Norsk Arbeidsgiverforening etter konferanse med minister Lippestad i et sirkulære til samtlige medlemmer av 12. november d.å. bl.a. uttalt:

"Vi er fra forskjellig hold forelagt spørsmålet om gutter og piker under 18 år skal delta i opparbeidelsen. Etter forskjellige konferanser vi har hatt i sakens anledning skal vi uttale at gutter og piker under 18 år ikke bør pålegges å delta i opparbeidelsen med mindre tvingende produksjonsmessige grunner krever det. Isteden for opparbeidelse må da disse gutter og piker få utbetalt 60% av vanlig timelønn overensstemmende med forordningens prgr. 3."

Altså kan vi ikke lenger vente noen beskyttelse av unge arbeidere på arbeidsplassen utover det som krigsproduksjonen måtte tillate.

- v -

MØTEFORBUD. Det fortelles fra velunderrettet hold at det er nedlagt forbud mot de vanlige kommisarmøter som holdtes hver tirsdag. Hve årsaken til forbudet kan være, vet vi ikke, men det ligger nær å anta at den lille myndighet kommisarene hadde på er fratatt dem.

Vi har alltid vært klar over at de krypene som solgte seg til naziene ble bli sprellmenn uten betydning i det store spill. Kommisarene vil nok etterhvert få merke at de kjøpte dyrt den gang de kjøpte nazivelvilje ved å selge sin sjel.

- v -

VISITASJON. Det later til at det skal settes igang visitasjon på åpen gate. Denne uke har det hendt to-tre ganger at forgjengere er stoppet av sivilt politi for å bli visitert, antagelig for å gripe folk i å gå med illegale skrifter.

- v -

DØD AV FLEKKTYFUS. Redaktøren av "Arbeideren", Henry W. Kristiansen, som lenge har vært innesperret i tysk fengsel, er død. Dødsårsaken oppgis å være flekktyfus. Vi som husker nazistenes første maktutfoldelse i Tyskland vet at i den tiden var det forbausende mange antinazister som døde i konsentrasjonsleirene av flekktyfus.

- v -

QUISLINGS LIVVAKT. Det er i den siste tid gjort fortvilte forsøk på å skaffe pålitelig livvakt for den nybakte "ministerpresidenten". Skrivelser har gått land og strand rundt, for om mulig å ordne denne vanskelige oppgave.

Betingelsen for at livvakten skal kunne godtas er at vedkommende skal være hirdmann og "åndelig normal". Ennå er det ikke lyktes å skaffe noen livvakt. Det later til å være vanskelig å skaffe hirdmenn som er "åndelig normale".

- v -

PENGEBIDRAG TIL "FR FAGBEVEGELSE". Vi hadde for ei tid sia en notis om at det ikke foregikk noen innsamling av pengemidler til "Fri Fagbevegelse". Da dette er blitt misforstått av enkelte av de tidligere bidragsyttere, skal vi gjøre merksam på at det har forekommet misbruk som gjorde det påkrevet å ta inn neste notis. Vi er fremdeles takknemlige for støtte når det foregår på betryggende måte.

- v -

SOLDATER. De kommisariske ledere i fagorganisasjonen har satt hverandre stevne på Sørmarka denne uke. Det holdes kurs for dem. Sjølsagt for å sette dem godt inn i nazitaktikken. De er jo - sjøl om de i sine kremmersjele lengt har båret kimen - nybegynnere.

Overløperen Kåre Rein holdt en velkomsttale som sier oss mer enn tydelig hva de bærer i sine hjerter. Han sa bl.a.:

"Vi er ikke bare fagforeningsfolk. I første rekke er vi i vårt arbeid politiske soldater i den bevegelse Vidkun Quisling er fører for".
Vel, så vet vi det -.

De fagorganiserte har forøvrig aldri vært i tvil om det. Nå er det imidlertid sagt med rene ord, og vi skal vite å innrette oss etter det. Vi er også soldater, men ikke i Vidkun Quislings lille forrederhær. Vi er soldater i Norges frihetskamp. Med de våpen vi har kjemper vi en innbitt, men seirik kamp for land og folk.

Våre fiender, tyskere og NS-folk som mer enn noen gang får merke at ingen lag i det norske folk lar seg kue, men er beredt til å møte dem i kampen. Den politiske utvikling er kommet i en ny fase som gjør kampen på hjemmefronten hardere og krever langt større forsiktighet i all vår ferd. Som soldater i frihetskampen lar vi oss ikke forbeuse eller skremme av det som har skjedd, og som kommer til å skje framover i tid. Vi vet at den kamp vi her hjemme og våre landsmenn ute kjemper vil ende med seier og frihet for land og folk og dermed en

F R I F A G B E V E G E L S E .

Kamerat:

Tyskerne og deres agenter her hjemme bruker alle midler for å få det norske folket over på sin side. - De truer og trygler, lokker og ber, men intet hjelper. Folket står ubrytelig sammen mot denne bande av overfallsmenn og forredere.

Etter at nazistene har voldtatt fagorganisasjonen, er det nå særlig de fagorganiserte arbeideres tur til å komme til "heder og verdighet". Det er ikke måte på virak og stas. Således skal landsorganisasjonen bli en av hjørnesteinene i det "rikstinget" som ikke får noe å si, men som Terboven på "vår nye store høytidsdag" forarte Vidkun Quisling.

Det skal bli mange fine kjeltringer i dette "rikstinget", men vi har sagt det før. Ingen vil la seg dupere, enten de kaller det "riksting" eller "fagstyre". Den reelle makt vil fortsatt være hos tyskerne, og vi har satt oss som mål at de skal vekk fra Norges jord. Kampen vil bli hard. Det er så. Vi kan vente alt mulig uten skansel.

Etterhvert vil "ministerpresidenten" og hans drabanter skjerpe kampen, for det gjelder framforalt for dette pakk å få fotfeste i folket.

Hittil har ikke dette lyktes. I alt hva de har foretatt seg har de bare opplevet fiasko, så engang må vel også de folkene lære. Det er ting som tyder på at de nå vil forsøke seg på nye veier. Bl.a. uttalte gauleiterstellvertreter Wegener på kommisarkurset at Tyskland ikke vil slutte noen fred med jøssingene. Forutsetningen for en fred mellom Tyskland og Norge er at det norske folk er blitt vunnet for Vidkun Quislings sak. Og renegaten Kåre Rein sa jo at: "Vi er ikke bare fagforeningsfolk, ikke en gang først og fremst fagforeningsfolk. I første rekke er vi i vårt arbeid politiske soldater i den bevegelse Quisling er fører for."

Det er disse nyfrelste nazisoldater som nå skal ut blant de fagorganiserte arbeidere. Her vil de utnytte hele L.O.s apparat. De vil komme til å sette tomeskruen på de faglige tillitsmenn som ikke forstår "den nye tid", samtidig som de overfor den menige arbeider vil klandre og kritisere. Og skrytaktig som et esel vil de forespeile de fagorganiserte arbeidere hvilket skraffenland de kan gå inn i, bare de slutter opp om føreren Vidkun Quisling. Vi synes vi ser det. Overløperne Erling Olsen, Kåre Rein, Håkon Meyer, Axel Schultz, Arne Andresen, Severin Arnesen, Ringen og alle de andre kommisariske undermålere ute på naziagitasjon på arbeidsplassene. Det ville være et syn, men vi får nok ikke se det. Dertil er de for feige. Derimot kommer nye forordninger som tar sikte på å baste og binne arbeiderne og stadig gjennom nye knep knytte de fagorganiserte arbeidere til N.S. inntil den dag er inne da Terboven ved en ny gestus kan stå opp og si at nå er den norske arbeider vunnet for Vidkun Quislings sak.

Som alltid før forregner såvel tyskerne som quislingene seg. Den norske arbeider kommer til å holde stand. Aldri skal noen kunne si at den norske arbeiderklasse sviktet sine idealer og gikk i forredernes spor. Det er nettopp det som gir oss alle øket mot og kraft til å fortsette kampen mot all lumskhet og terror.

- v -

HUSK MINNEDAGEN DEN 17. FEBRUAR.

Tirsdag den 17. februar skal vi alle minnes de av våre landsmenn som er myrdet av de tyske nazister. Den dagen skal vi alle holde

•ss inne etter klokka 19. På den måten demonstrerer vi vår hyldest til dem som har ofret sitt liv for vår sak.

- v -

STERKERE TYSK KONTROLL OVER FAGORGANISASJONEN.

Etter ordre fra Reichskommisariatet har Sosialdepartementet pålagt Landsorganisasjonens samtlige forbund og Samorganisasjoner at de for framtida ikke meddeler opplysninger til bruk for avisene om saker vedrørende lønns- og arbeidsvilkår, uten på forhånd å ha lagt innholdet fram for departementet.

I skrivelsen fra Reichskommisariatet heter det:

"Jeg har flere ganger måttet fastslå at det ved pressemeldinger blir gitt oppgaver som er falske eller i det minste misforstått. Jeg ville være takknemlig om De kunne finne midler og veier til at slike unøyaktige beretninger som kan føre til tallrike misforståelser, ikke forekommer."

Tyskerne fastslår her at det til pressen er gitt falske og misvisende opplysninger. Nå vet jo alle at pressen er under ganske streng kontroll, så av den grunn skulle det ikke være nødvendig med enda en sensur. - Kjernen er imidlertid at fagorganisasjonen skal fratras enhver mulighet for å fortelle sannheten om arbeids- og lønsvilkårene, som stadig blir dårligere. Pressen skal bare inneholde opplysninger som passer i tyskernes kram, alt annet er bannlyst.)

- v -

OGSA FAMILIENE.

Vi gjengir her et rundskriv fra nazikommisaren Odd Fossum til samtlige forbund: "For ordens skyld bringer jeg hermed i erindring at det er forbudt å yte noen som helst understøttelse, eller medvirke til noen sådan understøttelse av politiske fanger eller disses familier." - Det er altså ikke nok at mennene kastes uskyldig i fengsel. Deres hustruer og barn skal sultes ut. Vårt svar på dette er selvfølgelig at vi skal prøve å hjelpe i enda større utstrekning enn før. Vi må sørge for at ingen av dem som rammes av naziterroren, kommer til å lide nød. Men vi må innskjerpe at det må vises forsiktighet i arbeidet.

- v -

ABONENTER SØKES.

Tvangsaboneringen på "Fritt Folk" fortsetter. "Presseavdeling" i L.O. har sendt følgende rundskriv til forbundene: "I anledning en skrivelse som med det første vil utgå fra Presse- og Informasjonsavdelingen til alle tillitsmenn om abonnement på "Fritt Folk", ber vi om å få oss tilstillet en oppgave over tillitsmennenes antall i Deres forbund." - De tillitsmenn som nå en tid har fått seg tilsendt naziorganet gratis, vil sikkert ha funnet ut at de ikke har fått noen kulturell næring fra den kant. Derfor skulle det være unødvendig å presisere at dette nye anslaget må tilbakevises.

- v -

RETNINGEN ER TYDELIG.

Statstjenestemennenes tilslutning til N.S. er fremdeles like minimal tross all svada fra propagandaministerens og hans lakeis side.

Den eneste gruppe av det norske folk som ved valg har kommet til orde er jernbanefolkene.

Etter førerprinsippets innføring ved statsbanene skal General-

diraktøren ha et landsråd og et pensjonsstyre. Til disse institusjoner skulle der velges representanter av og blant personalet. Den kommisariske formann i jernbaneforbundet sendte ut i all stillhet lister på bare N.S. medlemmer. To dager før valget skulle holdes fikk en rede på hva som var i gjære, og det ble fra interessert hold innen personalet satt opp en annen liste med bare "Jøssinger". Tross den knappe tid, og uten adgang til offentlig å komme til orde ved noen agitasjon, lyktes det å få spredt stemmesedler landet rundt. - Det ble ved valget avgitt ca. 8.000 stemmer, herav fikk N.S. listen ikke fuldt 200 stemmer. Dette valg, det første siden 9. april 1940, gir et tydelig fingerpek om hvor de offentlige tjenestemenn står i kampen om Norges frihet. N.S.'s løgnagitasjon er atter en gang grundig avslørt.

- v -

FINNLAND.

Stillingen i Finland blir etterhvert mer prekær. Matsituasjonen er alvorlig, for ikke å si kritisk. De tyske soldater har det dog forholdsvis bra på den finske fronten. Motsetningsforhold mellom de tyske og finske soldater gjør ikke stemningen bedre. Dertil kommer at finnene ikke har noen respekt for tyskernes innsats på nordfronten. Det blir i de store skoger stilt krav om personlig orienteringsevne og initiativ og da blir tyskerne hjelpløse. Misstemningen med og protestene mot krigen begynner også å bli høylydt blant det finske folket. Krigen var jo bassert på den tyske timetabell og plan: at Russland skulle nedkjempes i løpet av 6 eller høyst 8 uker. Derfor ble det i Finland mobilisert i en slik utstrekning at arbeidslivet og innhøstingen kom til å lide. Mannerheims ulykksalige og skjebnesvangre dagsorden, som han sendte ut på egen hånd, må også søke sin grunn i denne feilkalkulering.

Tyskerne har nyttet matsituasjonen til å tiltvinge seg politiske innrømmelser. De stilte krav om tilslutning til tremaktsforbundet. Det nektet finnene. Så ble det til et elendig kompromiss, at Finland skulle gå med på antikominternpakten. Det var vilkåret for det brødkorn som Finland da fikk av Tyskland.

Nå begynner imidlertid opposisjonen å ta en fastere og mer målbevisst form. Typisk for stillingen og stemningen er landsorganisasjonens årshenvendelse til regjeringen. Det pekes i denne på at det er stor mangel på livsfornödenheter, særlig i byene. Det fins mat ut over landet. En bedre og mer rasjonell fordeling er såleis apsolutt nødvendig, heter det. Med hensyn til krigen blir det framholdt at dens fortsettelse må sees i lys av folkets evne til å holde ut. Dette gjelder da særlig krigens omfang.

Enda klarere og skarpere er finsk Sosial-Demokraten. Den understreker at de oppstilte militære mål er nådd og at de finske tropper av den grunn i det siste har innlatt seg på offensive operasjoner. Den røde arméen har derimot søkt å opprettholde stridsaktiviteten, men bladet tror at russerne neppe har lyst til noen større vinterkrig på den finske fronten. Det burde derfor foreligge muligheter for å stanse krigsoperasjonene.

- v -

SVERIGE.

Sverige inntar en meget reservert holdning til den militærpolitikk som Finland følger. Det er ingen grunn til å tvile på Sveriges nøytralitet i forholdet til Finland av idag. Den svenske hjelpen

til det østlige grannefolk er av ren humaniter karakter. En masse finske barn er allerede kommet til Sverige. Denne hjelpevirksomhet vil fortsette. Det vil også bli tatt invalider til Sverige nå som etter verdenskrigen. De fleste svensker beklager at det ikke skal være høve til å ta norske barn i like stor grad som finske. Fra tysk hold kommer det jevnlig krav til Sverige. Men såvidt en kan forstå er de nå blitt avvist. Språket i den tyske pressen er av den grunn ikke særlig vennligsinnet. Nå sist har Gøbbels vært ute. De stadige utfall i den norske Quislingpressen vekker også en viss oppmerksomhet. Ikke fordi man tillegger en quisling eller en Lunde noen betydning, men fordi det kan stå sterkere krefter bak angrepene og utskjellingene. Den svenske pressen har stort sett reagert på en ytterst kraftig måte mot overgrepene i Norge. Som et karakteristisk eksempel kan gjengis følgende avsnitt i en nyttårsleder i "Fackforeningsrørelsen", L.O.'s offisielle organ: "Det får vårt folk djupt opprørende hendelsesforløp, som utspelas i vårt broderland Norge, har utgjort ett mäktigt inslag i föregående år. De förste avrättningarna drabbade fackföringsmän. Och den då samlade L.O.-kongressen gav ett vibrerande, värdigt och oförglömligt uttryck för den samlade svenska fackföringsrörelsens känslor - en meningsyttring som gick genom hela svenska folket. Länge kommer detta inslag att leva som en mörk sky över ett av det nya världskrigets hårda år, parat med minnesgod beundrand för vårt norska broderfolks tapperhet och den trohet andre ockuperade länders folk visat mot sina ideal."

- v -

NORGESMØTE I STOCKHOLM.

Ifølge Svensk Sosialdemokraten for 8. februar er det holdt et stort møte i Stockholm, som var viet Norge og Norges frihetskamp. Det var over 1400 til stede, og avisen skriver at "sjelden har en så stor og representativ del av det svenske folket vært samlet innen 4 vegger." Der var Kronprinsparet, prins Carl og prinsesse Ingeborg og alle deler av det svenske folk var representert, og ga uttrykk for sin samkjensle med den kamp som det norske folket fører.

- v -

TVANGSARBEID.

skal nå innføres i jord- og skogbruk. Det skyldes på at det ikke er mulig å skaffe arbeidskraft på regulær vis. Men dette gjelder ikke bare skogbruket. Allerede i juni 1941 anmodet Sosialdepartementet Landsorganisasjonen om å gjøre kjent for sine underavdelinger at all formidlingsvirksomhet straks måtte opphøre. I ett nytt skriv nå uttaler departementet at det ennå foregår sådan virksomhet og påbyr at det nå skal stoppes. Arbeidsgiverne som vender seg til foreningene etter arbeidshjelp skal vises til de offentlige arbeidskontorer, og alle ledige arbeidere plikter å melde seg til arbeidsformidlingen og regelmessig gjenta meldingen under ledighetsperioden. Årsaken ligger klart i dagen: All ledig arbeidskraft mobiliseres av tyskerne til de militære anlegg.

- v -

KOMMISSARISKE OPPOSISJON.

Det går trakt med arbeidet mellom de nazistiske ledere i Landsorganisasjonen. Overløperne er misfornøyd med Fossum og den kurs Landsorganisasjonen mer og mer driver inn i. Nå har disse overløperne hatt et hemmelig møte, hvor de meget sterkt kritiserte Fossum. På møtet var Erling Olsen, Birger Aamodt, Severin Arnesen og Arne Andresen. Håkon Meyer skulle også ha vært der, men måtte ikke. Derimot var Kåre Rein holdt utenfor, han stoler de ikke mere på. Disse fire ble enig om å synge ut på det første ordinære

Kommisærmetet som skulle vært holdt den 14. januar. Imidlertid ble det ikke noe kommisær møte, og det er vel tvilsomt om det blir flere. "Opposisjonen" får nok ikke snakke ut. De må som de øvrige kommisærer overlate til tyskerne og Nasjonal Samling å bestemme.

- v -

ØKONOMIEKSPERTEN.

Landsorganisasjonen har fått 2 økonomi-eksperter. Nils Aalholm heter han og er blitt tildelt tittelen "disponent". Han har til 1935 vært ansatt i forsikringsselskapet Storebrand. Hvor han senere har vært disponent har vi dessverre ikke kunnet bringe på det rene, men som "ansvarseksperter" skal han ha vært implisert i en bilsvindelaffære i Drammen for et par år siden. Jo, han har nok kvalifikasjonene i orden. Vi skal nok komme til å spørre etter medlemmenes penger når han har "disponent" organisasjonsmidlene en tid.

- v -

DEN FORSVUNNE BIBLIOTEKAR.

N.S. har stadig vansker med å gjennomføre fagsstyret. Som kjent ble bibliotekar A. Andreassen ved Rjukan offentlige bibliotek avsatt 1. septembær ifjor. Ikke én meldte seg med de tilstrekkelige kvalifikasjoner. Et par stykker ble ansatt etter tur, men trakk seg klokkelig tilbake. Stillingen ble stående ubesatt tross NS fortvilte forsøk på å få fatt i en eller annen som kunne dekke over skandalen. Senhøstes ble imidlertid ingen ringere enn sjefen for Kulturdepartementets bibliotek ansatt, en hysterisk dame ved navn Liv Barfoed fra Hønefoss. Hun har imidlertid ikke svart på utnevnelsen. Hun var på den tid permitert fra Kulturdepartementet, og ingen har kunnet spore henne opp. Kulturdepartementet svarer at hun er ansatt på Rjukan, og på Rjukan har ingen sett henne. Så nå averteres stillingen enda en gang.

- v -

HJULENE STOPPER.

En del fabrikker og industrier har fått beskjed fra tyskerne å stoppe produksjonen og stenge bedriftene. Grunden skal være at det er mangel på brensel. En kan gå ut fra at tyskerne vil sørge for å holde den krigsviktige produksjon igang og innskrenke eller stoppe den produksjon som ikke direkte tjener tyskernes krigsføring. De som derved blir arbeidsløse, kan således lettere dirigeres over til mere krigsviktige formål.

- v -

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET.

Kurset på Sørmarka for de kommisæriske ledere er typisk for stillingen idag. Det er nazi-ministrene som nå driver "faglig opplysningsvirksomhet". En "opplysning" som består i propaganda for Nasjonal Samlings program og heil og sæl for Førereren, "hans exellense" ministerpresidenten. Det er den slags "faglig" virksomhet organisasjonens penger nå brukes til. Og samtidig fortsetter fengslingen av slike faglige tillitsmenn og funksjonærer som ikke har villet bøye kne for de nazistiske kuppmakere i fagorganisasjonen.

- v -

Kommisariatet som skulle vært holdt den 14. januar. Imidlertid ble det ikke noe kommisariatsmøte, og det er vel tvilsomt om det blir flere. "Opposisjonen" får nok ikke snakke ut. De må som de øvrige kommisarater overlate til tyskerne og Nasjonal Samling å bestemme.

- v -

ØKONOMIEKSPERTEN.

Landsorganisasjonen har fått 2 økonomi-eksperter. Nils Aalholm heter han og er blitt tildelt tittelen "disponent". Han har til 1935 vært ansatt i forsikringsselskapet Storebrand. Hvor han senere har vært disponent har vi dessverre ikke kunnet bringe på det rene, men som "ansvarseksperter" skal han ha vært implisert i en bilsvindelaffære i Drammen for et par år siden. Jo, han har nok kvalifikasjonene i orden. Vi skal nok komme til å spørre etter medlemmenes penger når han har "disponent" organisasjonsmidlene en tid.

- v -

DEN FORSVUNNE BIBLIOTEKAR.

N.S. har stadig vansker med å gjennomføre fagstyret. Som kjent ble bibliotekar A. Andreassen ved Rjukan offentlige bibliotek avsatt 1. september ifjor. Ikke én meldte seg med de tilstrekkelige kvalifikasjoner. Et par stykker ble ansatt etter tur, men trakk seg klokkelig tilbake. Stillingen ble stående ubesatt tross NS fortvilte forsøk på å få fatt i en eller annen som kunne dekke over skandalen. Senhøstes ble imidlertid ingen ringere enn sjefen for Kulturdepartementets bibliotek ansatt, en hysterisk dame ved navn Liv Barfoed fra Hønefoss. Hun har imidlertid ikke svart på utnevnelsen. Hun var på den tid permitert fra Kulturdepartementet, og ingen har kunnet spore henne opp. Kulturdepartementet svarer at hun er ansatt på Rjukan, og på Rjukan har ingen sett henne. Så nå avverteres stillingen enda en gang.

- v -

HJULENE STOPPER.

En del fabrikker og industrier har fått beskjed fra tyskerne å stoppe produksjonen og stenge bedriftene. Grunnen skal være at det er mangel på brensel. En kan gå ut fra at tyskerne vil sørge for å holde den krigsviktige produksjon igang og innskrenke eller stoppe den produksjon som ikke direkte tjener tyskernes krigsføring. De som derved blir arbeidsløse, kan således lettere dirigeres over til mere krigsviktige formål.

- v -

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET.

Kurset på Sørmarka for de kommisariske ledere er typisk for stillingen idag. Det er nazi-ministrene som nå driver "faglig opplysningsvirksomhet". En "opplysning" som består i propaganda for Nasjonal Samlings program og heil og sæl for Føreren, "hans excellense" ministerpresidenten. Det er den slags "faglig" virksomhet organisasjonens penger nå brukes til. Og samtidig fortsetter fengslingen av slike faglige tillitsmenn og funksjonærer som ikke har villet bøye kne for de nazistiske kuppemakere i fagorganisasjonen.

- v -

FREMMEDE ARBEIDSKRAFT TIL TYSKLAND.

Tyske økonomiske eksperter melder i pressen at henved fire millioner utenlandske arbeidere nå er beskjeftiget i Tyskland. "Europa arbeider for oss".

Få alle vis feirer det nazistiske fremmedhorredømme sine orgier. I de okkuperte land utplyndres befolkningen, alle hjelpekilder et land har, tas i bruk til fordel for den nazistiske røverkrig. Også arbeidskraften røves, for å gjøre slavearbeid for krigsherrerne.

- v -

ØRENS SMIL.

31. januar kl. 13 ble prisdirektør Thagaard avsatt og fengslet, og allerede kl. 14 innfant hans ettermann seg i kontoret. Det viste seg å være en herre med det velklingende navn Georg de Fine von Krogh Hasle. Denne person som er 33 år gammel, har allerede i mange år lidd av stormannsgalskap. Han gikk tidligere under navn av "dommerfullmektigen av Norge". Han har fått som spesialitet å avløse våre mest fremragende embetsmenn. Sommeren 1941 fikk han sin sjef fylkesmann Gabrielsen i Troms arrestert og inntok hans stilling. Gabrielsen sitter fremdeles på nr. 19. Dette har ikke bidratt til å dempe Hasles storketsvanvidd. Da han for en tid siden ble innkalt til Oslo for å redegjøre for sin stilling til hirdens frekke tyveri av et større tobakklager i Harstad, ogkjent av den nazistiske politimester og Hasle, telegraferte han til samtlige politismestre mellom Tromsø og Trondheim: "Hold alle veier og broer åpne. Jeg er underveis. Hasle". Det er med spenning man imøteser hans virksomhet i Priskontrollen. Man må ved slike utnevnelser minnes det gamle ord: "Nå slokker vi lyset og gir unga barberkniven".

- v -

"HEIL OG SÆL".

Ordførerne i Oslo og Aker har sendt ut beskjed om at det skal skrives "Heil og Sæl" under all korrespondanse fra kommunene til institusjoner og private, Den skal ikke brukes i korrespondanse mellom offentlige myndigheter, men all korrespondanse til publikum.

- v -

VOILDSFERD MOT KIRKEN.

Den 1. februar begikk N.S. et av sine brutaleste overgrep mot den norske kirken, idet høymessen i Domkirken i Trondheim ble gjort til et propagandamøte for N.S. med forrederen Blessing Dahle som prest. Domprost Fjellbu berømmet den egentlige høymessen til kl. 14 - naziarrangementet var kl. 11 - men da grep politiet inn etter ordre fra Kirkedepartementet. Dørene ble stengt bak dem som allerede var kommet inn, og politiet trakk kyllene mot folkemassen som samlet seg utenfor. Fjellbu forrettet imidlertid gudstjenesten for dem som var sluppet inn bak de stengte dørene, og utenfor svarte folkemassen på de uhørte naziprovokasjonene med å synge "Vår Gud han er så fast en borg", Blix fedrelandssalme og Ja, vi elsker, mens politiet stod vakt omkring dem. - Nidaros biskop har sendt den skarpeste protest til Kirkedepartementet og karakteriserer det som uhørt at politiet hindrer en gudstjeneste. Biskoppen gjør også oppmerksom på at hendingene har skapt stor bitterhet blant befolkningen i Trondheim.

- v -

TVANGSORGANISERING.

Ingen har vært i tvil om at den tilspissede politiske situasjon her hjemme ville føre med seg skjerpede forhold på alle områder. Det forbauser derfor ikke at vi denne uka har fått lovene om "Nasjonal Ungdomstjeneste" om "Norges Lærersamband" og om "Den Norske Forleggerforening". Linjen er klar. Det er meningen nå å gå i gang med en strøm av lover som tar sikte på å svinebinde hele folket.

Alt har slått feil for tyskerne og N.S. både det som er prøvd ad frivillighetens vei og det som er forsøkt med tvang. - Det som er skjedd hittil er bare en begynnelse. Det er bare et tidsspørsmål når loven om "Norsk Arbeidssamband" og andre vidttrækkende lover og forordninger vil se dagens lys.

På kurset for de kommisariske formenn på Sørmarka i forrige uke ble Lippestad av kursets deltakere pålagt å legge til rette linjer for tvangsorganisering av de som ikke er, og som ikke under de navarende forhold vil gå inn som medlemmer. - På et møte for fagforeningstillitsmenn for en tid siden, hvor den samme Lippestad opptrådte, gjorde han uttrykkelig oppmerksom på at bare de tillitsmenn som var medlem av N.S. før 25. september 1941 kunne inneha ledende stillinger i fagorganisasjonen. Hvis ikke Lippestad har tatt munnen for full ved det høvet, så ser det mørkt ut for overløperne.

Lippestads uttalelser om tillitsmennene i fagorganisasjonen er symptomatisk. I det "Arbeidssamband" som er bebudet og som nå er i emning, skal det bare være tillitsmenn som N.S. er sikre på. Overløperne kommer ikke i frågan.

For den fagorganiserte arbeider gjør dette ingen forskjell i hans innstilling overfor nazistene, gamle eller nybakte. 99 % av de fagorganiserte har betraktet L.O. som en død organisasjon siden naziovertakelsen den 9. september i fjor. Arbeiderne, lærerne og forleggerne står fast sammen med hele det norske folk i kampen mot naziveldet.

Den del av det norske folk som står tilsluttet sine feglige sammenslutninger, står fremmede og avvisende for et hvert tiltak som kan tjene forrederpartiet og tyskerne.

Samlet står det norske folk i en front rede til å kjempe mot et hvert tiltak, en hver lov og forordning som tyskerne gjennom quislingene setter ut i livet.

Den bevisste selvstyrende er aldri dødd ut i Norge hverken i middelalderen eller senere. Norges rike kunne Danmarks makt-havere utslette av de selvstendige staters tall, men det norske folk kunne de ikke utslette, og heller ikke den norske folkeånd. Denne folkeånd er til stede og vil alltid under alle forhold være det. Det norske folks vilje og kraft til å kjempe for friheten gjør oss sikre på at vi ikke om så alt for lenge igjen har en

F R I F A G B E V E G E L S E

Kamerat!

Den "nasjonale gjenreising" fortsetter i samme spor den begynte. Komedi på Akershus, hvor Terboven innsatte erkeforrederen til "ministerpresident" og senere dannelsen av den "nasjonale regjering" er til ende. Men fortsettelsen er også som en kunne vente. Quisling, og i hans følge "ministrene" Hagelin og Fuglesang, stab-sjef Thronsen er kalt til der Führer i Berlin for å bli informert om de retningslinjer den "nasjonale regjering" skal arbeide etter, Deutsche Allgemeine Zeitung skriver da også ganske karakteristisk at det "var konsekvent av Quisling å velge Berlin som mål for sin første utenlandsreise etter at han var blitt ministerpresident".

For det norske folk kommer heller ikke denne reise overaskende. Siden Quisling og hans gjeng solgte sitt land for snart 2 år siden er en i Norge halt og fullt klar over at det er fra Berlin ordrene kommer til alle de skjendige og ydmykende overgrep vårt folk er blitt utsatt for.

En kunne imidlertid vente at den "nasjonale regjering" selv ikke så åpenlyst ville dokumentere at den oppnådde "selvstedinghet" bare består i å motta og utføre tyskerens oppdrag. Men skamfølelsen på det hold er jo forlengst opphørt å eksistere. Og ingen vet bedre enn våre hjemlige nazister at i samme øyeblikk tyskerne må forlate landet er også deres skjebne beseglet. Det er vel også dette de mener når det tales om det tysk-norske "skjebnefellesskap".

- V -

DE ORGANISERTE ARBEIDERE

ser med bange anelser resultat av Berliner-besøket i møte. I den siste tida har det fra tid til annen i den tyske og tyskkontrollerte presse vært mye snakk om manglende arbeidskraft i Tyskland. Og det er godt gjort at den "frivillige" verving av arbeidere i de okkuperte land ikke på noen måte kunne erstatte de veldige utskrivninger av mannskaper, som den tyske harmakt har krevet. En må derfor gå ut fra at tyskerne vil prøve å mobilisere arbeidskraften i de okkuperte land. Og arbeiderklassen vet at Quisling og N.S. uten innvendinger parerer ordre fra sine tyske herrer.

I denne forbindelse er det med særlig interesse en ser på de bebudede og allerede foretatte innskrenkninger i papirindustrien. Den offisielle årsak til stansen oppgis å være brenselsvanskeligheter. Men grunnen er sikkert en annen. Og ansvaret vil i tilfelle falle tungt på dem som nå er med å forberede slavehandel for den tyske industri.

For arbeiderklassen er stillingen klar. Den bekjemper nazismen med alle de midler som står til rådighet, enten det er i Norge eller i Tyskland. Og arbeiderklassen vet videre at den passive motstand som tyskerne møter, hvor de enn drar fram, snart vil avløses av aktiv innsats av alle Europas undertrykte folk.

- V -

DET ER TYDELIG

at NS har gjort litt av en tabbe da arbeidstiden for statens og kommunenes funksjonærer ble forlenget. Nazistene er i hvert fall lite begeistret for ordningen når den rammer dem selv. Således

berettes det at datter av tidligere kst. statsråd Meidell ble ansatt på veisjefens kontor i Oslo, men da hun ble oppmerksom på den nye arbeidstida, kjølnet hennes begeistring for jobben betraktelig og hun sørget for sykepermisjon. Ved utløpet av denne sendte hun skriftlig oppsigelse. Alt i alt hadde hun da skjøttet sin stilling i 4 dager. Det er klart at med sin mektige nazipappa i ryggen kan frk. Meidell få en stilling med behageligere kontor-tid.

- V -

MASSEOPPSIGELSER I AKER KOMMUNE.

I Aker kommune er 14 funksjonærer oppsagt til øyeblikkelig fratreden. Det er ikke gitt noen begrunnelse for oppsigelsene.

Som vi har påtalt tidligere var "statsakten" 1. februar innledningen til nye trakkaserier og overgrep. Nå er begynnelsen gjort og mer vil følge etter. Men nåordfører Stenersen vil få føle at overgrepene ytterligere vil stimulere motstanden hos de kommunale tjenestemenn.

- V -

DE RUSSISKE OG ENGELSKE

fagforeninger har sendt ut et budskap til arbeiderne i de besatte land. Det heter at kampen skal fortsettes til den er vunnet og ingen skal bryte vår soldersvilje. Arbeiderne i de okkuperte land må være med i høyere grad. Arbeidstempoet må nedsettes og produksjonen sinkes så mye som mulig.

- V -

NYE AVSKJEDIGELSER.

I Norsk Styrermannsforening som ikke står tilsluttet Landsorganisasjonen, er i disse dager formannen og funksjonærene avskjediget på dagen. Solveig Lystad ansatt i Handel- og Kontorfunksjonærernes Forbund er også avskjediget på dagen fra sin stilling uten noen begrunnelse.

- V -

POLITIMESTEREN I TRONDHEIM

hører i likhet med de øvrige spisser i NS ikke til de beskjedne. Han har nå forlangt å få et tilskudd til sin lønn, (som fra før er på kr. 18.000) på kr. 3.000. Begrunnelsen er at han ikke har råd til å holde fester etc. på sin nåværende lønn. - Bestemmelsen om at lønsvilkårene ikke skal forandres gjelder sikkert ikke der i gården.

- V -

EN SVIKER.

ODD JOHANNESSEN, som tidligere er hengt ut her på grunn av sin omgang med kommisarene, er nå blitt tilsatt som formann i Handel- og Kontors Felleestyre, etter at først den tidligere formann

Westi-Olsen, og senere nestformannen Håkon Dahl, er arrestert. Det forlyder at han skal bli fastlønnet formann. Han er nå ansatt hos Dobloug. Det gjelder å skaffe seg nye stillinger.

- V -

NYE TRUSLER.

Kommunens arbeidere og funksjonærer blir stadig utsatt for press om å gå inn i N.S. Sist har rådmannen i Ålesund vært på krigsstien. Han har sendt et rundskriv til alle kommunens arbeidere og funksjonærer, hvor han sier at nå må de bestemme seg: Enten får de gå inn i N.S., eller så blir de avskjediget alle sammen. Vi kan forsikre rådmannen om at de sikkert allerede har bestemt seg, selv om det ikke er på den måten han mener det skal være.

- V -

UKENS SMIL.

Den beryktede Vries Hassel skal etter sitt foredrag på Kommuneforbundets kurs på Sørmarka ha forespurt Meyer om han trodde det var noen mulighet for at deltakerne i kurset kom til å gå inn for "den nye tid". Muligens som en mager trøst til herr Hassel skal Meyer ha svart at etter det han kunne skjønne, så var det nok ikke det, men han kunne i alle fall si at han ikke trodde at noen av deltakerne etter kurset direkte ville sabotere.

- V -

DE SKAL PÅ LOV

Erling Olsen har sendt beskjed til alle forbund om at de tidligere kontrollkomiteer (revisjonsutvalg) skal få lov til å få seg forelagt regnskapene for 1941 og gjøre sine bemerkninger. Men rundskrivet sier ingen ting om følgene for den som sier sin mening om NS-svindolen med arbeidernes penger.

- V -

DE KALLER DET AMNESTI.

I sin glede over at Quisling ble "ministerpresident" fortalte Terboven at han ville slippe ut igjen noen av de "forbryterne" som ble kastet i fengsel under utvokselstiltstanden. Men ennå har vi ikke hørt om noen som er kommet ut. Ennå er det fåeks. 25 arbeidere fra Akers mek. Verksted som sitter på Grini og har sittet der siden i september. Likedan er det med mange arbeidere fra de andre arbeidsplassene i Oslo.

- V -

17. FEBRUAR.

Minnedagen over våre døde ble en mektig, taus demonstrasjon. Den siste halvtimen før kl. 6 så man overalt arbeidere, funksjonærer og butikkfolk som hastet hjemover for å komme i hus innen kl. 6. Trikkene var overfylte. Men allerede et kvarter etterpå

berettes det at datter av tidligere kt. statsråd Meidell ble ansatt på veisjefens kontor i Oslo, men da hun ble oppmerksom på den nye arbeidstida, kjølnet hennes begeistring for jobben betraktelig og hun sørget for sykepermisjon. Ved utløpet av denne sendte hun skriftlig oppsigelse. Alt i alt hadde hun da skjuttet sin stilling i 4 dager. Det er klart at med sin mektige nazipappa i ryggen kan frk. Meidell få en stilling med behageligere kontor-tid.

- V -

MAS OPPSIGELSER I AKER KOMMUNE.

I Aker kommune er 14 funksjonærer oppsagt til øyeblikkelig fratreden. Det er ikke gitt noen begrunnelse for oppsigelsene.

Som vi har påtalt tidligere var "statsakten" 1. februar innledningen til nye trakkaserier og overgrep. Nå er begynnelsen gjort og mer vil følge etter. Men nåordfører Stenersen vil få følge at overgrepene ytterligere vil stimulere motstanden hos de kommunale tjenestemenn.

- V -

DE RUSSISKE OG ENGELSKE

fagforeninger har sendt ut et budskap til arbeiderne i de besatte land. Det heter at kampen skal fortsettes til den er vurnet og ingen skal bryte vår seiersvilje. Arbeiderne i de okkuperte land må være med i høyere grad. Arbeidstempoet må nedsettes og produksjonen sinkes så mye som mulig.

- V -

NYE AVSKJEDIGELSER.

I Norsk Styrermannsforening som ikke står tilsluttet Landsorganisasjonen, er i disse dager formannen og funksjonærene avskjediget på dagen. Solveig Lystad ansatt i Handel- og Kontorfunksjonærernes Forbund er også avskjediget på dagen fra sin stilling uten noen begrunnelse.

- V -

POLITIMESTEREN I TRONDHEIM

hører i likhet med de øvrige spisser i NS ikke til de beskjedne. Han har nå forlangt å få et tilskudd til sin lønn, (som fra før er på kr. 18.000) på kr. 3.000. Begrunnelsen er at han ikke har råd til å holde fester etc. på sin nåværende lønn. - Bestemmelsen om at lønsvilkårene ikke skal forandres gjelder sikkert ikke der i gården.

- V -

EN SVIKER.

ODD JOHANNESSEN, som tidligere er hengt ut her på grunn av sin omgang med kommisarene, er nå blitt tilsatt som formann i Handel- og Kontors Felleestyre, etter at først den tidligere formann

Westi-Olsen, og senere nestformannen Håkon Dahl, er arrestert. Det forlyder at han skal bli fastlønnet formann. Han er nå ansatt hos Dobloug. Det gjelder å skaffe seg nye stillinger.

- V -

NYE TRUSLER.

Kommunens arbeidere og funksjonærer blir stadig utsatt for press om å gå inn i N.S. Sist har rådmannen i Ålesund vært på krigsstien. Han har sendt et rundskriv til alle kommunens arbeidere og funksjonærer, hvor han sier at nå må de bestemme seg: Enten får de gå inn i N.S., eller så blir de avskjediget alle sammen. Vi kan forsikre rådmannen om at de sikkert allerede har bestemt seg, selv om det ikke er på den måten han mener det skal være.

- V -

UKENS SMIL.

Den berømte Vries Hassel skal etter sitt foredrag på Kommuneforbundets kurs på Sørmarka ha forespurt Meyer om han trodde det var noen mulighet for at deltakerne i kurset kom til å gå inn for "den nye tid". Muligens som en mager trøst til herr Hassel ska Meyer ha svart at etter det han kunne skjønne, så var det nok ikke det, men han kunne i alle fall si at han ikke trodde at noen av deltakerne etter kurset direkte ville sabotere.

- V -

DE SKAL PÅ LOV

Erling Olson har sendt beskjed til alle forbund om at de tidligere kontrollkomiteer (revisjonsutvalg) skal få lov til å få seg forelagt regnskapene for 1941 og gjøre sine bemerkninger. Men rundskrivet sier ingen ting om følgene for det som sier sin mening om NS-svindolen med arbeidernes penger.

- V -

DE KALLER DET AMNESTI.

I sin glede over at Quisling ble "ministerpresident" fortalte Terboven at han ville slippe ut igjen noen av de "forbryterne" som ble kastet i gengsel under umakelsestilstanden. Men ennå har vi ikke hørt om noen som er kommet ut. Ennå er det f.eks. 25 arbeidere fra Akers mek. Verksted som sitter på Grini og har sittet der siden i september. Likedan er det med mange arbeidere fra de andre arbeidsplassene i Oslo.

- V -

17. FEBRUAR.

Minnedagen over våre døde ble en mektig, taus demonstrasjon. Den siste halvtimen før kl. 6 så man overalt arbeidere, funksjonærer og butikkfolk som hastet hjemover for å komme i hus innen kl. 6. Trikkene var overfylte. Men allerede et kvarter etterpå

1. centrals folkteater. Utvalgte var søy utledet. Bar enkelte tyskere og nazistene i inkubertaten og fikk på nytt erfare hvor forsvinnende det var. Søy restaurantene og teatrene, hvor de forsøkte å motvirke dem. Trasjonen ved møte munnjant opp, klarte de ikke å fylle. Det gamle Teater solgte 4 billetter, Det Nye Teater 12 billetter. Sentralteatret 22 billetter.

AVISA VÅR.

I live høy grad som denne avis er populær og skattet blandt gode, fagorganiserte arbeidere, er den fryktet og hatet av nazioverløperne og tyskerne. Særlig har fagbevegelsens kommisærer lagt oss for hat. Vi sier ikke noe om det. Det er ikke blitt behandlet særlig pent, men akkurat slik som d nslags rottar skal behandles. Kommisærisk Oste Berg i Handel- og kontor har gitt uttrykk for detsom kommisærens foræntlig mener og føler om "Fri fagbevegelse".

I møtet for Handels- og kontors Fell utvalgte i Oslo uttalte han med forbens nas sikkerhet og med synlig lettelse at "Fri fagbevegelse" nå var et stort. Han appellerte til forsakelig en hvis det eventuelt skulle finnes noen der som hadde hatt med vår avis å gjøre. De måtte i såfall betro seg til ham. Vi kjenner ikke grunnlaget for Oste-Bergs uttalelse, men det er helt sikkert at han ikke har noen forbindelse med avisa. En vår bare uttrykk for et ulmende ønske i nazikretsar, eller kanskje det var et dårlig forsøk på å få noen til å gå i fella, for å komme avisa til live.

Vi vet ikke hva Fellesarbeidets medlemmer tenkte anfor kommisærens utgaviser, men vi går ut fra at de i sitt indre hode en trygg forvisning om at Oste-Bergs solgte skinnnet og bjelken var skutt. De tvilte sikkert ikke på at han tok skammelig feil.

Vår vis er i live høyt og svirre frihetsavis er oppbygget i denne tida for å gi det norske folk nekterne og samtidige opplysninger om det som skjer. Vår oppgave er å holde oss til utviklingen innenfor fagbevegelsen.

Som vi tidligere har sagt, representerer vi ikke noen bestemt gruppe, hverken politisk eller faglig. Vi regner oss for ett ledd i den norske fronten, og vil derfor med de midler vi har være med på å bekjempe nazismen på alle områder.

Vi kan troste de 99 av de fagorganiserte arbeidere som deler vårt syn om at dette arbeidet skal vi fortsette. Og den utvalgte representanten av overløperne må vi skuffe med å fortsette på vi fortsatt gjennom vår avis vil bringe de opplysninger og avlysninger fra fagforeningskretsar som de skjuler for.

Vårt motto er: Hold din sti ren og ditt skjold uplettet. Enkelte overløperne har ikke og vil aldri merke å b sadi vår bevegelse. De oppnår bare å besøke seg selv. De har hele tiden stått alene om sin rakkertjeneste, helt uten støtte fra de norske arbeidere. Den norske fronten vil alltid komme til å holde. Vår kampivær vil bare øke med væpnet og motgang.

Vår avis og alle andre frihetsviser vil fortsatt komme ut inntil fienden er vunnit.

TALMODIGHET OG TID.

Singapore er falt. - Scharnhorst, Gneisenau og enkelte andre lettere tyske flåteenheter klarte å reddes sø gjennom Kanalen over Nordsjøen til Helgoland som ligger mellom de østfrisiske og nordfrisiske øyer, ikke så langt fra Kuxhafen. Disse to nyheter må naturligvis virke noe nedslående, men vi kan ikke sterkt nok understreke en ting, og det er at utålmodigheten er vår verste fiende. Nazistene spekulerer i den. - General Kutuzow, han som overvann Napoleon i felttoget i Russland i 1812, sier i sin bok: "Intet og ingen er sterkere enn de 2 krigere: tålmodighet og tid. Tålmodighet og tid, de er mine forbundsfeller, det er dem jeg skal slå Napoleon, i tilknytning til keiserens feltrop: Jeg står meg ikke til tals så lenge det ennå står en væpnet fiende på russisk grunn." La oss huske på disse ordene, og vi kan godt minnes et par andre fra nutiden, uttalt av en fransk offiser etter det franske sammenbrudd i juni 1940: "Det gis ikke håpløse situasjoner, det vis bare håpløse menn sker."

NORGES BISKOPPER PROTESTERER MOT TVANGSORGANISERINGEN AV SKOLEBARN.

Samtlige norske biskopper har i samband med overtrapene overfor skolebarna ved å tvangsorganisere dem i N.S. Ungdomsviking sendt ministrene Skancke og Stang en protestskrivelse hvor det bl.a. heter: "Som kirkens talsmenn kjenner vi det som vår plikt å fremhold klart og utvetydig i anledning av at De har fått i oppdrag å medvirke ved utformingen av en lov som tenkes å skulle tvangsmobilisere alle barn fra 9-10 årsalderen og oppover til en påvirkning som utallige foreldre må kjenne som utålelig i forhold til deres samvittighetsforpliktelse. Et innbrep av denne art vil berøre folket i dets aller innerste og dybeste liv."

STILLE KAMP.

Da tyskerne hadde hartatt landet vårt, så det en tid ut til at de ville stå på en god fot med det norske folket. Nordmannen på sin side skjønte at en måtte gi seg overfor en militær overmakt, men da administrasjonsrådet ble avsatt og de politiske partier ble forbudt, var det klart for alle at tyskerne ville forsøke å nazifisere det norske folket med vold og makt, og dermed nyttiggjøre seg landets næringsliv i sin krigføring. Her møtte tyskerne et samlet folk i protest mot nazismen.

Idrettsungdommen laget sin idrettsfont, og ingen har kunnet lokke eller true den ut på idrettsbanene igjen. Høvesterett la ned sine verv og nektet å være med på å krenke Norges frie forfatning. Organisasjon etter organisasjon reiste seg i protest, lærerne, Universitet, skoleungdommen, teatrene og skuespillerne, bønderne og kristenfolket.

I de blodige septemberdagene ble Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon slått ned. På forhånd var Landsorganisasjonen og forbundene bastet og bunnet ved kontroll og forordninger. 10. september kom mordene på Hansteen og Wikstrøm, som representerte arbeidernes stille og innbitte motstand mot uretten og overgrepeno. Arbeidernes fremste tillitsmenn ble kastet i konsentrasjonsleir eller dømt til mangeårig slavearbeid i Tyskland. Resten av tillitsmennene ble under trussel om standrett tvunget til å sitte på sine kontorer. Arbeiderne ble forbudt å melde seg ut av den voldtatte organisasjonen.

For å dempe den rolige men brennende trang til motstand i den norske arbeidereklassen, forsøkte tyskerne siden å la organisasjonsarbeidet og den fortsatte nazifisering av landsorganisasjonen gå stille og ubemerket for seg. Men de norske arbeiderlot seg ikke lure. Fossum

og de kommisariske ledere har i denne tida åpent vist hvor ukynlige og korrupte de er. Ja, mange har vist seg så udugelige at tyskerne eller nazipampene sjøl har måttet sparke dem ut igjen. Tyskerne og nazistene har nå mistet ethvert håp om å kunne overta en levende fagbevegelse ved lureri og ved å holde en del gamle og hederlige tillitsmenn igjen som gidsler. Og når de har måttet innse at de ikke greier det, tyr de igjen til det maktapparatet de har, Gestapo. Derfor har vi fått en ny bølge av arrestasjoner i de siste par ukene.

Men hvilke maktsgrep som ennå vil kunne komme fra disse brutale makthavere, så vil arbeiderne ikke kunne til å endre den stilling de har tatt til overgrepene.

Hvert nytt overgrep kaster et avslørende skært lys gjennom den av vrøvl som sprøytes ut fra nazistenes "propagandavirksomhet" og i deres pressepropaganda, med sikte på å "våkne arbeiderne". Ingen våken arbeider er i tvilt om hvorledes stillingen er.

Tillitsmenn som ennå sitter i sine verv og funksjoner i sine stillinger i fagorganisasjonen har et klart og lett valg: Enten å gå levende inn for den brutale, nazistiske ledelse og med iver gjøre tyskeres tjenester mot den norske arbeiderklasse. Eller å føle samhørighet med den organisasjon som de sjøl har bygget opp sammen med de organisasjonskamerater som nå sitter i Gestapos-celler og derved også sin samhørighet med hele den norske arbeiderklasse. Det valget er ikke vanskelig. Og ingen tviler da heller at de har truffet sitt valg. Overfor en så brutal overmakt som nazistene i øyeblikket er, har det ingen hensikt å slå i bordet. Men så lenge de føler at de er nødt til å sitte der, har de et våp som ingen kan ta fra dem. Det er den seige, tause, passive motstand. Ingen må la seg fange av de saker de arbeider med på kontoret. Aldri må det glemmes at den fagorganisasjonen som den norske arbeiderklasse har skapt for å ivareta sine interesser, eksisterer ikke lenger. Men istedet eksisterer det et apparat som tyskerne og nazistene søker å bruke i sin tjeneste. Det samme gjelder for hver enkelt av oss. Vi vil ikke ha noe med den nye organisasjonen å gjøre. På de såkalte "styremøter" drøftes ikke våre saker. Medlemsmøtene skal brukes til å smugle den nazistiske gift inn i arbeidernes sjel. Der har vi ikke noe å gjøre. Tyskerne og NS skal få vasse i tåka. Den store og levende fagorganisasjonen i Norge er slått over ende. Hvis tyskerne og NS er helt blinde, vil de en dag oppdage at den ikke bare var kontorelover og tariff. Fagorganisasjonen var en stilling av levende og interesserte arbeidere som hadde slått seg sammen i kamp for sine interesser. Og den sammenlutningen kan nazistene aldri nå. Den får de ikke tak i, for den synker i jorda som idrettsungdommen en gang forsvant for nazistene. Men vår kamp fortsetter. En passiv motstand mot naziveldet og undertrykkelsen av arbeidsfolket, selv om de kaller seg "fagorganisasjon" aldri så mye. Vi som vet hva en fri fagbevegelse er holder fast ved den. Vårt samhold i den passive motstand skal igjen føre oss fram til en

Duplikat

Mappe 4
Ekspl. 3A
Arg. 1942
O.V. Roth
28 FEB 1942

KAMERAT!

Det avmektige og hjeløsløse raseri førrederklikken omkring Quisling ger der uti over nordmennenes solide standhaftighet overfor såvel trusler som lokketoner, gir seg mange slags utslag. Ikke mindre rystende har det vært for dem at landets lovlige regjering har hentet en del landsforredere til seg for "gi dem en rettfærdig straff for terroren og an-tiveriet overfor lovale norske menn og kvinner.

Detsiste fortvilte forsøk har "ministerpresidenten" gjort ved sin be yndigelse til politidepartementet, der han truer med å arrestere og sikre 10 gode nordmenn for hver en som vel strandhugg ved makt blir fjernet fra landet.

Bortsett fra at han med en så tvers igjennom u n o r s k opptreden + det er ikke mye som ligger norsk mentalitet fjernere enn den tyske metoden å la sitt raseri gå ut over uskyldige - bortsett fra det, er det interessant å høre at han snakker om dem "som åpenbart sympatiserer med fienden".

Det er en kjensgjerning at vårt land ikke er i krig med noen annen enn Tyskland og dets forbundne. Begrepet fienden er derfor entydig både i logisk og folkerettslig betydning. Tilsvæl er let ikke dem som sympatiserer med tyskerne han sikter til - men dem som med de måiler de har sett seg til motverge mot undertrykkelsen, terroren og tyskeres folkerettsstridige overgrep mot land og folk. Stort lenger kan vel begrepsforvirringen ikke drives.

- V -

ETT SPØKK.

I siste nummer av Landsorganisasjonens Meddelelsesblad gjengis i stil med den nye tid bilde av Quisling som forside. I den anledning skriver "Fritt Folk" den 20/2 bl.a. følgende:

"På forsiden dominerer et bilde av ministerpresidenten der han står på talerstolen. Det vil kanskje gi et støkk i enkelte jøssing-innstilte arbeidere når de ser bilde av Føreren på forsiden av Landsorganisasjonens hovedorgan. Men selv de bitreste motstandere av den nye tid må engang avfinne seg med slike ting."

Vi visste at 99 % av de norske arbeidere får "et støkk" hver gang de ser det uhyggelige fjeste på den såkalte "fører". Men det var ukjent for oss at "Fritt Folk" finner dette så naturlig. Kan det tenkes at en selv der i gården kjenner et aldri så lite "støkk" og at de annå ikke har kunnet "avfinne seg helt med slike ting"?

- V -

HANSKEN ER KASTET.

Vi antydte i forrige nummer at Quisling-besøket i Berlin stod i forbindelse med verving av arbeidskraft for den tyske industri. Det viste seg at vi fikk rett. Bare 2 dager senere ble det bekref-tet i en "lederartikkel" i naziorganet på Youngstorvet. Kynisk og skamløst utleveres her norske arbeidere og funksjonærer til tyskernes slavearbeid. Det heter i artikkelen: "Her går tusener på tusener av mennesker og driver dagen bort i tomme butikker og arbeidsløse kontorer, andre tusener utfører et arbeid som er nyttig nok i og for seg, men som i en nødstid kan utføres av kvinner. Vi

har i sannhet overflod på ubrukte reserver. Vi er i krig, vi er i nød og avhengig av hjelp fra et folk som står oppe i en gigantisk kamp, hvis utfall i første rekke vi er interessert i. Det er en skam ikke å ta de fulle konsekvenser av en slik situasjon."

En skal vel lete etter sidestykke til den råskap og det angiveri som ligger oppsummert i dette oppsett. Her tales det om tusener som driver dagen bort i tomme butikker! Hvem er det som har tømt våre butikker? Er ikke det nettopp resultatet av den utplyndring som dette selvsamme krapvl har foranstaltet? Her tales om å drive i arbeidsløse kontorer! Er det nazipampene og overløperne i Landsorganisasjonen og forbundene en sikter til? For da kunne vi hurtig enes om at de burde sendes til Tyskland. Der hører de jo hjemme! De norske arbeidere og funksjonærer vil møte enhver eventualitet med besluttet ro. Og de vil innrette sin kamp etter forholdene. Men det skal naziorganet vite at dagen for oppgjøret nærmer seg. Og dommen over den som om og om igjen selger sitt folk og dets dyreste interesser vil ikke bli mild!

ARRESTASJONENE FORTSETTER.

Landet over er det på nytt foretatt nye arrestasjoner. I Oslo er de kjente fagforeningsfolk, Hans Hegg, kasserer i Jern- og Metall William Andersen, Telegraf og Telefon, Erling Antonsen, styremedlem i samorganisasjonen, Ingvald Larsen, formann i Litografisk forening, arrestert. Dessuten er forretningsfører i Obos, Martin Strandli og videre en del medlemmer av Gamlebyens Arbeiderungdomslag satt inn.

KONTINGENTINNBETALINGEN.

Det er tegn som tyder på at kontingentinnbetalingen til den korrupte fagorganisasjon ikke går så glatt inn som en skulle tro, når en vet at naziledelsen i Landsorganisasjonen har alliert seg med Gestapo for å ramme dem som nekter å betale judas-pengene. Således har Landsorganisasjonen sendt et rundskriv til forbundene med krav om oppgave over restansene og med bønn om forslag til å bedre de nåværende forhold. Det er selveste over-renegaten Erling Olsen som er ute med disse hjertesukk.

EKSEMPELTS MAKT.

Nazikommissaren i Kvinnelige Telegraf-funksjonærers Landsforening, fru Haanshus, som aldri gjorde seg gjeldende den gangen en måtte prestere noe for å få en lederstilling, og som nå har utmerket seg med mange høyst forvirrede artikler i medlemsbladet, skriver i sist nummer nettopp om hva ens gjerninger - ens eksempel - betyr. "Du kan nok vinne en ved din tale", sier hun, "men du vinner tusen ved ditt eksempel". Ja, tro det. Nazistenes gjerninger i Telegrafverket består bl.a. i følgende: De frie organisasjonene som tjenestemennene omfattet med virkelig interesse og samhold, er ødelagt. Lederne som funksjonærer selv hadde valgt, er avskjediget og satt på bar bakke. Funksjonærer har vært under stadig mer eller mindre skjulte trusler. Og normalt avansement er helt stoppet opp og erstattet med Torres Snørtevold's vilkårlighet. Nei, vi tror ikke dere s gjerninger vil vinne noen tusen tilhengere for dem. Var det noen som vaklet i Telegrafverket, så har Fiane, fru Haanshus og de få andre som følger dem, sørget for at de ikke er i tvil lenger.

SKOLEFRONTEN ER FAST.

Adskillige tusener av landets lærere - i folkeskolen og den høyere skole - har svart på tvangsorganiseringen gjennom Norges Lærersamband med følgende skrivelse:

Til Norges Lærersamband.

Jeg finner ikke å kunne medvirke til en oppdragelse av Norges ungdom etter de linjer som er satt opp for N.S.U.F.'s ungdomstjeneste, da dette strider mot min samvittighet. Da et medlemskap i Norges Lærersamband etter landslederens uttalelse bl.a. pålegger meg forpliktelse til å medvirke til en slik oppdragelse, og det dessuten stiller andre krav som strider mot mine tilsetningsvilkår, finner jeg å burde meddele at jeg ikke kan betrakte meg som medlem av lærersambandet.

"Myndighetene" har bekreftet at det er kommet mange slike. I alt er det i virkeligheten kommet 12.000 - 14.000 protester og flere vil følge, slik at en sikkert kan regne med at 98 - 99 % av lærerne står fast bak den norske fronten.

Måndag, 23. februar rykket Kringkastingen ut med en erklæring om at en slik skrivelse ville bli betraktet som en avskjedsansøknad og i føre til avskjed uten pensjon og lønn, samt risiko for at læreren ble sendt nordover eller annet sted på vei- eller landarbeid. De som allerede hadde sendt den inn, kunne få høve til straks å trekke den tilbake og dermed unngå forfølgning.

Og nå har Quisling ennå en advarsel til å vise at hans "prestisje" som terrorist og hans nazifiseringsraseri betyr mer enn ungdommens oppdragelse og landets tarv.

Ingen ting skal forbause oss. Men lærerstanden står fast.

TREIDER HANDELSKOLE STENGT.

Sørgehøytideligheten den 17. februar hadde også tilslutning fra skoleelevenes side. Elevene ved ettermiddagsskolene holdt seg hjemme den dagen. Dette har nok falt "myndighetene" tungt for brystet. Som represalie er nå såvel ettermiddags- som formiddagsskolen ved Treider Handelsskole stengt. Treider selv er arrestert.

DE NORSKE TEGLVERKENE

har fått beskjed at de ikke vil få kull til driften. Arbeidet vil der or ikke kunne settes i gang ved disse bedrifter til våren.

UHELDIGE MEYER.

På representantskapsmøte i Arbeidernes Landsbank ble Hakon Meyer kastet ut av landets styre til fordel for L.O.'s økonomisjef Aalholm. Det sies at også Kåre Rein skal ha hatt lyst på jobben.

BESTEMMELSEN BLE OMGJORT.

Det ble for en tid siden bestemt at bare leger som var medlem av Norges Legeforbund hadde rett til å skrive ut attester. Det ville betydd at bare de 16 NS-leger av Oslos i alt 500 praktiserende leger ville få beholde denne rett. Disse 16 er tidligere blitt belønnet med Oslo Kommunes legenhjelp til forsorgsunderstøttede, alders-, mors, og invalidepensjonerte. Denne beslutning er nå imidlertid omgjort, slik at alle leger slik som før kan utstede disse attester.

Onsdag 18/2 var det flyalarm i Oslo. Årsaken var at det på ett av vannene i nærheten av byen landet et engelsk fly og tok med seg 4 nordmenn til England.

VALG AV NYE TILLITSMENN.

I et rudskriv som er utsendt av L.O. til forbund og samorganisasjoner i anledning av spørsmålet om valg av nye tillitsmenn på arbeidsplassene heter det "at L.O. har konferert med Sosialdepartementets sjef, som har gitt uttrykk for at det intet er til hinder for å velge tillitsmenn av og blant folkene i bedriftene. Til dette standpunkt har L.O. sluttet seg, idet det er dens oppfatning at det bare kan virke uheldig hvis man motsetter seg at slike valg kan finne sted. Det må imidlertid selvsagt presiseres at de kommisariske forbundsledere, for så vidt de kan påvise at tillitsmennene ved en bedrift, motarbeider nyordningen, har full rett til å foreta de utskiftninger som de måtte anse nødvendige."

Tankegangen er som vanlig på det hold genial. Arbeidne skal få lov til å velge sine "tillitsmenn", hvis de bare velger folk som kan godkjennes av nazipampene. Folk som arbeiderne virkelig har tillid til, må for enhver pris holdes utenfor.

- V -

NÅ ER DET POSTMANNSLAGETS TUR.

Det Norske Postmannslag har hittil vært forholdsvis uopprørt av nyordningen. Organisasjonen skrev ikke under den berømte skrivelsen til Reichskommisar og unngikk derfor å få sine folk avskjediget eller arrestert. Laget fortsatte derfor som om intet ting skulle vært her uten kommisar og under tilsynelatende frihet. Det skulle ikke gå svært lenge. Ledelsen, som nok har vært under nazitrykk uten å gi etter, har nå fått reisepass. Sævel formannen Ingvald Lid som redaktøren av "Posthornet", Carl Johannessen, er nå i høytidelig skriv fra Innenriksdepartementet "entlediget". Til kommisar og eneveldig leder og redaktør er utnevnt postekspeditør Jon Rytter, en mann som naturligvis aldri gjorde seg gjeldende tidligere men som nå har sett sitt livs store sjangse - den eneste - og som ikke har ventet med å gripe den.

Gad vite om han får mere glede av det enn de øvrige lakeiene blandt tjenestemennene.

- V -

MAN VET

at det planlegges tvangsorganisering av redere og jurister og at en lov om ingeniørene allerede er på trappene. For juristenes og redernes vedkommende er forordningen allerede skrevet under, men lærernes strålende aksjon har antakelig gitt Quisling noe å tenke på, slik at saken foreløpig er utsatt. En venter nå på neste skritt med spent oppmerksomhet, men hele fronten er fast og den "mikroskopiske" del av landets befolkning som arbeider for frigjøringen vil igjen vise seg å utgjøre 98 - 99 %.

Quisling kan komme med hva han vil - vi er forberedt på alt.

- V -

REPRESENTANTER

for de frilynde ungdomslag har vært innkalt til "minister" Lunde, som meddelte at det ville bli utnevnt kommisariske formenn også i ungdomslagene. Ledelsen uttalte da til Lunde at de ikke bøyde seg for trusler av noen art. Deres plasser ville bli stilt til disposisjon, og resultatet blir som overalt ellers at medlemmene i de om lag 2.000 ungdomslag melder seg ut. Så kan "kulturministeren" sitte der med et nytt tomt apparat.

- V -

DEN NORSKE REGJERING.

I anledning av karnevalstilstelningen på Akershus den 1. februar har det i form av flyveblad vært spredt over hele landet en så-

lydende

Erklæring fra den kongelige norske regjering.

Siden 9. april 1940 har det vært krig mellom Norge og Tyskland og Norges konge og regjering har gang på gang erklært at det ikke kan være tale om å slutte fred før fedrelandet er befriet. Regjeringen har ført denne kamp med de midler den har rådet over og vet at det norske folk er enig i den linje som er valgt. Dette har vi i den lange og tunge tid som er gått siden vi forlot landet, så og si hver dag fått beviser på. Fengslene fylles med gode nordmenn som må lide for sin troskap mot fedrelandet, og Benrettelsesens tall er stadig steget. I denne kamp har fra første stund den mann som tyskerne nå har utsett til å være statsminister i Norge deltatt aktivt på fiendens side, og hans forrederklikk har systematisk opptrådt som angivere overfor norske patrioter. Vidkun Quisling har aldri hatt noen tilslutning i det norske folk, og han har i sin virksomhet bare vært et redskap for okkupasjonsmakten. Når derfor tyskerne nå gir ham tittel av statsminister, og når det opplyses at han på Norges vegne skal slutte fred med Tyskland, er det intet annet enn et forsøk på bedrag som hele det norske folk vil gjennomskue. De som utøver Norges suverenitet under denne krig er Norges konge og hans regjering, og ingen andre er berettiget til å slutte fred på Norges vegne. Det er ganske klart at en såkalt fredsoverenskomst med Vidkun Quislings underskrift vil være uten enhver statsrettslig eller folkerettslig betydning. Vidkun Quisling har ingen annen stilling og myndighet enn den okkupasjonsmakten gir ham. Og en overenskomst med ham er en overenskomst med tyskernes egen fullmektig.

Det som er skjedd i Oslo vil ikke bety noen lettelse i det norske folks tunge kår. Under de prøvelser som forestår vil det norske folk ikke la seg provosere til uoverlagte handlinger, men det vil med fasthet, ro og sindighet stå samlet i kampen for vår frihet og selvstendighet.

- V -

På det samme flyveblads annen side har Kong Håkon egenhendig skrevet denne hilsen til sitt folk:

"Jeg tror at jeg helt og fullt forstår hva det norske folk har følt ved det som skjedde på Akershus forleden dag. Jeg deler mitt folks følelser nå som før. Vi står sammen i kamp for Norges framtid. Vi vil fremdeles handle slik at norske menn og kvinner i kommende slektledd vil kunne se tilbake på denne Norges frihetskamp med samme dype taknemlighet og stolthet, som den hvorned vi ser tilbake på det som skjedde i 1814.

Håkon R.

- V -

LØNNSREGULERING.

Stikk imot avtale og lov har "myndighetene" nektet å gi statstjenestemennene den lønn de hadde krav på i den senere tid. Tjenestemennene har vært under talt, så det har vært åpen nød iblandt dem. Ved årskiftet kom med brask og bram endelig en "regulering". Departementenes folk fikk lønnstillegg fra 900 - 1300 kroner pr. år og alle de tusener av andre fikk 220 kr. pr. år. Samtidig fikk alle sammen tjenestetiden utvidet til 48 timer i uken. De 220 kr. var ingen dekning for merarbeidet. For enkelte betydde det 20 - 30 øre timen. Tjenestemennene vet at det hele er en hån mot dem, og de lar seg ikke engang forvirre av det plumpe forsøket på å skape splittelse og misstemning mellom dem som fikk et anstendig lønnstillegg og alle de andre som bare fikk en fornærmelse slengt i nesen i form av utvidet arbeidstid og 220.- kr. året.

Nazistene unnlater ikke å gjøre en eneste av alle de dumheter de har sjanse til å gjøre. Og godt er det. De lafer en nasjonal samling som de aldri har tenkt seg, og som ingen kunne gjøre mer effektiv enn de har vist seg i stand til. Men det var ikke den samlingen de selv tenkte seg.

- V -

GØTEBORG HANDELS- OG SJOFARTSTIDNING

for 16. februar offentliggjør en melding fra en grensedistriktene, der han forteller at unge norske piker flykter over grensen fra Bergen for å unngå mishandling eller etter å ha vært gjenstand for mishandling. Således kom det forleden 2 unge piker over grensen. Den ene hadde fått alle fortannene slått inn, og på den andre var alle jekslene trukket ut under tortur. Quislings appeller til Sverige gjør sikkert mindre inntrykk i nabolandet enn det de selv ser. "Dine gjerninger skal tale for deg".

VESTLANDET.

En eneste snøstorm på fjellet nå før vinteren er over vil blokkere Bergensbanen. Der finnes nå ikke ett lokomotiv som egner seg for snøbrøyting.

Lørdag 14/2 gikk enkelte tykke båter fra Bergen langs skjærgården fullastet med miner. Falkenhorst kom ukjent til Bergen og var bl.a. ute på Herdla flyveplass, hvor han ga ordre til at tårnet og taket på Herdla kirke skulle fjernes, sannsynligvis fordi de er gode kjennings tegn for norske og engelske fly.

KAMPEN FØRES VIDERE.

De siste begivenheter her hjemme har ført til øket terror og undertrykkelse. N.S. har på etter sin såkalte "maktovertagelse" fullstendig hemningsløst gått inn for å stille tyskerne tilfrets og overgår på mange måter sine læremestre i brutalitet og ussel framferd.

På den annen side viser det seg at den norske fronten tåler selv de hardeste påkjenninger. Og tvert imot å vinne terreng, taper NS skanse for skanse, slik at isoleringen nå er fullstendig.

De siste overgrep mot skolen med sikte på nazifisering av barna er modig slått tilbake av lærerstanden og landets biskopper, arrestasjoner har ført til at arbeidsfolkets front er mer sammensveiset enn noensinne. Vi vet at kampen stadig vil tilta i heftighet. Vi vet at nye og tunge prøvelser forestår. Men vi vet også at frihetens og seierens dag nærmer seg, da folket igjen kan puste fritt og da arbeiderklassen på nytt i tette kolonner kan fylke seg skuldre ved skuldrene.

FRI FAGBEVEGELSE

FRI FAGBEVEGELSE

Nr. 10

2. utgave

7. mars 1942.

KAMRAT,

Nazistene turer fortsatt fram i sine vettløse forsøk på å spille "makt-havere". Den fine tittel vilkun quisling fikk av tyskerne som betaling for den serie av forbrytelser han har begått mot sitt eget folk, synes å ha gitt ham fullstendig tilmodet. Senest den 1. mars var det en måned siden vilkun quisling ble utnevnt til "ministerpresident". Og denne første måned under "selvstendig norsk styre" atskiller seg bare fra det tidligere styre under okkupasjonsmakten der ved at terror og overgrepene mot den overveldende del av det norske folk har tiltatt i uhyggelig omfang. Straks "herr ministerpresidenten" hadde tiltrådt er med noen av sine moralskylde gjort knefall for Hitler i Berlin begynte "lover" og "forordninger" å strømme utover vårt folk. Der hvor tyskerne og de "konstituerte" hadde oversett eller funnet det klokt å overse områder som ennå levnet oss noen bevegelsesfrihet, der slo vilkun quisling ned med sitt virvinnende sinnssyke hat og utvidet slavebindingen og terror.

All verden visste av quiding var forhatt og foraktet i Norge. Den rolle han spilte i vårt lands politiske historie de siste årene under vår frie forfatning var så illettantisk og ynkelig at den nærmest ble oversett. Hans krampaktige forsøk på å skape seg en personlig politisk karriere, likegyldig på hvilket program det skjedd, ble så ettertrykkelig gjennomskuet av hans landsmenn at han ble stående som selve inkarnasjonen av en karakterløs humbugmaker.

Det er disse sjentatte personlige nederlag han skal hevne ilag. Hevnen over landsmenn som aldri før og aldri noensinne kan glemme quislings skumle fortid og enn mindre hans forbryterske virksomhet idag, er i virkeligheten hele hans program.

Men det er forunderlig at ikke tyskerne forstår at dette quislings ledemotiv samtidig er en alvorlig hindring for gjennomførelsen av deres interesser i Norge. Det er jo uten videre klart at for tyskerne gjelder det først og fremst å vinne krig. Men det har aldri vært klok politikk i en kamp å skape unødig hindringer for seg selv.

Men hva er det som skjer uten nettopp dette? Motstanden mot tyskerne, uviljen og vranviljen mot alle tiltak som tyskerne har fått i stand er jo øket i en grad som ville ha vært utenkelig, hvis den ikke samtidig hadde sugt næring av hatet mot vilkun quisling!

Vi har bare grunn til tilfrotshet over denne utvikling. Det tyder bare på at tyskerne allerede har innsett at nederlaget er uunngåelig og at de derfor er kuppet av samme desperasjon som quisling selv.

Men om tyskerne nok engang skulle bli klar over at quisling bare har brakt dem skam og skade og igjen gi ham på båten, så vil folket her i landet nå fortsette og utvide kampen mot nazismen og alt dens vesen. Etter tur er anslagene mot arbeidere og funksjonærer, bønder og fiskere, embetsmenn, forretningsstand og alle yrkesgrupper i vårt land nått med fast og enig motstand. Månedsdagen for quislings "maktovertagelse" ble en ny og viktig manifestasjon av det norske folks samlede vilje til å yte ethvert offer for å kjempe frihets og rettferds sak fram til seier. Lærernes, prestenes og biskoppenes kamp vil bli utvidet til å omfatte hele vårt folk. Og denne utvidelse av kampen vil i første rekke få sitt uttrykk i arbeiderklassens innsats. Når tiden er inne og signalet blir gitt, så kan vi forsikre at de organiserte arbeidere er i stand til å nytte de nødvendige maktmidler til å lamme fienden og kaste åket av.

- V -

FORAN STORSTANS I INDUSTRIEN.

Vi har tidligere pekt på at tyskerne etterhvert vil foreta store innskrenkninger i den norske industrien, som ikke er absolutt nødvendige for krigsinnsatsen. Til en begynnelse gjaldt det papirindustrien. Men etter de meldinger som nå foreligger, tar en nå sikte på å stoppe all industri, som ikke kommer inn under betegnelsen "livsviktig." Således er det allerede gitt generelt forbud mot anvendelse av kull. Dette medfører at de

sparsomme vedbeholdninger som finnes må reserveres den direkte krigsindustri. Kullene er i sin helhet forbeholdt jernbanene og skipsfarten. Det er allerede foretatt masseoppsigelser ved ullvarefabrikkene, som beskjefter omlag 12.000 arbeidere. Og de andre grener vil snart følge etter.

TVANGSABONERINGS PÅ "FRITT FOLK".

L.O. har nå sendt ut et rundskriv med pålegg til tillitsmenn, som i en tid har fått "Fritt Folk" gratis tilsendt, om å tegne et personlig abonnemang på kloakkorgenet. I rundskrivet heter det at det er vedkommende tillitsmanns "personlige mening vi ønsker å høre, ikke en fellestklaring". Videre er det stilt en rekke spørsmål som "enhver tillitsmann plikter å svare på".

Det er selvsagt unødig å påpeke at alle hederlige tillitsmenn unnlater å svare på et slikt rundskriv, og vi er ikke så helt overbevist om at L.O. ønsker å høre den personlige mening til tillitsmennene. Det kunne hende den ville frarøve nazipampene den snule nattesøvn de ennå har.

SLAVEARBEID I VEIVESNET.

Det er nå under sterk overveielse å la vedlikeholdet av våre veier helt eller delvis utføre som naturarbeid. Arbeidene skal altså ikke engang få disponere sine sultelønninger som det passer dem selv, men helt stilles under formynderkap. Slik ser altså den nye "sosiale" stat ut i praksis.

HIRDEOPPTRINN PÅ NOTODDEN.

Det meldes til oss at det ved Notodden Salpeterfabrikker fant sted et opptritt den 23. februar, hvor hunden opptrakk med vanlig frekkhet. En del hundermenn dukket opp utenfor fabrikken og forlangte en arbeider "utlovert" til plakatklistring. Det var nemlig blitt revet ned en del NS-plakater, og i den anledning hadde hunden satt opp en liste over jøssinger som skulle klebe opp nye. De vedkommende arbeider ikke kom frivillig, trængte noen hundermenn seg ulovlig inn på fabrikken for å lete etter ham. Vaktens forsøkte forsvare seg å stoppe dem. De fant imidlertid ikke den rette mannen, og måtte gå med uforrettet sak. Politiet som ble varslet, forholdt seg som vanlig helt passive.

HØYESTERETSDOMMER THOMAS BONNEVIE

Har i ett skriv til justisdepartementet protestert mot innsettelsen av quisling til ministerpresident. Bonnevie ble ondtænke arrestert.

UNDER DEN PRESSEKONFERANSE

quisling fikk i stand etter Berliner-besøket, falt der en uttalelse som avisene ikke fikk lov å gjengi. Quisling uttalenemlig underomtalen av de nordmenn som gikk i brodden for å styrte hans første "regjering" at om deres "hoder rullet hundre år senere, så hadde de allikevel ikke sonet sin skyld". Denne uttalelse kan det jo være verd å merke seg ved en senere anledning.

UKENS SMIL.

Et yngre ektepar i Oslo var i besittelse av et radiapparat, som de holdt innelåst i et hemmelig skap, og som ble behandlet med all mulig forsiktighet. Særlig var de usikker på hushjelpen, som var ny. En kveld de kommer uventet tidlig hjem fra et selskap, finner de imidlertid hushjelpen iferd med å lytte på London - - - sammen med den tyske soldat. Forferdelsen var etter sigende gjensidig.

BRENSLSFERIE.

Skolene har fått brenselsferie. I realiteten antakelig 7 uker sådan, påskeferien medregnet. Nå er det igjen som tror på påskuddet om brenselsferie. For det første fordi en vet at det ytterst sjelden er sannheten som sies i de offentlige kunngjøringer, og dernest fordi "ferien" kom xxx så hoderkule etter nazienes nederlag overfor skolens lærere. (Vi skal ikke trekke fram den andre muligheten, nemlig at tyskerne selv tenker seg å få bruk for skolene i nær framtid.)

NEDERLAGET.

Med brask og brag for "nederlag" plikt til å stå i front for "nederlag" - lærere sa NEI! De valgte seg ut fordi det stred mot deres samvittighet. De var klar over konsekvensene. Utmeldelse var å se på som avskjedsskjad. De sendte den allikevel. Og de holder fast ved den.

SKOLENE STÅR.

Kriteriet på et samfunn er sunt, livskraftig og utviklingsdyktig har "føreren" gjodelast med sin første prøve på statsmannskunst. Var det noen som sa "Ku i Aulaaen"? Neste skritt, som skal bevise til evigens at vi kun quisling virkelig er verdens største statsmann - en sån som det bare fødes en av pr totusen år - ble å nekte lærerne lønn. Når det heller ikke hjelper, har han igjen den utveien å arrestere et størst mulig antall av dem. Så må vel folk skjønne fortenker han er. Og iflens står skolene. Som sagt.

KIRKEN MOT KIRKEN.

I samband med maskeradeballet på Akershus ble, som kjent, Dombrost Fjellbu satt ut av funksjon som forrettende prest i Nidaros Domkirke, og den lydige Blessing-Dahle overlatt høymessen. Kirken var profanert med solkors og andre NS-symboler. Det gjorde ikke noe særlig inntrykk på tilhørerne, for der var ingen bortsett fra en hanfull nazitroende. Blessing-Dahle må allikevel ha følt ett eller annet, for han meddelte selv domprostet at det ikke ville passe med alterant for ank omirren. Og han fikk ikke noe klem på den store talen, det var nærmest flaut det hele.

EN ORDINERE MENIGHETSGUDSTJENESTEN.

Den ble utsatt til kl. 14 samme dag, samlet veldig tilslutning. Flere hundrede mennesker var kommet inn i kirken, og en strøm av folk beveget seg mot kirkedøren da politiet gikk løs på dem. Kullene kom i sving - massene ble splittet - de som var inne i kirken ble jact ut. Nazistenes seier var fullstendig. Trodde de selv. De tusener av kirkefolk sang verdig og i dypt alvor "Vår Gud han er så fast en borg". De følte noe mer enn ellers ved ordene:

Vår gamle fiende hård
til strid imot oss står.
Stor makt og arge list
han bruker mot oss vist.
På jord er ei hans like.

DOMPROSTEN BLE ARRESTERT

og avsatt fra sitt embed. Det førte til at samtligelandets biskopper den 24. februar sendte kirke departementet likelydende skriv der de nedla sine embeder. Skrivet er et historisk dokument av imponerende innhold og betydning. En framtidens Bjørnson vil gi folkets mening om det form og folket selv vil synge om det lenge etter at vidkun quisling bare kjennes som en nidding, hvis eneste innsats var primitiv brutalitet og rå vold.

SAMT LIGELANDETS BISKOPPER

forlangte sin avskjed og fikk den. Men de "norske" avisene har ikke turlet nevne det. De har bare fortalt om Bérgrav og gitt det utseende av at han gikk av ganske andre grunner. Lønnen nok engang. Heller ikke har de turlet nevne at samtlige domproster gjorde felles sak med biskoppene og at kirkens administrasjon derfor er revet helt opp og funksjonsudyktig. Og slott ikke at praktisk talt alle landets prester fra prekestolen søndag, 1. mars gjorde rede for hele saken og opplyste at de selv og deres menighetsråd sluttet opp om sine andelige ledere.

NYE "BISKOPPER".

Søndag, den 1. mars ble en minneverdig lag i den norske kirkes historie. Overalt var kirkene fylt til trensel. Tydeligere kunne det ikke sies

at folket står bak sine biskopper i den kampen de fører. I samtlige kirker i Oslo ble protestskrivet lest opp. 85 av 88 prester i Oslo og omegn har stilt seg solidarisk med biskop Bergriv og nekter å anerkjenne noen annen enn han som biskop.

Det må bli kjent at alle telefonsamtaler til biskop Bergriv blir avlyttet og at han ikke mottar post i det hele tatt, ja alle brev til ham blir tatt av sensuren.

Domprostene har som kjent nektet å fungere som biskopper etter at disse nektet sine verv. Departementet har nå utpekt dem som skal overta biskoppens funksjoner, og som i framtida skal bli kirkens øverste menn. Det er helt ukjent folk, bortsett fra dem som tidligere har skaffet seg et navn innen forrederkirkene. Vi skal her presentere dem med de opplysninger vi har kunnet skaffe. Oslo bispedømme skal overtas av H a g e n. Før nyordningen var han res.kap. i Svilling, men da rykket han opp til sogneprest på Bekkelaget. - Nidaros skal overtas av L o t h e som har gått under navnet "Norges lateste prest". Den eneste som kanskje har gjort ham en stridig er den noksom bekjente D a s t i n Z w i l g - t r e y e r, som skal ha Bergen. Hamar skal overtas av en nærmest sinnsyk mann, F a l c k - H a n s e n, hittil prest i Gruve. Agder får en mann i trossvarene som er bedre kjent som hekkeløper enn som prest, nemlig W o r m e i a l, NS-prest fra i sommer. Stavanger får en senil gammelherre, E v a s n e s. Endelig skal Hålogaland bli bearet med en mann som tidligere har skjeldt folk huden full når de sa han var NS, en mann ved navn B e r g - R o l l n e s s.

- V -

ALLE SKAL FÅ SE

sa han i sin tale under jubelfesten på Ikerhus, "at Norge har en nasjonal regjering som ikke lar seg overtreffes av noen i sin kjærlighet til sitt folk og i sitt arbeid for hele folkets vel". Han kan få sagt det. "Den som elsker sin sønn tukter ham sent og tillig", er det noen som sier. Det er også noe av en misforståelse. Om vidkun quisling tror (hvis han bryr seg om å tro noe i den anledning) at han kan vinne folket med brutalitet og dyrisk framferd - om han tror han kan gjøre folket tilfrets i lenker - om han tror han kan tvinge kraft ut av folket ved å ta fra dem alt de har kjært, frihet, selvrespekt og den trygge tillit til rett og rettferd - ja, da regner han ikke med det norske folk.

- V -

DET SKAPER TROSSE

og intet annet. De som var trossige den 25. september ifjor, er det ti-fold sterkere nå. Og desom følte seg svake og som vaklet den gang, de er nå sterke i sin motstand. Det er hva han har oppnådd. Det er det eneste.

- V -

DE SVENSKES AVISENE

med Göteborg Handels- og Sjøfartstidning i spissen følger godt med i hendelsene her hjemme. Allerede onsdag 25. februar kunne de fortelle utførlig om aksjonen mot lærerne og dens resultat. Og så tillig som søndag 1. mars fikk det svenske folk et kjensskap til krisen mot kirken. Alle detaljer. Altså alt det som quisling i sin kjærlighet til det norske folk ikke tør si noe om.

- V -

PORTIELSESKUNSTENE

den tåpelige presseknoblingen og den psykologiske beslagleggingen av radioparatene har en virkning. Folket tror i n a g e n t i n g av det som blir sagt fra nazihold. Det går på forhånd ut fra at alt er løgn. Hvis NS noen gang har hatt en sjans til å overbevise det norske folk med argumentasjon, har de nå meget effektivt utelukket muligheten.

- V -

QUISLING BLE REDD

da han så virkningen av sitt overfall på kirken, og han prøvde et annet våpen. Han skrev til hver eneste prest i landet. Et riktig langt brev var det, og oppnådde ikke annet enn å vise enda en gang hvor mikroskopisk lite han vet om det som er n a r s k. Om norsk evne til å

refererte deretter det som passet av sin krig mot kirken, på sin egen måte, og lovet så dyrt og hellig at han og hans parti ville verne kirken og kristendommen.

- V -

FOR SKANS SKYLD

fant han å måtte forklare sin tidligere sentens: "Vårt politiske syn må være en politisk - religiøs bevegelse." Det falt derlig ut. Og det sveket virkningen av hans ord at han ikke tok med noe om hva "Hirdmannen" den 3. mai ifjor mente med at "Mennesker med ære, troskap og ærlighet trenger ingen Gud å be om tilgivelse." Eller at "Julefesten ikke må skal være kristelig." Og hvorfor NSUF's sangbok lærer barna å synge om en hirdmann som falt på barrikadene: "Itroen på sin fører før han inn til Valhall". quisling forstår like lite av det som er alvor for kristenfolket som han skjønner av norsk mentalitet og lynne ellers.

- V -

KOMMISJONENS AVTAKT

Fra den selvbestaltede "formann" i L.O. er det sendt ut et rundskriv til samtlige forbund og samorganisasjoner som vi ikke kan nekte oss fornøyelsen av å gjøre våre lesere kjent med. Det heter: "Foranlediget av et intervju med formannen i Opland samorganisasjon, inntatt i Aftenpostens morgensnummer den 21. d.m. vil L.O. på nytt innskjerpe at ingen av fagorganisasjonens tillitsmenn på det nåværende tidspunkt har anledning til å uttale seg om den fremtidige organisasjonsform før instruksjoner foreligger fra ledelsen". - Sakens sammenheng er den at heller ikke "ledelsen" har anledning til å uttale seg om hvordan framtiden vil arte seg for L.O. Det vil nemlig tyskerne se litt nærmere på. Vi vil imidlertid gi dem et godt råd: Vent ikke for lenge før organisasjonsformen blir bestemt. Ellers kunne det hende at det ble en annen og virkelig ledelse som her ga de nødvendige instruksjoner!

- V -

MORD.

I Aftenposten for tirsdag 24. februar stod det avvertert dødsfall: Fenrik Kristian Aubert døde plutselig 19. februar, 33 år gammel. - Følgende fakta foreligger: Kristian Aubert ble arrestert for ca. 3 uker siden og satt på Askerst. 19. Han var frisk og surd på enhver måte da tyskerne tok ham, en staut, rank og kraftig kar sier de som kjenner han. 14 dager etter arrestasjonen får familien beskjed fra tyskerne om at han er død "som følge av indre lesjoner". Liket ble ikke utlevert. Derimot fikk familien utlevert asken. Klarne var også for tydelig bevis, derfor ble heller ikke de tillatt utlevert.

At Kristian Aubert er myrdet kan det ikke være det fjerneste tvil om. De tyske bødlene harpint ham for å få noe ut av ham, og mishandlingen har hatt døden til følge.

Vi har her berettet fakta om kanskje det uhyggeligste mord som tyskerne ennå har begått her i landet. Når en vet å fortelle at Kristian Aubert ble pint i 3 sunfulle døgn, at tyskerne ikke fikk presset et ord ut av ham, og at de befalte fengselslegen å gjøre alt for å holde Aubert i live til "han hadde fått munnen på glid" etterpå kunne han gjerne dø - så kan vi bare si at dette kan vi ikke gi bevis på. Hva vi sikkert vet er at tyskerne isjen har myrdet en nordmann, en av oss, en venn og bror, og vi skal ikke glemme det. Når oppgjørets dag kommer, står Kristian Aubert fram som blodvitne ved Hansteens og Wickstrøms side. En større heder kan ingen nordmann få.

- V -

UFRIVILLIG INNROMMELSE

Undertiden kommer selv NS-folk i skade for å si sannheten. De forteller oss stadig at tyskerne sikrer oss Norges matforsyning, og at okkupasjonsmakten sørger for seg selv, men det hender at tungen undertiden snubler i disse løgnene. Det hendte "minister" Fredrik Prytz i en tale han holdt 16. november 1941, som nå er utkommet i bokform hos nazisten Stenersen. Den 21. februar i år gjenga Aftenposten et avsnitt av brosjyren. Her

hater det ordrett: "Nu er Norge slått i krig, og seierherren har hærtatt landet. Finnestiske beløp blir anvendt pr. år til deknning av okkupasjonsaktens utgifter. - Etter den såkalte internasjonale rett - etter krigens rett - kan landet bringes til beulerstaven."
Jøss, lyskland! Hvor alt for å bringe den norske levestandard ned og for å bringe befolkningen til tigerstaven. Det er bare så inferlig sjelden at en nazist innrømmer det. Hva sier "føreren" og "ministerpresidenten" til sin skellige ledersvenn Frytz?

- V -

SVENSKT SIER I KRI.

Etter møte i Kurernes Union forlikan ble det satt frem et forslag fra radikale, som støtte til den norske ledelse. Iblst "Fritt Folk" ble ikke enstemmig vedtatt under behandlingen, men det var en henlatning av forsvaret. Dette kunne jo gamle, senile Schultz ikke rolig se på. Han avsatte forsvaret, Helstein Reuten, forretningssjefen Alf Torp og det svenske styre, og innsatte sine egne tre lakere med den finske krigsen som siviliserte i spissen.

- V -

ÅRSBEREDELSE I KRI.

I Norge ble det nå som, i Norge Rein har vært på foretakssturne i Kariland og har det vanlig med slike folk er utover riktighet om nye forholdet sunnere. I Norge dette det således 13 mann av 13 - 4000 arbeidere som er i arbeidstid. Foretaket som er et "siviliserte arbeidspolitikk" ble utarbeidet av en ledelse, hvor det er en ledelse som er et nå-alders ledelse eller hadde funnet stilling. Det er således Rein kunne fortelle om bare ett eneste tilfelle der de har et tilfelle hadde fått tillatelse, ble han svar skyldig.

- V -

DEI ER SYND

Vil utvilsomt stå til i tjenst i bilder. De svenske avisene ser tross alt vel kver på situasjonen i Norge. I et blad finner vi et stort bilde av en internasjonal diplomatisk konferanse. I en krak står quislins i fortlidende samtale med en japaner. Quislins sier: "Deres excellense - når Japan har besatt Lyskland, er det villig til å bistå den norske styringen av Europa." - V -

FORDELINGEN SIER N E I!

Vi har i Norge nå er vesentlig viet vår oppmerksomhet den kamp lærerne, prestene og biskoppene står midt oppe i. Den innsats skolen og kirken allerede har gjort, har utvilsomt beundring lenge ut over vårt lands grenser. En skal se seg selv klar over atskjeden gjeller, redde våre barn og vår ungdom fra nazistgjensler. Og denne kampen er hele folkets kamp. Det står allerede som en kjensgjerning at NS ikke vil fire en tunde, men trinke nazifisering av barn og ungdommen jennu, selv om de i første omgang vil fare noe varsel fra seg til struk for struk og gruppe for gruppe. Derfor for alle foreldre, uansett klasse, yrke og innstilling, er derfor det en utfordring og avgjørt N E I, når spørsmålet er om barns innlemmelse i ungdomstjenesten eller se. Vis at fronten er utryttelig som aldri før! Vis at intet offer er for tungt - bare når det gjeller å redde barna som er landets fremtid! Arbeidene vil sammen med det norske folk og aktivt inn sett i denne kampen. De vet nemlig at der hver naziene kan tilføres et nederlag, der er en ny skanse vunnet for frihets og rettferds sak, og dermed et nytt skritt på veien fram til en

F R I F A G B E V E G E L S E

F R I P A G B E V E G E L S E

Nr. 11 14. mars 1942.

Kampen mot de fascistiske angrebene mot barna er unngåenlig står fortsatt i brannpunktet for alles interesse. Som vi forutsa i forrige uke, var vi klar over at nazistene ikke ville finsse ut, men med brutal makt skulle de vinne i denne sine forrørverste hensikter. Den som uttaler praktisk talt enstemme i aksjonen lærerne gikk til, var alle ikke nok til å bringe quisling til fornuft. Men lærernes heroiske motstand, som også straks fant sitt siestykke hos kirkens menn, har ledet til en vidt fremskutt mot nazibarbariet. Det er det i tillegg som tar. Takk for alle som fulgt den oppfordringen som er sendt ut om å motstå "kyndighetene" at de nekter å la sine barn innrullere i den nazistiske "undervisningsstet". Men nye tusener må snart bli opputtet. Og alle ansvarstovne til norske foreldre må vite at det er kampen om deres barns fremtid som nå avgjøres. Det står da til den selv avgjøret utfall denne kampen skal få!

- V -

NÅ KOMMER NORSK ARBEIDSSMÅND.

Nazistene har i denne forbindelse, Olav Fossun, lot sist lærer lotte litt på seg selv og hans syn til videre planer for farbeveveelse. På et møte i NS-fabrikken for organisasjon i Ski uttalte han at Norsk Arbeidsorganisasjon er en virkelig gjerning. "Den nye organisasjonen skal være en sammenslutning av alle arbeidende i Norge, Arbeidsvareforbundet. Han var klar over at v. og hvilken maktfaktor dette ville bli for partiet, men han lot ikke seg". J, de organiserte arbeidere kan svart lett tenke seg at den nye organisasjon blir en maktfaktor for NS. For arbeidene vil han ha seg bli en maktfaktor. Den vil i enda større utstrækning enn nå skyve arbeidernes rettferdige krav i bakgrunnen.

- V -

UTSKIFTNING I NORSK ARBEIDSSMÅND.

Herr Fossun hadde en stor interesse ut i seg. Han opplyste nemlig at "det vil være en utskiftning i stor utstrækning i arbeidernes stilling i Norge og organisasjon. Det er skilt ut med kampfeller, som tidligere har vært ut." Vi vet at de gamle lederne tillitsmenn som har trussel om at de rett er blitt tvunget til å sitte i sine stillinger i forbundene, nå trekker ut det skilens sukk. Det er rett. De gamle har høstet på, og deres krav og ønske har vært å bli skilt ut. For de har hver eneste en blitt utskiftet ut av neste generasjon. Mange av de har tillit til seg selv og arbeidene, men allikevel fått avskas. Så de haderlike stillinger er de som har fått.

- V -

URO I NORSK ARBEIDSSMÅND.

Men disse er de som har fått Fossun uttalte seg om utskiftning har fått seg selv og arbeidene. Ransaker som Erling Olsen, Birger Aadset og andre leder gruppen avitte under seg, men vet ikke hvor de skal gå videre. De vet at fremtiden for dem er mørk, enten den ene eller den andre vinner i den pågående kamp. Og så irukner de i gisk nok sine egne stillinger og bunden av klasset. Andre arbeidere som i Norge som i Norge Rein tror derimot at de vil ha det beste av det beste og derimot kan rulle sitt eget skinn. Og så har de høstet fram til intrigen - men denne saken rett og slett sine egne ansvarlige! Som en skjønner er det lite hyggelig å være ransaker ut i seg selv. De ransaker arbeidene kan det være likegyldig om ransakerne selv innbyrdes, og så faller for nazistenes hand og har de skjønner til den detjeneste straff som venter dem har ransakerne som har har i den.

- V -

NYCKELTÄNKNINGEN...
ST VÄRKA...
NORVIGT...
FÖR...
FRAN...
NOR...
TÄ...
BIL...
NAZISME.

- 7 -

"SÄLV...
STAR...
APPELL...
MED...
I...
UNDER..."

- 7 -

NEI, DEI NORSKA FOLK...
VILLE...
MILITÄR...
HAT...
CHAR...
DE...
ER...
MED...
LET.

- 7 -

MEB...
VIL...
HAT...
HAR...
SKAL...
MEN...
HAR...
BLINT...
DET...
BLIT...

- 7 -

NYE...
DET...
NES...
INN...
I...
SASJ...
TRY...

- 7 -

ROLF...
DIE...
HAN...
DEN...
SKAP...
PRO...
UN...
HAR...
VI...
IS...
FIRKJEMPER...

- 7 -

NYE TILBUDSFAK.

Det er n... jurists... brusses...
 Tvungen... ikke...
 var... vir...
 quisl...
 selig...
 inne...
 landet...
 let...
 - V -

UKENS SMIL.

Den svenske... "L...
 en...
 ser...
 quisl...
 var...
 quisl...
 Det...
 Vis...
 "Var...
 - V -

FRU INGEBORG LU D. HANSEN

kommission...
 sjonar...
 let...
 det...
 av...
 til "V..."
 disj...
 som...
 selige...
 i.v.s...
 akspe...
 lihet...
 a...
 - V -

REICHSKOMMISSARIS WINTERFARIE.

Josef...
 tal...
 tak...
 ar...
 anlise...
 del...
 blende...
 r. This...
 le...
 ater...
 kape...
 - V -

YLL - BRÅK OG NS.

rne...
 i den...
 tert...
 s...
 - V -

NGIVERE.

streng...
 , orn...
 river...
 l...
 lntlig...
 - V -

David Jackson
no 1
uten
heller

NS-OR
I Oslo
hvert
H
ve
inn
nå
merker

NS-OR
har
hvitt
en
herr
belanning
jo
en
lanning

HASSE
Det
de
hvi
Han
hans

UTVILK
Det
den
spenn
press
er
ynke

DEN
har
vols
virke
ste
som

LEN
at
sine
Ar
vis
av
saker

OPINIONEN I SVERIGE

Opinionen i Sverige har vært frekvent i den siste år og muligens
brunne i den siste tiden i den siste tiden. Derfor tok Sveriges Fjör-
fattede "Opinion" til og med å uttale seg om Sveriges regeringens
å bruke de samme ordene som de som "utveksle" og "utveksle" av disse
Publisistikkene, hvis de ikke vil være konsekvente, hvis de ikke vil
tillate seg å være konsekvente.

ET FELLESKAPET VIL BEHOLDE SIN UTHOLDENHET

Vårt felleskap vil beholde sin utholdenhet og sin utholdenhet vil
det norske folk som en helhet og sin utholdenhet og sin utholdenhet vil
være et felleskap og en del av det svenske folk. Oppropet sluttet med et
"Love det norske folk".

SELV NATIONER I SVERIGE

Medvirke til det som er Sveriges folk og "Lykkelige" og "Lykkelige"
korst og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
sier dette etter at det er sine egne og "Lykkelige" og "Lykkelige"
reder og uttalt i Sverige og i Norge og i Danmark og i England forbe-
rer at det vil være en del av det svenske folk og "Lykkelige" og "Lykkelige"
Det kan det være en del av det svenske folk og "Lykkelige" og "Lykkelige".

FOLKEMENNINGEN I SVERIGE

er det som er Sveriges folk og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
skarp og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
ning og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
"Rutten" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
"Andet" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
stet og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige".

FORHOLDENE I GREKLAND

I det som er Sveriges folk og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
land og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
dingene og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
oppis og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
2000 pr. og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
fritt og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige".

NESTEN 3.000 INHJERDENE I SVERIGE

ble funnet og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
ar. Shanghai og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige".

PROSSESS I SVERIGE

I Sofia og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
som er tatt og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
tukthus og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
De tyske og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
Så ser det ut og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige".

QUISLING I DANMARK

Fritz Clausen og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige"
ham og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige" og "Lykkelige".

har hittil vært... kirken - skolen... prest... for...

SVENSK SÖNDAGSSKOLA

BRUKER... under...

IVAN PAVLOV

... Han sitet... Kjøtt... int...

FOR...

... Sitet... Kjøtt...

I...

... Svar...

MAR NORSK...

... blir stillin... nytt... er still... under... til... det nye...

21 MARS 1942

5025

Mappe
Eksp. 12A
Arg. 2/3-42
O.V.
Jfr.

FRI F A G B E V E G E L S E

2761 Side 12
21 MARS 1942

Nr. 12
KAMERAT

2. Organ

21. mars 1942.

Planene om omlegging av den faglige organisasjon etter nasistisk mønster har nå tatt fast form. Dannelsen av Norsk Arbeidssamband, hvori skal tvangsorganiseres såvel arbeidere som arbeidsgivere, er allerede proklamert og kan ventes satt ut i livet i nærmeste framtid. Dermed er påleggelsen av den norske fagorganisasjon, som det har tatt menneskealder å bygge opp, gjort fullstendig.

Men nasistene skal ikke mi seg i hendene for tillig. Om det har lykkes dem å stjale selve apparatet, om et forsvinnende mindretall av de tidligere tillitsmenn lot seg kjøpe, om arbeiderne ved hjelp av Gestapo er tvunget til å betale kontingent til den korumperte organisasjon, så har de allikevel aldri fått tak i den norske f a g b e v e g e l s e.

Fagbevegelsen er noe uendelig mer enn kontorar, arkiver, fagblad og hele det ytre apparat, den er noe annet og mer enn forhandlinger, lønnsavtaler og strid om kroner og ører - fagbevegelsen er uttrykket for den ideelle og alltid lavente kamp arbeiderklassen fører mot undertrykkelse av enhver art, enten den er økonomisk, sosial eller militær karakter og denne fagbevegelse kan nasistene aldri få tak i!

Den norske arbeiderklasse har også tidligere vært ute i harde kamper. Det kostet strid og ofte bitre nederlag å bygge organisasjonen opp og få den anerkjent. Pionerene og foregangsmennene ble ofte forfulgt og det har hendt for idag at arbeidernes fremste tillitsmenn ble kastet i fengsel. Men ingen motstand har noensinne kunnet demme opp - enn si knekke arbeiderklassens ukuelige vilje til å gå fram med sine rettfærdige uavhengige krav. Sely om arbeiderbevegelsen idag står uten det organisasjonsapparat som var skapt ved tunge offer og på tross av bitter motstand, føres kampen videre. Det er nettopp kjennetegnet på en ung fremtidsbevegelse som var, at den ikke hemmes av ytre former eller lar seg stanse av tapte skinsor, men selv smir seg de vapen som til enhver tid er de mest effektive i kampen mot undertrykkelsen og for frihet og rettferd.

La nasismen inntil videre beholde det faglige apparat, la den omfatte det fullstendig etter tysk mønster! De organer som er nødvendige og hensiktsmessige for å fortsette vår frigjøringskamp under den navarende situasjon er allerede skapt og de utbygges stadig!

Og disse kamporganer vil en dag være sterke nok til å knuse alle nasisamband og igjen reise den norske fagorganisasjon fri og slafferlig som aldri før!

- V -

NORGE BLIR ALDRI FRITT HVIS TYSKLAND VINNER.

Den hollandske Terboven - Seyss-Inquart - holdt nylig en tale i Köln. Det gjaldt forholdene i Nederland, men han fremholdt at det han så om Nederland også gjaldt Norge.

Seyss-Inquart slo fast at Nederland aldri kan vente å få tilbake endog en formell uavhengighet hvis Tyskland vinner. "Det er Adolf Hitlers ønske at hollenderne som kamerater skal innlemmes i det tyske område. Uavhengighet er uforenlig med det kamratskap som Tyskland arbeider for. Hollenderne er av samme rase som tyskerne, men de hadde ulykkeligvis ikke utviklet seg på samme måte som tyskerne - en feil som det må rettes på".

Den nye orden i Europa vil ikke tillate uavhengighet for noen. Det må være en felles utenriksrepresentasjon, og et felles økonomisk system vil bli nødvendig. Isteden for uavhengighet og full individualitet tilbyr tyskerne de europeiske nasjoner like rettigheter.

De svenske aviser har reagert kraftig på talen, som de i likhet med nordmennene ser den brutale rekkevidden av.

- V -

DE VILLIGE BEREDERE

Det er snart til kjedsommelighet dokumentert at NS og de rendrvkede forredere er en vnkeli minoritet i vort folk. Men vi har en annen gruppe menn skog, selv om disse bare er et lite fatall, som i gjerning står i klasse med forrederne. Det er disse tjenestevillige lakeier som i arbeidet for tyskerne legger hele sin energi, rvdler alle vanskeligheter av veien og maser og braker for å få arbeidet hurtigst mulig utført. Disse folkene er gjerne svart norske i kjeften og vil gjerne gå for å være gode patrioter. Blir de bebreidet sin arbeidsvillighet unnskylder de seg med at de er under tvang, at de p. a. sitt "ansvar" kan bli tiltalt for sabotasje osv.

Vi finner typen i første rekke blandt entreprenørene i bygningsfaget, men den har representanter også i den øvrige industri, blandt direksjonsmedlemmer, driftsinventører og formenn.

Istedet for å følge den norske parolen om å nedsette arbeidstempoet og dermed svekke tyskernes slagkraft, maser de på arbeiderne, strammer akkordene og opptrer som rene slavedrivere etter tysk mønster. Men disse herrer skal vite at de er under oppsikt! Over alt hvor typen finnes blir den notert. Og på renskapets dag nytter det ikke med noen utflukter eller "patriotiske" deklarasjoner. På sine gjerninger skal de dømmes.

TRANG FØDSEL FOR NASJONALDOMSTJENESTEN.

Som følge v den motber NS ungdomsfolk har fått i starten, vil den foreløpig forsøkes gjennomført i sterkt redusert målestokk. Som forsøksdistrikter er utvalgt Tolga i Østerdalen og Sør-Fron i Gudbrandsdalen, som begge tidligere var ansett av NS som relativt pålitelige distrikter. Både fra Østerdalen og Gudbrandsdalen meldes imidlertid nå at tidligere NS-folk i stor utstrekning melder seg ut. Heller ikke barnene møter fram til NSUF's møter. Ved en skolekrets i Sør-Fron møtte således bare 4 skolebarn samt noen få hirdbarn av et samlet antall skolepliktige på ca. 150. Den nasjonale front holder overalt.

INNSKRENNINGER I INDUSTRIEN.

Innskrenkningene i den del av industrien som ikke ansees som livsviktig, griper stadig mer om seg. Papirindustrien, den elektro-kjemiske industrien, sjokolade- tekstil- og konfeksjonsfabrikkene har måttet gå til meget store innskrenkninger og delvis stans. Som årsak anis rastoffmangel og forbud mot kullfyring. Kun de beriffter får gå som selv kan skaffe vedforsyninger.

ET VELLYKKET MØTE MOT NS.

De kommunale funksjonærer i Oslo ble 16. mars innkalt til møte i Klinenberg kino. For å sikre seg framste, var tiden henlagt til kl. 15, altså midt i komfortiden. Årsaken til at det ble gjort et så drabelig innhugg i den dyrebare arbeidstiden, var at funksjonærene skulle tvangsføres med nasivada av vesle-gøbbels Lund. Nå er det klart at nasiorlører Jensen på denne møten var i stand til å skaffe "kulturministeren" flere tilhørere enn han vanligvis er vant til, men vi er ikke så sikker på at dette i og for seg var noe særlig vellykket for NS. Da forsamlingen etter Lundes tale ble oppfordret til å synge fedrelandssangen, var det bare en liten, forhåndsbestilt klikk, som fulgte oppfordringen og mange demonstrerte ved overhodet ikke å reise seg. Fedrelandssangen i forbindelse med NS er jo en hån mot alt som er norsk.

Etter Lundes ordgyleri ble det vist fram en film. Men da klokken i mellomtida var blitt 17, og den ordinære kontortid således var slutt, oppløstes forsamlingen, idet de fleste forsvant midt under filmen. Mange av dem ble notert og blir sannsynligvis utsatt for trakkasserier for sin uredde oppførsel. Men NS fikk ingen bevis for at Oslo kommunale funksjonærer ikke så lett lar seg fanne inn.

- 3 -

NYE ARRESTASJONER - GIDSLER I TRONDHEIM.

Tidligere formann i Vita Arbeiderutømsla, Ragnar Andersen og formann i Kooperative Funksjonærers Forening, Jarand Mas er arrestert. Årsaken er ukjent.

I Trondheim har tyskerne tatt 50 gidsler blandt byens borgere. Deriblant riksmeklingsmann Claussen. Årsaken skal være at en tysk kabel er ødelagt.

- V -

EN NORGESFEST

Ble holdt på Stockholm stadshus den 6. februar i år. Til stede var Kongen, Kronprinsparet og prinsene Eugen og Wilhelm. Prins Wilhelm leste opp dette dikt skrevet av ham selv.

Skumma dagar, mørka kvällar
ovissheten kall och hård
ruvar över dina fjällar
över bygd och gard.

Aldrig har en provnings pina
tryckt som nu din pannas rund.
Aldrig bjöds dig och dina
farligare stund.

Illa svedde ofårdsbranden
dina många fylkons rad
men dess äld förtär ej anden
i från Aulstad.

Bergen sina ryggar välver
kanske på en molasvept pynt.
Väntar sagan tamarskjälver
och en ny Peer Gynt.

Rider into Ormen Lange
på den sjö som vildast vrok.
Aldri blir din själ en fånne
under främlingsok.

Tron kan ingan makt förjaga
tron att rätt blir rätt igen
Bakom dikt och sang och saga
lever hoppet änn.

Starkt som fjrr när Nordsjön speglad
Hellig Olav skepp en kväll
Medans vårens vildgäss seglad
över bröda fjäll.

Dunklet v-ra framtidsgron
hållar, endast ett star fast
din förtrostan inntil døden
häll, när annat brast.

Mellan vännar hedras landet
Tag vår hälsning med er hem
JA, VI ELSKER DETTE LANDET
SOM DET STIGER FREM.

- V -

JURISTENE I ILDEN.

Som kjent har NS også gått til aksjon mot advokatene og sakførerne, og har forlangt at de skal stå tilsluttet NS-organisasjonen Norges Advokatforbund, idet de i motsatt fall vil bli nektet sakførerbevilling.

Det overveiende flertall av Norges advokater og sakførere har i den anledning den 13. ds. sendt Norges Advokatforbund følgende skriv: "Da jeg ved å stå som medlem av Norges Advokatforbund ville medvirke til en utvi lin som strider mot de rettsprinsipper jeg har bygget min sakførervirksomhet på, og da jeg av samvittighetsgrunner ikke kan være med på dette, finner jeg å måtte meddele at jeg ikke kan betrakte meg som medlem av forbundet. Det er mitt ønske å fortsette min sakførervirksomhet og å stille den pliktige sikkerhet."

- V -

SPEDISJONSFIRMAENE

har nå fått beskjed om at deres bensindrevne biler skal stå inne hver annen uke.

- V -

REKTOR LOE

ved Norges Landbrukshøgskole er avsatt. Det ser ut til at det er vrient å finne etterfølger.

- V -

NANSENS RØST.

Boken "Nansens Røst" som inneholder et utdrag av Nansens taler og artikler ble først stoppet av "Kulturdepartementet" som åpenbart fryktet Nansens uredde tale. Senere er den imidlertid blitt frigitt og har fått en panegyrisk anmeldelse i NS-avisene. Finn Halvorsen i Aftenposten finner således at Fridtjof Nansen visselig var en av de største menn Norge har fostret, men at han i virkeligheten bare var en forløper for quisling, som har det politiske geni som Nansen manglet. Imidlertid erkjenner anmelderen at Nansen hadde et visjonært klarsyn i nasjonale spørsmål, og i den forbindelse kan det være interessant å referere en tale av Nansen i 1915 (Bind II, side 478). Nansen taler her om opprusting og nevner hvordan tilstanden ville bli her i landet i tilfelle okkupasjon av en fremmed makt. "Så en ting til: Hvordan vil et slikt undertrykt land bli styrt? Sikkert ikke først og fremst til gagn for landets egne innbyggere. Og hva blir det for folk som de styrende (okkupasjonsmakten) der mest vil trekke frem? Blir det dem som folket selv setter høyest? De mest fremragende, uavhengige og frittseende, de som uforferdet fremholder sitt folks interesser? Å nei, det blir nok dem som har den tykkeste ryggen, som lettest lar seg bruke for alt som gagnar de styrende mest". Dette avsnitt i Nansens bok har merkelig nok ingen av NS anmeldere lyst til å komme nærmere inn på.

- V -

I DRAMMEN

har die Wehrmacht en særlig høytstående representant. Han har i den senere tid fått mange klager over tyskernes brutale oppførsel overfor trikk- og busskonduktører og har omgående gitt ordre til at trikkene skal stoppe på signal fra tyske soldater hvor som helst - også utenfor holdeplassene. Hvis den er full, skal et tilsvarende antall sivile gå av for å gi sine plasser til tyskerne.

- V -

BEDRØVELIGE FORHOLD.

Politimesteren i Ålesund har fått spørsmål fra sentraladministrasjonen om han kunne avgi noen politikonstabler. Det kunne han ikke, sa han, for en tredjedel av hans styrke er reist til England.

- V -

NOK EN SLABBEDASK

er blitt skuffet i N.S. Sist lørdag ble en av N.S.'s eldste medlemmer ved Kjeller Flyfabrikk heftet av tyskerne fordi han hadde vist en alldeles umulig oppførsel overfor arbeiderne. Nok en undermåler med herskerkompleks har fått føle at det tross alt er grenser for N.S. medlemmenes "frihet". Det hadde han sikkert ikke regnet med.

- V -

SMISKINGEN FOR FRANSKMENNENE

fra tysk side er på det nærmeste opphørt. Herrefolket er falt tilbake til de metodene som ligger best til rette for dem: Av g i s l a r er det nylig skutt 20 i Tour, 25 i Rouen og 20 i Paris. I alt 65 nye mord.

- V -

BISKOP ROMMEL

som er bror til Libya-generalen, ble forleden "ved en feiltakelse" slått ned og drept av SSfolk i Tyskland. Han ble tatt for polakk og behandlet som skikk og bruk er overfor polakker. Kulturen blomstrer

- V -

SOM BISKOP I AGDER

etter Maroni ble tilsatt en sveger av Gudbrand Lundø, Kristian Hansteen. Straks etter tiltredelsen sendte han følgende telegram til "kulturministeren": "Etter orientering her uholdbart for meg å overta administrasjonen av Agder bispedømme. Fortsettelse av regjeringens kirkepolitiske linje fører under ingen omstendigheter frem. Sett alt inn på fullstendig kursendring. Dypt alvor."

Kristian Hansteen.

- V -

FINAR ROSE ER AVSLØRT.

Det er brakt på det rene at Finar Rose er hemmelig medlem av NS. Som hans kolleger allerede har gjort, må publikum også nå sørge for å trekke de riktige konsekvenser. Hemmelig medlem - kan en mann komme lenger ned?

- V -

RØDE KORS I NORGE

har som viseformann fått innsatt Olaf V. Fermann, Sjørøya Kull og Koks, som godtfolk kjente som en notorisk bedrager alt fra før. Som vi nevnte forleden har han svindlet overfor Wehrmacht også. Men han er en god venn av Himmler, så han greier seg nok. Derimot kan en vel gå ut fra at alle medlemmer av Røde Kors melder seg ut som protest mot skjendingen av denne edle institusjon.

- V -

EN KENT SKRIBENT I OSLO

ble tilbult en flott stilling i Norsk Rikskringkasting. "Vi har bruk for en vittig hund", ble det sagt. "Vittig er jeg, men hund er jeg ikke", svarte skribenten, "så den stillingen passer ikke for meg."

- V -

ORDFØRER I LILLESTRØM

tidligere arbeiderpartimelem og rasende antinasist, Magnus Brattlie, driver det temmelig langt i sin hevngjerrighet og sitt nær til den som ikke var like vinglete og veik som han selv. Han har avskjediget vaktmesteren ved folkeskolen, en tidligere god venn, og nå setter han alt inn på å drive ham ut av en jobb han har fått ved et privat foretagende på stedet. Det er slike folk de favorisererte nordmenn noterer seg. Og alle gode makter vet at de aldri blir glemt.

- V -

BLANDT OSLO KOMMUNES ARBEIDERE

ble det for noen tid siden utdelt gratis billetter til Nasjonalteatret, idet nasi-ordfører Jensen etter påbud hadde brukt byens penger til innkjøp av en forestilling. At boykotten av teatret er effektiv nå etter at nasistene har overtatt ledelsen, fikk ved denne anledning et slående bevis på: Av veivesenets over 400 arbeidere, var det bare 5, og av parkvesenets 180 bare 3 som tok imot billettene.

- V -

I POSTVERKET

ser det ut til at den nye NS-ledelsen vil fare noe mer varsomt frem enn tilfelle er i de andre statsetater. Litt er det allikevel hendt: Oslos postmester ble som en vet avskjediget for ikke lenge siden, budsjoften måtte gå med ham og 2 inspektører ble forflyttet. Grunnen var at de ikke hadde passert at bulene og dagvrikk underordnede hadde vært nidkjære nok til å hekte illegale skrifter som gikk i posten. Utenbys har det gått livligere for seg. I Sør- og Vestlandet har postfolkene tross særlig utsatt stilling, opptrådt som uredde nok menn, og en mengde av dem er avskjediget og til dels arrestert.

- V -

I DEN NORSKE UTSENDING

Over London radio ble det 15. mars avditt en erklæring i anledning mishandlingene av norske borgere i de tyske og nasistiske fengsler og konsentrasjonsleire. Det ble opplyst at den norske regjering lenge har hatt kjenskap til de utgjøringer som daglig begås overfor norske borgere og at det er samlet et omfattende bevismateriale mot de ansvarlige for disse voldsforbrytelser. Disse vil i sin tid bli stilt for norsk krigsrett og få sin velførtjente straff enten det gjelder Gestapo eller SS-soldater, norske nasister eller politifolk. Det samme gjelder også personer som har opptrådt som anvivere. Ingen kan unnskyldes seg med at de har handlet etter oppdrag. Straffen vil ramme dem alle sammen. Samtidig ble det oppgitt navnene på de 6 verste bødlene som alle hører til Gestapo gjort oppmerksom på at navnene på alle dem som har vært med på mishandling av norske patrioter ville bli offentliggjort etter hvert.

- V -

"NS SPORVEISGRUPPE

arbeider utmerket og har tilslutning fra direktøren, disponenten, personalsjefen og nedover", skriver Pritt Folk triumferende den 11. mars. Jo, vi er storlig imponert. Særlig når vi ser triumfen på bakgrunn av at de tidligere lovlige ansatte i disse sjefstillinger er avskjedet og erstattet av NS-folk.

- V -

LANDSORGANISASJONEN

ligger ikke på talsiden når det gjelder å bruke arbeidernes penger til nasipropaganda. Det siste tiltak er starten av en ny ukeavis, "Norsk Arbeidsliv", som er utkommet med et første kjedelig og talentløst nummer. Det er betegnende nok spredd gratis til alle husstander i Oslo, Bergen og Trondheim.

- V -

BY- OG BYGDELAGSFORBUNDETS STYRE

med tilslutning av samtlige enkeltstående lag har sendt Innenriksdepartementet et skriv, hvor de protesterer mot innlemmelsen i det nye nasistiske Norges Unionslag og oppfordrer at de nedlegger sine verv. Det heter bl.a. i skrivet at "følsen av disse inngrep er blitt at medlemmene sender seg ut av laget og utabliir fra sammenkomsten".

- V -

DE ÅRSMØT ER SOM FAGFORENINGENE

nå om lagen er tvunget til å holde viser mer enn noe annet at den offisielle fagorganisasjon er død og maktesløs. Det blir ikke lenger sendt inn forslag til årsmøtene, og medlemmene holder seg borte. Arbeiderne vet at de ikke kan si sin mening på forringsmøtene lenger, og da har de heller ikke noe der å gjøre.

Som et eksempel på hvordan årsmøtene nå artar seg kan vi nevne at i Manufakturfunksjonærernes Forening, hvor den beryktede Odd Johannesen er formann, møtte det opp 2.- to - medlemmer foruten styret. Foreningens medlemstall er over 2000! Tydeligere er det ikke mulig ved ord å uttrykke hva medlemmene mener om fagorganisasjonen og dens "ledere", som bare sitter der i kraft av tyske bajonetter.

Men medlemmenes interesser for de faglige spørsmål er allikevel mer intens enn noensinne. På arbeidsplassen og i kameratskapskretsen er det dagens livsviktige spørsmål drøftes og planer legges for fremtiden. Og når tiden og timen kommer, står alle klar til nye fremstøt som vil feie nasistene ut av den faglige organisasjon og bringe arbeiderklassen en

KAMERAT!

Ernærings situasjonen er idag alvorligere enn noen sinne. Landets forsyninger av de nødvendige matvarer er skrumpet uhyggelig inn og rekker bare til en kort tid framover. De på forhånd ytterst knappe rasjoner av brød er gjort helt utilstrekkelige etter at potetene er tatt fra oss. Og nå slår avisene stort opp at matrasjonene i Tyskland er ytterligere nedsatt. Dette er selvfølgelig et varsko om at det samme vil bli gjort her om kort tid. Det er en kjensgjerning at det idag foregår en fullstendig underernæring av hele folket. Særlig hardt er det ut over kroppsarbeiderne, som dessuten har minst anledning til å skaffe seg private matreserver. Under disse forhold er det selvsagt at også arbeidsytelsen må synke. Ingen kan yte godt arbeid på tom mage. Og når underernæringen er kommet så langt som nå er tilfelle, er det bare naturlig at arbeidsprestasjonene idag ligger langt under det normale. Men ved siden av den nedsattelse av arbeidsterpoet som er betinget av underernæring, må arbeidsprestasjonene også bevisst nedsattes. En skal huske på at den tyske krigsinnsats også er avhengig av produksjonen i Norge. Og enhver som setter hele sin arbeidskraft inn, støtter således direkte landets fiender.

I de fleste industrier arbeider en idag imidlertid under akkordsystemet. En nedsattelse av arbeidsterpoet rammer derfor ensidig arbeiderne i form av lønnsreduksjon. Da lønnene allerede på forhånd ligger på sultegrensen, er det nødvendig her å innlede samarbeid med bedriftsledere, ingeniører og formann om en løpning av akkordene. Et slikt samarbeid er mange steder kommet i stand, men det må utbygges videre. Og alle parter må være klar over at skal Norge igjen vinne sin frihet, må hjemmefronten mata seg de offer som er nødvendige for å svække fienden.

EN ADVARSEL.

Vi har tidligere pekt på at den overveiende del av de fastlønnede faglige tillitsmenn har vist en rakrygget holdning. De måtte fortsette i sine tillitsverv under trussel om sfandrett. Imidlertid har det vist seg at noen ganske få nå begynner å bli noe "frynsete i kanten". De omgås privat og på restauranter nasipamper og overløpere. Og de viser en iver i sitt arbeid i forbundene som tyder på at de ønsker å innnytte seg hos NS. Vi skal denne gang innskrenke oss til å nevne at Gotfred Lohne i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund viser en litt for åpenbar nidkjarhet i tjenestene. Samtidig vil vi rette en inntrengende advarsel til de "usikre". Alle forsøk på å spille under dekke med nasistene vil ubarmhjertig bli avslørt og nødvendige represalier bli truffet. I den pågående kamp som gjelder liv eller død for arbeiderklassen lyder parolen mer enn noen sinne: Den som ikke er med oss er imot oss!

NASIPAMPENE I LANDSORGANISASJONEN

Har funnet ut at tiden nå er inne for lønnsforhøyelser, vel og merke av sine egne lønninger. Arbeidernes lønninger skal selvsagt fortsatt ligge på sultegrensen.

Således har formannen Fossan gitt seg selv en nasjeforhøyelse så han tjener kr. 14.000 om året i likhet med den nylig ansatte økonomisjef Aalholm. De mindre fremtredende folk som E. Ling Olsen, Kåre Rein og Bakken må nøye seg med lurpe kr. 10.000 om året.

NYTT DØDSOPFER FOR NASIBAKERIET.

Til familien er det innløpet den samerlige etterretning at redaktør Stubberud i Haldens Arbeiderblad er død i tysk fengsel.

TRAKKASERI VED SPORVEIEN.

En betjent ved Oslo Sporveier har vært suspendert en tid. Da han meldte seg til tjeneste igjen, ble han oppkalt til nasipersonalsjefen som spurte om han var villig til å gå inn for nyordningen og underbetene en erklæring i denne retning. Da betjenten nektet dette, ble han meddelt øyeblikkelig avskjed og lot ble en forlangt at han skulle utlevere uniformen som var hans private eiendom.

- V -

UT FRA GRINI.

Formannen i Landsorganisasjonen, Jens Tanen, er sluppet ut fra Grini. Dessuten følgende forbundsformenn: Ljøner i Skog og Land, Røn i Handels og Kontor, Erichsen i Skinn og Lærarbeiderforbundet, Andresen i Skotsarbeiderforbundet, Nygård i Bakerforbundet, Martinsen i Bokbinderforbundet og Ødegård i Arbeidsmannsforbundet. Formannen i Kommuneforbundets stedsstyre, Fr. Jensen, er nå også satt på frifot.

- V -

ANGI VERE.

Fru Martha Andersen, Fourstalet. 45 har ansatt flere av sine kolleger ved Ullevål sykehus. Vaktmester i Monradst. 1 - 3, Kr. Hagelund er også ansatt.

- V -

TYSKERNES I FARSUND

Har fått beskjed om at alle som ikke begir seg til tilfluktsrommene under flyallarm, vil det bli skutt på.

- V -

ALFRED MAURSTAD

Skriver nå på et filmmanuskript etter et skuespill av Finn Bøe og nasisten Schibbye. Maurstad stod for det norske filmpublikum som norsk tvers igjennom. Hans Gjest Bårtsen-vise ble sunget under fellesoppgått i Norge som en fengende kampsang av tusenvis av norske frivillige soldater. Er det materielle fordeler som binder ham til den norske nasifilmen idag? For en skal huske på at under Sinning, Ibsen, Schibbye og oversjefen Gulbrand Lund, er all norsk film idag nasifilm. At skuespillene kan tvivles til å oppføre, kan vi forstå, men at de gjør det frivillig og med glede, det er oss fullstendig ufatterlig. Det forundrer oss også at Finn Bøe, som i sin tid var svært så norsk, nå kan bakvære seg til samarbeid med nasistene. Er det igjen den økonomiske vindingen som spiller inn?

- V -

TYSK OG NORSK FILM MÅ BOYKOTTES.

Vårt land er folkerettslig og faktisk i krig med Tyskland. Det er ikke norsk manns skikk å slikke den hand som slår. Heller ikke å sniske for overfallsmenn. Tysk film er ikke for norske menn og kvinner. Den skal kalte norske film for mer og mer i retning av propaganda, forsiktighet og lempelighet, fordi nasistene ikke vil ha i seg flasketen med teatrene. Folk skal lures til å gå på kino. Og så skal propagandaen og forsiktigheten av ungdommen komme smutt og forsiktig. Filmledelsen er nasistisk og vet hva den vil. Sindin og Einar Schibbye står helt i nasityraniets tjeneste. Tancred Ibsen må regnes som temmelig ondartet. Vondt er det å se folk som en skulle tro beire om i samarbeid med disse landsforræderne. De vil bli holdt øye med og skal heller ikke bli glemt.

- V -

NORSK TELEGRAMBYRÅ

altså det hervarende nasistiske har av Innenriksdepartementet fått tilatelse til å svarte kioskvirksomheten i hele landet. I den anledning har departementet annøst kommunene om ikke å fornye eventuelle kontrakter med Narvesens Kioskkompani. Her regner de nasistene med lettjente penger. Men har de ikke hørt om noe som heter boykott?

- V -

DEN FAGLIGE VIRKSOMHET

son drives i den nasistiske landsorganisasjon virker noe fremmed på norske arbeidere. Forgivevis har en ventet på et fyndig ord når det gjelder arbeidernes lønninger, spørsmålet om matforsyningen og andre livsviktige problemer som er brennende aktuelle for den norske arbeiderklasse idag. Men noe gjør da de herrer nasipopper også. I disse dager sendes det ut tusenvis av plakater fra Landsorganisasjonens Opplysningskontor. Plakatene som skal settes opp på alle arbeidsplasser, bærer som inskripsjon det fromme nasistiske ønske under de nåværende forhold: Arbeidsglede driver verket.

Nei, den arbeidsglede som kan mobiliseres her i landet under det tyske og quislingske åk, vil nok ikke drive verket synnerlig knirkfritt ihvertfall. Men hatet mot uretten og voldsherredømmet vil derimot gjøre underverker, om enn i noen annen retning enn nasistene ønsker det.

- V -

VED OSLO LIGNINGSKONTOR

er det ikke lenge mellom hvergang nasistene gjør seg bemerket. Den forsofne undermaler Thauland, som for en tid siden ved angiveri fikk sparket 5 gode nordmenn fra sine stillinger, ble selv satt på porten av nasifordfører Jensen. Grunden var at han for noe lenge og beilag også overfor sine nasioverordnede. Men bagersvinger Thauland visste råd. Han gikk til den beryktede sinke "ordfører" Stenersen i Akor, hvor hans kvalifikasjoner selvsagt ble funnet i orden, og hvor han omgående ble ansatt som ligningsssekretær. Stillingen var nemlig blitt ledig da Stenersen for en tid siden avskjediget 10 veltjente funksjonærer med sekretær Dobloug i spissen. Det står nå tilbake å høre hva Jensen i Oslo mener om denne form for samarbeid som Stenersen her praktiserer.

- V -

ET ANNET TILFELLE AV NS-KORRUPSJON

Et Oslo Ligningskontor fortjener å bli trukket fram i lyset. Det er i det siste ansatt en del NS-folk som skal lares opp for senere sannsynligvis å erstatte gode nordmenn. Imidlertid tar enkelte nasier læretiden mindre alvorlig. Således ble det siste uke bedt om hjelp fra et kontor der nasifruene Munthe-Svensen og Snarud Johannessen sit ter. Da folk kom til ler, stod den ene ved vesken og brakk seg, mens den andre i å henslengt i en stol og stradde om seg med tyske sigaretter. Fruene hadde nemlig drukket opp en hel flaske akkevitt. Inspektør K.O. Brattlie, som nå tydeligvis har gått helt over til forrekerne, kom også straks til stede. Han fant ut at fruene hadde influensa, hvorfor de hurtigst mulig ble brakt ned i en tilkalt dressje og kjørt hjem. Det merkelige var at den voldsomme influensa allerede hadde gitt seg til dagen etter, da fruene igjen treppet opp med et utseende som sterkt bar preg av bakrus. Affæren skal selvfølgelig dysses ned etter ordre fra nasihold.

Det er nylig klistret opp en plakat på kontorene i Rådhuset. Teksten lyder: SE Ø KJRS! Nå vet en altså hvorledes NS mener oppfordringen skal praktiseres.

- V -

I OPLAND FYLKE

har forsyningsnemnda sendt ut forbud mot omsatning av frostfrie poteter til mat.

- V -

I SUNNMØRSPOSTEN

for 17. mars har sjefen for det tyske sikkerhetspoliti krunget at de innleverte radiopparater fra Ålesund er innbratt på grunn av den holdning byens borgere inntar. En tar kanskje ante at forholdet til tyskerne ikke er det aller hjerteligste der i byen!

- V -

"NORDMENNENE SKAL KUES"

har quisling sagt, "selv om halve landet skal rasseses" har en av hans drabanter tilføyet. Det er deres forn for statskunst. Og nå skal det først prøves på lærerne. 97 - 98 % av lærerne står ubrytelig fast. De er nordmenn og de er sterke. Men quisling liker ikke nordmenn, og sløtt ikke de sterke. Det han ønsker er en nasjon av puslinger, veikje og servile, vimrende og viljeløse. Og så begynner han å utfolde sine hittil uovertruffede statsmannskunster.

- V -

11.000 LERERE HITTIL ARRESTERT.

Det er resultatet av hans konstruktive skolepolitikk hittil. For det er jo konstruktiv han er. Hvert eneste kommunalt kassekontor i landet har fått beskjed om at ingen lærere skal utbetales lønn for de har under skrevet på at: "Jeg erklærer herved at jeg er medlem av Norges Lærersamband". - Lærerne og deres familier blir fratatt levebrødet fordi de har en egen livsoppfatning, en egen vilje, et ideal for sitt eget liv. Det er ikke tillatt i det nye Europa.

- V -

INGEN HAR SVIKTET.

dvs. de er så forsvinnende få at de bare markerer hvor ubrytelig enige lærerne er. I de fleste byer og byer er det i n g e n som skriver under, enkelte steder slenger det en enslig liten lurvet forreder, som heller ikke er nasist men bare redd og ynkelig. Og enkelte steder noen få som tror på dette med den nye tid og dens herligheter. Det blir ikke rare troppene alt i alt quisling får med seg. Men det er den typen han søker og de karakterer han påstår er norske.

- V -

HVA BLIR DET IGJEN AV DET NORSKE FOLK

Hvis quisling når fram med sin kainspolitikk? Det er verdt å overveie, selv om det blir med tanken. Det norske folk og den norske folkementalitet er n a t u r, sterkere enn alle politiske snarrepiperier. Det kan ikke knuses. Men pines kan det, og myrdes. Men det går aldri med på at det er konstruktiv politikk.

- V -

LÆRERNE SKAL GJØRE SAMFUNDSNYTTIG ARBEID NÅ.

Det norske folk mente at de gjorde det før i skolene blandt barna. Den nye tid setter dem til å grave brønner og fylle dem igjen. Grave dem opp igjen og kaste dem til. Eller til å tømme latriner. Den nye tid har ikke andre arbeidsoppgaver til dem og vrir seg fortvilet for å finne plass til dem. Inntil vilere blir det konsentrasjonsleir for de fleste.

- V -

85 OSLO-LÆRERE BLE INNKALT FORLEDEN

til monstring og legeundersøking. Nasistene regnet med som sikkert at de ikke kom, og hadde sanlet biler og stort mannskap for å hente dem. Da lærerne så kom, visste nasistene ingen råd. De fikk ikke bruk for kullena som de forstår seg på å bruke, og måtte i vill forvirring og stor rådløshet i en fart stable på bena noe som lignet en "innskrivning". Lærerne hadde nye hemmelig morro av stymperne, som ble satt til dette arbeid og som ikke kunne skrive riktig selv de alminneligste gate- og stedsnavn i Oslo. Sin natur tro måtte flere av lærerne påtale det når det ble for mange feil. Legeundersøkelsen ble også en komedie. Den var heller ikke forberedt.

- V -

BARNAS SKJEBNE

bekymrer vel ikke quislingene stort, men det skal da bli anledning for noen av dem til å ta artium i år. Forordningen i den retning går ut på at bare de som er medlem av N.S. eller som gir sikkerhet for at de siller seg "velvillig til den nye tid" skal få avlegge eksamensprøver. Formodentlig skal de få eksamen. De blir ikke mange.

- V -

PRESTENESKAMP.

Det er enhetsfront i Norge idag. Kinostreiken, boykotten av teatrene, lærernes kamp, foreldrenes motstand, kristenfolkets solide srid, det er alt sammen ledt i den samme kamp. Søndag 22. mars sa alle landets prester (med unntakelse av de få de vet) tydelig ifra. I hver eneste kirke i landet ble det lest opp enslende kunnjeringer, hvor presten med utanspukt i dens tekst slo fast at foreldreremyndighet var en myndighet gitt av G u d, at våre skolelover gir kirken rett og plikt til å overvåke barnas oppdragslære i skolen og at kirken, skolen og foreldrene står ubrytelig sammen om sin protest mot nasistenes voldelige angrep mot denne ordning. Prestene henviser videre til biskoppens holdning og erklærer til slutt:

Som kirkens og menighetens forpliktete tjener, forkynner av Guds ord og forvalter av sakramentene, har jeg idag lagt dette frem for dere, idet jeg samtidig erklærer at min fortsatte forbliven i min nåværende prestestilling er avhengig av at kirkens synsmåter her og i andre forhold som idag er omvistet, blir respektert.

DET ER ET ALVORSORD

son vil bli hørt over hele den siviliserte verden. Hvis det ingen som kan fortelle vidkun quisling at slikt ikke kan slås ned, at menneskenes samvittighet, moral og religion ikke kan haars istykker?

- V -

UNGDOMSTJENESTEN SKAL SETTES I GANG I STOR-OSLO.

Det ble kunngjort i radio tirsdag i denne uke. Det er gjort ferdig et hastverkskurs for såkalte ledere som nå skal overta barna våre. La dem heller arrestere noen tusen av foreldrene også. Barna nå vi ikke la dem få. Det gjelder mer enn vårt eget liv eller vår egen frihet. Gi len ikke barna dine! Send straks til vedkommende departement en slik erklæring: "Jeg ønsker ikke at mine barn skal delta i NSUF's ungdomstjeneste, da de retningsslinjerson er trukket opp for lette arbeid strider mot min samvittighet". Hvis du ikke allerede har gjort det. Stå fast på det hva det så skjer.

- V -

REKTOR LØDRUP

forbausset sine mange venner med sin henstilling til lærerne om å si etter for pres et fra nasistene. På bakgrunn av rektor Lødrups tidligere uredde opptreden og patriotiske holdning var det vanskelig å forstå en slik kavending. Innlertid må en huske på at Lødrup var meget nervøs etter sitt opphold på Grini. Og da han søkte fred og hvile under et opphold på Gausdal Høyfjellshotell kom han istedet opp i Terbovens provokasjoner mot hotellets gjester. Det er da forståelig at han i et øyeblikk mistet selvbeherskelsen. Lærerne var innlertid klar over dette og tok heller ikke hensyn til her Lødrups henstilling. Nasistene fikk således ikke len glæde av historien som de hadde høpet til å begynne med.

- V -

NASISTENES BIDRAG TIL SKOLEN.

Til erstatning for de tusener av norske lærere som idag fører sin heltensdige kamp, har nasistene satt i gang lærerskolen på Koppang for å skaffe "lærere" som er villig til å selge sin sjel for en rett linser. Foreløpig har skolen 16 elever i alderen 24 til 50 år. Skolen forlanger ingen opptakelsesprøve og elevene handler de mest elementære kunskaper. Så har da skolen også fått en vertig leder i Eivind Strand, en notorisk drukkenbolt som 5 ganger er straffet etter løsgjengerloven og en gang etter straffeloven - for tyskerne kom hit. Senere har han bl.a. også drevet gaukewirksohjelpe tysk brenne vin. Slike folk er det NS ønsker i spissen for barnas og ungdommens oppdragslære her i landet.

- V -

GÖTEBORG HANDELS- OG SJÖFARTSTIDNING

Genomgår vinterens krigsbegivenheter og påviser hvor hanlig tyskerne ifjor høst avviste tanken om at russerne skulle holde stand til vinteren kom, og gir en treffende karakteristikk av tyskernes fortvilte forsøk nå på å unnskylle fatesen med angrebet på Russland. Bladet tviler på at let bare er vinterens strenghet (den har jo sant å si vært like strenge for russerne) som har gjort at tyskerne har stoppet opp og nå er på retrett, og tviler litt på at Tyskland med noen ordentlige klemmer kan få i stand sin store og åmotskælige væroffensiv mot et Russland som vel nå er minst jevnsterk både hva folk og moderne materiell angår.

EN LANG REKKE SVENSK AVISER

fortsetter sin nåløse kritikk av justisministeren for beslagleggingen av de 14 svenske avisene som hadde skrevet om terroren i Norge. "Falukuriren" skriver bl.a. "Det være ikke rätt att servera ett led i vår beredskap att så klart och övertyganle som möjligt uppenbara för landets invånare vilket öle som i dagens Norden kan kräbba den som mistar friheten."

ESKILSTUNA-KURIREN SIER:

"Justiteministerens lver att för svenska folket förklära hva som skjer i Norge ter sig Ån ner utmanande när man jämför den med hans uppenbara likgiltighet för vad som får sägas om andra krigförande folk och deras förhållanden. Nyliken tillät sig Göteborgs Stiftstidning att använda uttrycket "massmördaren Stalin". Men hr. Westman såg intet i det."

VESTMANLÄNDS LÄNS TIDNING:

"Det er helt ufattbart for diktaturernas ledare, att det finns länder där det er en nødvendighet for statslivets sunna växt att diskussionen är öppen och riktig och fri."

quisling skjønner det heller ikke. Eller den sunne vekst interesserer han ikke.

- V -

DE MEST FREMTREDENDE TYSKE GENERALER

ble som kjent avskjellivet av Hitler for on lag 3 måneder siden. Grunnen var den at generalene innså at de stadige krav fra Hitler på nye framstøt var umulige og at de ikke kunne ta ansvaret for vinterfelttoget i Russland. Etter 3 måneders stadig tilbakegang og uhyggelige tap av mennesker og materiell har Hitler nå måttet bite i det sure eple og kalle generalene von Brauchitsch og von Rundstedt tilbake igjen.

- V -

STRIDIGHETENE MELLOM UNGARN OG ROMANIA

Hitlers 2 sakalte allierte blir stadig voldsommere. Romania er misfornøyd fordi Ungarn fortsatt får beholde store deler av det tidligere rumenske Transsylvania. Tyskland har nå forlangt nye troppekontingenter fra de to land. Romania som har lidt atskillig større tap enn Ungarn under kampene på østfronten, venter seg og tror at Ungarn holder sine tropper tilbake som forsvar for Transsylvania.

- V -

NÆSTE NOMMER AV AVISEN

vil på grunn av påskedagens først utkomme 11. april. Om vi tar en ukens pause med avisen, betyr det ikke at vi av den grunn kan lå oppgavene ligge. Våre mange medarbeidere vil nytte påskeuken til å slå et nytt slag for avisen, utbygge organisasjonsapparatet og knytte nye sikre forbindelser. Når vi derfor ønsker våre lesere og medarbeidere en god påske, er det i forvissningen om at vi kommer tilbake sterkere og enda bedre rustet til fortsatt kamp for en

F R I F A G B E V E G E L S E

ikke avdeling i Justisdepartementet har nektet å ha noe med loven å gjøre. Finansdepartementet har dog avgitt uttalelse. Den har ingen betegnelse om tvangsorganisasjon. Den skal i regjeringskonferansen den 26 og i riksråd den 27. mars.

VVV

Ingen nordmann på "norsk" og tysk film.

Det later til å være endel uklarhet med hensyn til kinostreiken, det vi si boikotten av "norske" og tyske filmer. Vi skal derfor påpeke de viktigste punktene:

1. Norske filmer er boikottet idag fordi:
 - A) Alle de ledende innen filmen idag er nazister (som Sinding og direktør Schibbye) eller stripe, tyskvenlige (som Tancred Ibsen). Deres produkter er derfor noe som ten nordmann absolutt ikke et øyeblikk skal betale penger for. Se, for på den måte understøtter jo nordmannen indirekte det lakeipartiet og den fiende hva salers setter alt inn på å bekjempe.
 - B) Filmene antar i voksende utstrækning karakter av propagandafilmer. Det er nok å hentyde til den filmen om Den norske Legion som Sinding har skrevet manuskriptet til.

Disse to omstendigheter burde være nok til å få enhver nordmann til å forstå at boikotten av norsk film er begrunnet, og at denne boikotten fremdeles består, fordi det ikke finnes noen som helst fornuftig grunn til å oppheve den.

Det er ikke det at f.eks. "Den farlige leken" og "P. laesakeren" i og for seg er uskædelige filmer. De er det. Men nazistene innen filmen driver sitt spill med forsiktighet. Først vil de lokke publikum til å gå på kinoene som før og la det bli en vane. Så vil de etter hvert liste mer og mer propaganda inn på publikum, en stadig voksende dose. Sinding's legion-film er bare en begynnelse. Nazistene vil nemlig ikke gjøre dumheten med Nationalteatret opp igjen. Her medførte de brutale og radikale forandringene innen teatrete Kaminiatrensjon at teatret ble belagt med en så å si hundre procents effektiv boikott. Ingenting som nazistene senere har gjort, har kunnet rette på det. Derfor vil de gjennomføres tilverks innen filmen og prøve å gjøre pillene sukret. Men det norske publikum er selvstendig tenkende det har de to siste årenes voldsstyre framkaldt nok av beviser på. Alle nordmenn vil innse at norsk film for tiden beherskes av nazistene og smått men sikkert gjøres til et redskap for nazipropaganda. Demotvet nordmennene hva de har å holde seg til. Ingen nordmann på norske filmer idag.

2. Tyske filmer er boikottet idag fordi Norge ligger i krig med Tyskland. Det vilde være unormalt og særegelig uvakt om virkelig noen nordmann beundret eller i det hele tatt så på tyske nazifilmerprodukter idag, da nordmenn både på den indre og den ytre front ligger i en kamp for livet mot fienden. Boikotten av tysk film er en selvfølge, og må holdes.

Dette til nødvendig orientering. Under nazifiseringen av norsk film har nordmenn - altså nordmenn, ikke nazister - som tidligere har arbeidet i filmen og hatt etskillig med norsk film å gjøre gjennom årene lett for å bli iblandet på en gal måte, slik at deres navn tar skade av det og blir svartet. Det gjelder f.eks. Finn Bøe. Det er ikke riktig at han har skrevet filmmanuskript sammen med nazisten Schibbye. For atskillige andres vedkommende kan skillelinjen ofte være venkelig å trekke. Det kan til f.eks. sies om forfatteren Alex Brinchmann. Kritikken av hans samarbeid med Tancred Ibsen om "Den farlige leken" synes oss ikke uberettiget - det er et underlig tidspunkt Brinchmann finner for samarbeidet med en av våre mest tyskvenlige, stripe filmpolk. Det vilde tjent Brinchmann til meget større heger om han hadde ventet med innspillingen av sin suksesskomedie til Norge 1945.

jen var fritt. De vilde han slippe å se sitt navn i sammenheng med men
vi ikke regner for norske. Den tid vi gjennomlever er streng og hard.
Det er derfor en logisk selvfølge og noe vi må finne oss i, at vi blir
slått med strenge mål.

vVv

Ukjent citat fra Quelting: Russland og vi - 1930 utgaven

"For liv, frihet og eiendom finnes i Russland ingen sikkerhet når
utvanske interesser er innviklet, rent bortsett fra personlige misgjær-
der, som forekommer ofte nok. De almennelige borgerlige friheter som
menneskeheden har tilkjempet sig gjennom århundredes kamper og revolu-
sjoner er ophævet. Rett i Russland er ikke hvad vi forstår ved rett,
men det som vinner å gjenne. Sovjetforbundet o.s.v. Når som helst kan et
det politiske parti komme å hente deg, ransake dine gjemmer, konfiskere
hved strøten måtte sie, underkaste dig pinlige forhør, holde dig kort
eller fange i overfylte fengsler... Og uten at du behøver å ha gjort
dig skyldig i noen forseelse mot almennelige menneskelige lover.
Politiske hensyn - ofte uten enhver positiv betydning - er nok, eller
svak mistanke eller frøsk angivelse, uforstikkige uttalelser, mislikt
politisk eller religiøs holdning. Bolsjevikene har også opptatt den
forbannelige og enn effektive metode å bruke eiendler og represallier."

"... og som 'forstærket' om Russland i 1930. I dag er det den mest treffe-
nde skildring av de forhold han og hans medarbeidere har skapt i Rusland."

vVv

... og her som annen ting vil private firmaer
kunne bli tvunget til å bli "offer" på sin sløvittighet.

vVv

Det foregår en arkitektkonkurranse om ny Gøtbanestasjon i Oslo.
Konkurransen er oppnevnt en N.S. jury av byarkitekt Rode, arkite-
kt og arkitekt Høel og Brattlie.

Det er en selvfølge at ingen norsk arkitekt deltar eller henter
program.

vVv

Drevet har fått sin "svarte bussak"

Saken har tatt en meget sensasjonell vending. Det viser seg at
hovedmepens som er arrestert er N.S.-brødrene Mile og den rovstrigete
Halvorsen.

De har drevet en meget omfattende "snikhandel". "Ryberetningen" i
deres handel har dog vært tekstilvarer og brennvin som er stjålet fra
tykernes lagere. Tre tysker, to offiserer og en menig soldat er
arrestert og ført til Oslo.

Andre innfanger som ennå ikke er arrestert er N.S.-restauratørene
Larsen (Rode Hille) og Rugum (Bistonia), N. S. medlemmene og bilsvin-
leren Ole Sorstad og Erling Miles avigerfar, ordføreren i Skoger,
Einar Hjelset.

vVv

AMERAT!

motstanden mot den nasistiske tvangsorganisering av vårt folk vokser stadig. Alle forsøk på å lokke eller true nordmennene inn i de nasifiserte organisasjoner er slått tilbake. Etter tur har nasistene ved hjelp av den aktstillende de har oppnådd takket være de tyske bajonetter, trenet soldater og besatt idretts- og ungdomsorganisasjoner, alle farlige sammenslutninger av arbeidere, funksjonærer, offentlige tjenestemenn og embetsmenn, lærere, fiskere og intellektuelle. Over alt er de blitt sittende med et brutalt organisasjonsapparat uten hell eller seier.

Man skulle tro at denne serie av nedferd hadde lært forrederklikken at tvang og undertrykkelse bare styrker den norske fronten og svekker den tyske. Men den vanvittige aksjon de har satt i gang mot lærerne, presten og hele kirkefolket viser vel all tydelighet at de akter å løpe den helt ut.

Et tross av massearrestasjoner og forsøk på utsulting av lærerfronten har fastere enn noen sinne før. Overrepene mot kirken som førte til at biskopene og domprostene la ned sine arbeider, fikk sitt avrygende svar på påskedag, da også prestene sa seg fri fra den nasistiske staten. Hvis de tyskerne nå har fått synene opp for at fortsatt quislingstyre bare vil føre til fullstendig kaos og lernal i vesentlig grad også hjemme våre interesser, må en regne med at kampen tilspisses og overrep og arrestasjoner vil ta i tida framover.

Den neste store styrkeprøve blir i så fall den Norsk Arbeidssamband, som nasistene allerede har bebudet skal få sin start, visstnok fra 1. mai. Vi vet ikke i hvilken form nasistene har tenkt å lansere det såkalte arbeidssambandet. Men at det etter tysk ønske blir en tvangsorganisasjon av arbeidere som arbeidslivene er helt på det rene.

Resultatet av nasistenes farlige "virksomhet" hittil er arrestasjoner og overrep, slusing med organisasjonenes midler til nasipropaganda og framfor alt en uhyggelig senking av levestandarden. Det er ikke til å undres over at arbeiderklassen nå ikke vil gå med på nye tvangsorganisasjoner som ytterligere vil innskrenke dens rettigheter.

Alle landets tusener av arbeidsplasser er samtalepunkt idag hvordan man best skal organisere motstanden mot Norsk Arbeidssamband, enten det skal skje i form av kontinuerlig, masseprotester eller mer aktive tiltak. Utviklingen de neste uker vil avgjøre hvilke former kampen vil ta. Men at arbeiderklassen vil føre kampen med samme utholdenhet og solidaritet som lærerne og prestene kan en være forvisset om.

- v v v -

KIRKENS HISTORISKE KAMP

for samvittighetsfrihet og mot alle tvangsinngrep fra diktaturstaten for å se vilere seierrikt fram. Under påsketjenesten rundt om i landets kirker på påskedag leste prestene opp en erklaring i 6 punkter, hvor de sier seg fri fra den nasistiske staten og gir sin tilslutning til de skritt biskopene har tatt. Dermed har den overvillige led av kirkens ledere nullast sine arbeider i forhold til staten, og kirkestriden har nådd et alvorlig vendepunkt. - En ting står klart: Noen forsøk på å nullstyre og styre kirken er utenkelig, og bare opprettelsen av en virkelig norsk administrasjon kunne tenkes å kunne bremse kampen.

- v -

INGEN ETTERGI VENNET.

En artikkel som ble tilstilt i læsepressen 8. april fortsetter quislingens rasende angrep på kirken og kirkens tjenere: "Det ville være den største feil og en plitforsettelse ikke å se fram mot disse lovbrøttere og all den kolblodighet og konsekvens som deres gjerninger fortjener. Ingen må feil trosse loven, selv om de er aldri så gamle eller har aldri så stor innbilt eller virkelig innflytelse." Det er den vanlige nasistiske metode: Vil dere ikke fornekte troen og samvittigheten og danse etter vår pipe, så viker vi ikke tilbake for hverken

vold eller brutalitet for å på våre mål. O: Aftenposten truer i en "leder" dagen i forveien med unntakstilstand og straffrett for å komme kirken og kirkefolket til liys.

- V -

EN MEKTIG DEMONSTRASJON.

Langfredag var det tillyst tale av biskop Berggrav i Vor Frelserkirke. Som rimelig var ønsket mange å høre kirkehøvingen nå han står midt i brennpunktet for nasistenes hvitgljende raseri. Fra tidlig om morgenen strømnet folk i tette skarer mot Oslos sentrum og allerede kl. 10 måtte kirkens dører stenges. Men utenfor - på Stortorget - vokste menneskehavet med tusener og atter tusener.

Laidlertid ble det tidlig kjent at NS. ikke turde la Berggrav slippe til, og at han ble holdt i husarrest hjemme. Og selve guistjenesten ble derfor avvirket i største enkelhet. - Menneskeassene utenfor kirken deltok også i guistjenesten. Alle de kjente salmer ble sunget, og ikke å forglemme nasjonalsangen. Men dette kunne ikke hielden, som selvsagt var tilkalt ralis se på. Med vanlig brutalitet overfalt den mange av de som stod nærmest, fortrinnsvis eldre damer og slo ned for fote. Hulle ikke menneskemengden vist slik verdighet og besinnelse, ville det ikke vært mulig å avverge de største ulykker.

2. påskedag ble biskop Berggrav, professor Hålløby og en rekke andre fremtredende geistlige arrestert.

- V -

1.100 LERERE ARRESTERT.

Ikke 11.000, som trykfeilsjvelen gjorde det til i ferrige nummer av avisen. Selv om nasistene nok har lyst til å arrestere alle lærere, ja hele det norske folk for ten sakens skyld, så er det jo grenser for hva de makter selv på det eneste område de har fagkunnskapen!

- V -

ET TRIUMFTOG.

De arresterte lærere ble som kjent senit til Grini. Deres opphold der ble for øvrig ikke av lang varighet. Flere hundrede av dem er allerede overført til arbeidsleire, visstnok i Foberg i Gulbrandsdalen. Transporten foregikk i kuoogner, men etter øyevitners utsagn var stemningen allikevel len aller beste. Og reisen oppover artet seg som det rene triumftog. På en eller annen mystisk måte hadde folk langs jernbanen fått kjenskap til når toget skulle passere og over alt var barn og voksne møtt fram for å gi de arresterte lærere sin hyldest. Hurraropene og nasjonalsangen fulgte dem hele veien.

- V -

EN PLUMP MANØVER.

Tirsdag i denne uke saite Kirke- og Undervisningsdepartementet ut en kunnngjering om at skolene i Oslo og Hamar bispedømme skulle settes i gang 8. april. Unntatt herfra var Oslo og Akor kommuner, dessuten var tilføyet at "de lærere som gjenopptar undervisningen, betraktes i og med dette som medlemmer av Lærersambandet, lo: således at Staten forbeholder seg den nærmere avgjørelse herav for hvert enkelt tilfelle. Lønn utbetalés heller ikke til andre enn dem som gir skriftlig erklaring om at de er medlemmer av Lærersambandet."

Hvis nasistene hadde tenkt å skape forvirring blant lærerne utenfor Oslo og Akor, så kunne det ikke ha vært gjort mer klosset. Her sies det åpent at med lærerne i hovedstaden og nærmeste omegn kommer vi innen vei, men nå vil vi forsøke om ikke dere utover bygdene vil opptre som svikere. - Resultatet var selvsagt at lærerne møtte opp 8. april, både her og utenbys, og alle hadde med en erklaring hvor de uttrykkelig slo fast at de var villige til å gjenoppta undervisningen på det gamle grunnlag, men at de ikke ønsket å melde seg inn i Lærersambandet!

- V -

SIEB NACHRICHTEN.

Den kjente schweisiske avisen, skriver i en artikkel i forbindelse med arrestasjonen av norske offiserer og væpnere av kongehuset "at ingen har et strømmet inn opplysninger om den tyske okkupasjonsmaktens valdshandlinger i Norge". Avisen nevner at blant de arresterte er Friluftsliv Nansens sønn, Odd Nansen og universitetets rektor, professor Seip. Den forteller om flere den skjønne behandlingen de arresterte nordmenn får. Deres avis er et bilde av den vanskelige og ernæringsstatiske, men den kjent, at tyskerne tar største delen av rikken, og skriver at alt dette "forklarer i keit og mest ronnhet de "norske" av alle de fortrykte folk er så spesielt antitysk innstillet. I Tyskland hadde den etter at okkupasjonen så hurtig var kjønt fort den avslutt, motatte ofatningen. Og det er vel denne som bærer skylden for at man misforstod den norske folkesjelen."

- V -

Å BENYTTJE MAJOR QUISLING.

Den kjente schweisiske avisen, skriver videre, "trollen en å kunne vinne nordmenns sympati. Disse mennesker (quislingene) er hovforrødere. De underkuttet fienden i Norge kjøpet mot invasjonen. Intet sted i verden har raslerer tillit hos det folk de har forrått."

- V -

QUISLING-REGIMET I NORGE

Den kjente schweisiske avisen, skriver videre, "det er ikke et elsket av folket og derfor derfor å benytte det i ly av den tyske beskyttelse, men forverrer fred bare sin sak. Ved å forfølge fagforeningene og professorene og østene vinner en ingen menneskesjøl i Norge, lenet mindre hele folkesjelen. Men i Tyskland er en øyensynlig ikke klar over dette forhold, i tross for de rikelige erfaringer de skulle ha høstet fra andre besatte lader i Europa".

- V -

EN RELATIVT GUNSTIGE INNSTILLING

Den kjente schweisiske avisen, skriver Basel Nachrichten til slutt, "reder Belgien, som står under overtrykket av en general som ikke har noen ambisjoner i retning av å vinne folket inn til seg. Dette er den normale re for et okkupasjonsystem og er i overensstemmelse med Haavterkonvensjonens artikkel 43 av 1907. Quislinget for å overholde de norske lovene, hvis ikke tvivlende grunner girer det, har en vitt quislingene i en ualige oppgaven å forandre hele det norske lovsystemet og framme landet til en nasjonalsosialistisk stat. Derved gir en som i kast med noe som kanskje ville være mulig etter sosialistisk utgang av krigen, som sikkert ikke så lenge den store massen i det norske folket tror på en annen utgang. Har ra skriver de "se le uskellighet okkupasjonsmakten statur på seg å de snarere øker oppgjøret med sine mange riklige forordninger".

- V -

QUISLING HAR SAGT DET.

Den kjente schweisiske avisen, skriver videre, "den går nær sagt ikke en dag uten at en finner sitater av "føreren" i den sifiserte le sprasse. I almindelighet er det uttalelsar av teoretiske lade som blir gjentakitt. Vi håper ingen tar oss det ille opp på det sa her i blaet is et bilde i same retning, for derved få en mer siliig bilde av quislingens politiske utvikling. I boken "Russland og ", 1930-utgaven finner vi bl.a.: "Hva er så bolsjevikernes store mål i denne politikk i østen? Reise østens folk, rulle og bruke til revolte i Europa. Bolsjevikerne er på det runde med at England er den virkelige hring for verdensrevolusjonen. Å rulle England blir hovedmålet for en bolsjevikiske politikk, liksom den var det for den franske revolusjon Napoleon og Tyskland. Også veiene til å rulle England er stort sett same. Og at England førte både Napoleonskrigen og verdenskrigen sentlig for Belgias og Hollands selvstendighets skyld gir en antyning viktigheten for Skandinavia av de har berarte forhold."

- V -

"DET BESTE EFFEKTIVE BORMIDDEL"

skriver quisling i samme avis, "Det bolsjeviske og Bolsjevik-Russlands renker og anslag, er et nærmere kulturelt, økonomisk og politisk samarbeid mellom de nordiske innstilte folk, i vildeste forstand: i første rekke mellom skandinaver og britter og dernest tyskerne. Et nordisk forbund mellom Skandinavia og Storbritania med tilslutning av Finland og Holland og hvori Tyskland og eventuelt de britiske dominioner og Amerika, senere kunne trekkes inn - ville sikre den europeiske sivilisasjon og fred i uoverskuelig fremtid. Også slik som de tollpolitiske og økonomiske forhold utvikler seg, er det naturlig for Skandinavia og Norge i særdeleshet å søke nærmere tilslutning til det britiske rike, hvortil de skandinaviske stater er så sterkt knyttet ved bånd av gjensidig aktelse og sympati. England og Skandinavias noenlunde ensartede beliggenhet i forhold til Europa ----- og deres fellesskap i farer og interesser, danner også et sunt grunnlag for nærmere samarbeid."

- V -

LIFE FOR PÅSKE

V ble 7 tyske soldater med en oberstlytnant i spissen skutt på Akershus for svartebørshandel. Et tegn på sviktende moral, men talende nok. To lenite soldater som nektet å skyte på sine lenismenn ble selv skutt.

- V -

DEN TIDLIGERE FYLKESMANN

i Oslo og Akershus, navarenle forsvningsminister i quisling-regjeringen, E. Blehr, satte litt av en rekord i nasikorrupsjon strak før han overtok sitt nye "embed". Vi tillater oss å gjengi et skriv han sendte til samtlige ordførere i Akershus: Jeg er blitt gjort kjent med det forhold at firmaer hvis ledere står tilsluttet NS blir påført betydelige tap ved boykott. Jeg skal i den anledning gjøre merksam på at jeg anser det rimelig at sådanne firmaer får kompensasjon for boykotten som ligger i at de overdras leveransen til alle kommunale institusjoner, hvorfra jeg tar be Dem for fremtiden sørge for at de skjer for de kommunale institusjoners velkommenle i Deres kommuner.

På liknende måte skal entreprenører, byggestre, håndverkere og arbeidere tilsluttet NS forestrekkes ved kommunale institusjoner i Deres kommuner under ellers like vilkår.

Firmaet Norsk Kaffeкомпани, innehaver Grosserer R. Baansrud, er ett av de firmaer som har lidt sterkt under boykotten. Firmaet er leverandør av kaffeerstatning (Noreaf), sukker og arter. Forsåvid ikke leveransen av nevnte varer til de kommunale institusjoner skjer gjennom NS-firmaer, bør jeg Dem sørge for at firmaet får leveransen av disse varer. Hvis det meler seg andre NS-firmaer, er det selvsagt at disse skal konkurrere med Norsk Kaffeкомпани på like vilkår".

Ja hvordan skulle NS-firmaene i det hele tatt klare seg uten korrupsjon?

- V -

RETSPRAKSIS UNDER NYORDNINGEN.

Det har falt i våre hender en skriftveksel mellom Vestfold fylkesorg. av NS og "justisminister" Riisnes som klart viser hvordan nasistene uten blussel lar lov og rett sove når det gjelder deres egne "kampfeller".

Til Justisdepartementet, Tønsberg 16. februar 1942.
herr minister Sverre Riisnes.

Jeg henviser til Deres telefonsamtale med herr sekretar Pedersen angående Nils Jacob Hovde som er anmeldt for salg av skotøy uten rasjoneringskort eller anvisning.

Herr Hovde innrømmer å ha solgt skotøy, og saken er foreddt til tyskerne. Herr Hovde meddelar videre at hans forrøtning var blokkert, og da han for å love dette ha omstning, bli han tvunget til dette.

Nils Jacob Hovde reiste i forbindelse ifjer til Waffen SS og har tjenestegjort der til han kom hjem til Norge den 8. februar i år. Herr Hovde er for tiden uten arbeid og han kan således ikke klare å betale noen bet. Såfremt saken skal fremnes, blir det ingen annen utvei enn at Hovde på avseende eventuell straff.

og tar å betraktning at salg av rasjonerte varer uten punkt er vel i seg selv en mindre utstrekning har foreddt såå si fra alle forretninger uten at dette kommer fram i Deres lys. Det er herr Hovdes standpunkt for den nye tid og hans medlemskap i NS som har tvunget ham til dette. Jeg mener at dette er fornildende omstendigheter, og håper derfor at herr justisministeren kan bevirke at saken blir henlagt.

Dispolitiet i Tønsberg består utelukkende av "jössinger", og vellegger kopi av tiltaksbeslutningen utferliget av politimesteren, herr Trygve Fehn, her. Jeg har idag konferert med herr Fehn om saken for å få vite hvordan denne ligger an. Herr Fehn meddelar at saken kommer inn under sorenskriveren, og vil bli fremmet derfra.

Jeg er ikke å gi hervarenle "jössinger" noe å lede seg over, men jeg er helt sant det er mulig nå man unngår å la en av våre kjempere i Waffen SS bli slik mottagelse med det samme han kommer hjem. Jeg håper derfor at herr justisministeren kan beslutte saken henlagt, og at fra Dem blir det underretning direkte til sorenskriveren i Tønsberg.

Jeg er takkneilig for å høre fra Dem om saken utfall.

Hedle og Sal
N. Schønning Olsen (sign.)
Fylkesorganisasjonslederen.

Orpa Riisnes svarte politimesteren i Tønsberg ved fulle brev fra Justisdepartementet 19. februar 1942, uilerte med av han selv.

Det er selvsagt at en slik gammel sak ikke bør fremmes mot en mann som i sinde har kjempet for sitt land. Jeg anmoder Dem for mulige fremtidige tilfellers skyld (uthevet av oss, Riisnes er her meget riktig uttalt at de fleste innen NS er kjeltringer og lovovertreidere.) å tilkjennegjøre også dispolitiet denne oppfatning. Og å sende dokumentene til Riksadvokaten for at denne kan unnlate påtale med hjemmel i strifrl. § 85 med ledd, og uten vilkår forsåvidt det forhold anvar som tiltalen omhandler."

- V -

BYBANEN.

Det forberedes arkitektkonkurranse om den nye Østbanestasjonen i Oslo. Det er oppnevnt en ren NS-jury med byarkitekt Rode, arkitekt Gudmund og Brattlie som medlemmer.

Det er en selvfølge at ingen bra nordmann deltar eller henter program.

- V -

ET ADVARES MOT

Arle Gutteberg, Ski. Han er kontrollør ved Aker Elektrisitetsverk og har misbrukt sin adgang til private hjem. Det er allerede falt mange sommer for hans angivervirksomhet.

- V -

NS HOLMS FRUKTFORRETNING

Dronningensgt. 24 står sikkert i en særstilling hva anvar beholdning av varer som tobakk, sigaretter, sjokolade og appelsiner. Døglig mottar forretningen store kvanta av nevnte sjellne varer. Men så er la også innehaveren nasist og saken foreddr også vesentlig til "kampfeller".

- V -

KOMMISARISK SELVSTENDIGHET.

Kommisarisasjonen har sent ut et rundskriv undertegnet av Kåre Rein til de kommisariske formenn, hvor det vis detaljerte anvisninger på hvor de arsnelinene for forbundene skal settes opp. Rundskrivet inneholder for øvrig også mange morsomme opplysninger som gir et klart bilde av det anlelige lavmål som hersker blant de kommisariske forbundsledere. Vi skal derfor komme tilbake til det ved en annen anledning.

- V -

STOCKHOLMS ARBEIDERE PROTESTERER

mot justisminister West och besvärslorin: i försking av den anti-nasistiske pressen i Sverige. Årsberet i St. ekhela socialdemokratiske fackklubbers representantskap veltek i forrige uke en alvorlig protest og ga samtidig uttrykk for de svenske arbeideres solidaritet med det norske broderfolk.

NASISMEN I SVERIGE.

En bok under denne titel og skrevet av Holger Karlsson er nå som varmt hvetebrod i Sverige. Det er et storverk Turé Bernhans forlag har utført. Boken er en oppslagsbok som avdekker både personer og organisasjoner som står i nasismens tjeneste. Den bygger på et vell av materiale. Svenskens våkner og tar sine forholdsregler.

NASLAVISSE "VECKANS P.M."

Skriver i en serie artikler om den tyske "hjelpen" og hevler at Sverige har opp mot 10.000 personer som er "billbare sinnsjoke", og som ikke kan skaffes asylplass. Avisen fortsetter: "På eller senere måste det svenske samhället konfronteras med barnhärrens hetsorgan." Avisene er ellers klar over at først må hele skaran av harskne, jagar og harrer i Sverige erstattes med en ny yngre generasjon som er friskere og mer viljente og som ikke er bundet av fordommer. Skulle det samme gjøres her i landet, ville millionstallet i NS og botenke-lling ned.

SLASKEIET PÅ NYE RØSVOID

Har i et intervju med den svenske frihetsavisen "Trots allt" tatt den svenske frihetspressen for dens intense arbeid for å løse fram for verden hva det egentlig foregår i Norge for tiden, og for dens utrettelige virksamhet for å støtte de norske frihetskjemper. Han karakteriserer korensen på Akorshus den 1. februar som "en forstilling tyskerne satte i scene av som quislingbegjarlig rop for å kaste dans over sin person". Nygårdsvold er også ganske riktig ut fra at det norske folket har av hele kondisjon.

DE SISTE UERES UTVIKLING

Har i fjor tilepisst situasjonen her hjemme i foruroligende grad. Hvis quislingregjeringen og ministret får fortsette sin uavvittige politikk, er det fare for at vi står foran de alvorligste bevisnhetar. Folkets tilfredshet er nå spent til bristepunktet. Særlig er forbitnelsen stor innad arbeidernes fækkar og den binste provokasjon fra nasistenes side kan få begeret til å flyte over.

Vi vil imidlertid alvorlig advare mot ubesinnlige aksjoner. Enkelt- personer og grupper må ikke opptre på egen hånd, men sørge for å være i kontakt med den norske arbeidarklasse og holdt i kontakt med frihetskjemperne. Alle som ikke vil være med på å markere seg måttat det norske. Hæstene for utvisninger står rede til å bli oss sin støtte. Her er imidlertid det som avgjør, selv at vi leverer holet helt og holdent. Vi gjør vi det og setter vi all vår vilje og evne inn i det, så vil det bli en viktig del i Norge i den har fått sin frihet og selvstendighet, og dermed vil den kan løse for en

VI

FRI FAGBEVEGELSE

NR. 15

2. Årgang

18. april 1942.

KAMERAT!

Våre hjemlige nasister som med tyskernes hjelp tok både fagorganisasjonen, arbeidsgiverforeningen og en rekke andre økonomiske organisasjoner har senere strøvet med å ensrette lisse etter sitt eget hode uten at de dog har hatt noe særlig hell med seg.

De samband som er stabled på benene, har hittil vart en skuffelse. Særlig har lærerne voldt "autoritetene" vanskelig højer, slik at myndighetene like gode lukket skolene helt fra 27. februar.

Nå er det også bebudet at vi skal få det sakalte Arbeidssambandet fra 1. mai. Den endelige utforming av dette er ennå ikke meddelt offentlig. Så nye er allikevel kjent, at såvel hele fagorganisasjonen som arbeidsgiverforeningen skal gå opp i "den høyere enhet". De fagorganiserte arbeidere skal med andre ord uten å bli hørt om sin mening innlemmes i den nye nasiorganisasjonen.

Det høres nå daglig drøftat, mann og mann i mellom, hva de fagorganiserte arbeidere skal foreta seg som motvekt mot denne utvidede nasifisering av arbeidernes eneste gjenværende organisasjon.

Ett er sikkert. Skulle tilslutningen til det nye "samband" avvjeres frivillig blandt de organiserte, ville den bli enda mindre enn nasistenes tilslutning for øvrig i det norske folk.

Men tvang er det eneste middel disse karer kjenner og forstår. Derfor tar nasistene heller ikke gjøre kontingentbetalingen til en frivillig sak, men lar den sannsynligvis innkveve i form av lønnsstrekk. Gjennomføres det, vil det ikke være mulig å etablere kontingentstreik.

Arbeiderne vil allikevel vite å finne former for å gi sin mening til kjenne overfor denne tvangsorganisering. For det første må medlemmer og tillitsmenn sørge for at sambandet ikke får noen oppgaver å løse når det gjelder alle de spørsmål fagorganisasjonen nå stiller med. Tvister om løns- og arbeidsvilkår må søkes løst på hver enkelt arbeidsplass. Og på alle bedrifter hvor det er norsk ledelse, vil dette kunne gjennomføres slik som det allerede er gjort en rekke steder.

For en til siden sendte titusener av foreldre inn sin protest til departementet for arbeidstjeneste og illekk mot at deres barn skulle innrulleres i den nasistiske ungdomstjenesten.

Noe lignende kan også de fagorganiserte arbeidere gjøre overfor sosialdepartementet, slik at det blir en virkelig folkeavstemning hvor arbeiderne får høve til å gi sin mening til kjenne. En må regne med at makt-haverne ikke vil gå til lockout overfor arbeiderne slik som overfor lærerne. Dertil har tyskerne altfor god bruk for arbeidskraften både i Norge og i de andre besatte land.

Imidlertid vil de nærmeste dager bringe klarhet i nasistenes hensikter med fagorganisasjonen, og vi skal da komme tilbake til formen for den aksjon som bør iverksettes.

ARBEIDERNE FANER SKAL OGSÅ PROFANERES.

Det er meddelt oss at fagforeningene i Oslo og omegn skal holde foreningsfaner emblemer etc. innpakket og klar til innlevering innen 25. april. Det er tydelig at nasistene forbereder et eller annet arrangement, sannsynligvis et større møte med tale av "fjrreren" i anledning 1. mai, og her skal så arbeidernes stolte bannere profaneres. Ifølge de forsikringer som er gitt, skulle fagforeningenes virke fortsette uhindret som tidligere. Men dette vil jo bety et direkte inngrep. Og vi føler oss derfor ikke så sikre på at det blir så svart mange faner nasistene får tak i.

TERROREN SKJERPES.

Det meldes til oss at on lag 60 gode norske patrioter, som har sittet i Gestapos fengsel her i Norge, nå er sendt til Tyskland. Blandt dem således er senit er Einar Gerhardsen, professor Seip, Arnulf Øverland, lektor Aug. Lange, Rolf Hofmo og Henry Hansen. I tillegg til de geistlige vi nevnte i forrige uke er følgende arrester Res.kap. Indrebø, Ingv.B.Carlsen, pastor Christie og byrasjef Kr.Hanssen Professor Hallesbye og Christie er senere løslatt.

- V -

DØD I FENGSELET.

Et nytt bulskap er nådd ut om dødsfall i fengslet. Sekretar Korsvig-Rasmussen, som ble arrestert for ca. 2 måneder siden, ble for noen dager siden til familien meldt avgatt ved døden. Atter et offer for Gestapos umenneskelige terror. Korsvig-Rasmussen vil bli husket som den ureddede, rakryggede mannen han var. Og hans død vil bli husket og stå som et eksempel i alle nordmenns sinn, inntil de skyldige er trukket til ansvar.

- V -

GEMEN HISTORIEFORFALSKNING.

Vi nevnte i forrige nummer at de kommisariske forbundsledere ikke engang ble betrodd å skive årsmeldingene alene, men at de måtte anvende et forlar konsipet av forfalskningseksperter Kåre Rein i L.O. Vi gjengir i ledningstil årsmeldingen slik som nasipampene og renegatene ønsker den: "Den voksende sosiale uro som nok delvis var en følge av de vansker krigssituasjonen skaper for den arbeidende befolkning, ble utover som en tydelig forsterket ved organisert politisk aktivitet fra uansvarlige kretser innen fagorganisasjonen. Dette skjedde med dels aktivt støtende støtte også fra de ledende tillitsmenn, hvis oppgave og plikt var å bruke sin innflytelse til å skape ro i arbeidslivet. Isteden utviklet det seg slik at det i Oslo og omegn brøt ut en streik av så ondartet og omfattende karakter, at okupasjonsmakten fant det uunngeelig å gripe inn med de sterkeste midler.

På denne bakgrunn fant innsettelsen av ny ledelse i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon sted. Den nye leder av L.O. fikk samtidig i oppdrag å innsette ny ledelse i forbundene. Forbundet styres fra denne dag etter ansvarsprinsippet, da formannen er personlig ansvarlig like overfor L.O. formann, for forbundets og underavdelingenes virksomhet. Dette har som sagt ført til innskrenkninger i forbundets selvstyret. Dessuten har det i overgangstiden kommet bestemmelser fra myndighetene som forbundene har vart nødt til å følge."

Det virker rent latterlig at "forbundet styres etter ansvarsprinsippet i samme øyeblikk som det gjøres kjent at den "ansvarlige" forbundsleder ikke engang får lov til å skrive sin egen årsmelding. Det er derfor bare i stilen når det i slutten av rundskrivet pointeres at "forbunden innsender sine utkast til årsmelding for forhåndsgodkjenning for de tre kes."

- V -

"NORSK ARBEIDSLIV"

den nye ukeavis som L.O. rundhåndet deler ut gratis (for arbeidernes penger) i tusenvis av eksemplarer, har nå ifølge et runskriv som er sendt ut trådt i stedet for "Fritt Folk" som "talerør" for fagorganisasjonen. I samme runskriv som er undertegnet av Karsten Werner, ber en tynt om alle faglige nyheter av interesse blir sendt den nye naziavis. Det er selvsagt unndvendig å se på at ingen hederlig tillitsmann sender stoff til et slikt foretaksende. Vi spår at den blir like tynt på virkelig faglig stoff som "Fritt Folk" var.

- V -

DET OBLIGATORISKE A-BONNEMENT

...geistlige tillitsmenn i fagorganisasjonen

sjonen er nå opphevet. Samtidig er forbundene pålagt å betale utgiftene i den tid avisen ble sendt. Det dreier seg om et beløp på atskillig over hundretusen kroner som nasistene således har tilranet seg av fagorganisasjonens midler.

- V -

DET BLE FIASKO.

Sist mandag ble 200 av de lærere som forleden ble sendt nordover til Fåberg igjen lastet på tog og sendt sørover, tilbake til Grini. Det viste seg som vi ventet at nasistene var ute av stand til å organisere noe "samfunnsnyttig" med dem. Og for at ikke fiaskoen skulle bli altfor åpenbar og hele tilstelningen altfor latterlig, ble det sagt at endel av lærerne var for gamle for jordarbeid. Med den merkelige evnen tingene har til å bli kjent hurtigere enn nasistene kan få selv togene til å løpe, var også dette togets bevegelse kjent før det selv nådde frem.

- V -

DET BLE ET NYTT TRIUMFTOG FOR LÆRERNE.

På de stasjonene toget passerte, var skoleelevene og andre bra folk samlet og ga lærerne en ny hyldest for rak og mandig opptreden. NS-foranskene nå å spre rykte om at en stor del av lærerne nå hadde sviktet fronten, ble gjennomskuet som den plumpe manøver det var. Lærerfronten holder og quisling har tydeliggjort sin totale evneløshet som konstruktiv statsmann og nok en gang vist at det eneste han evner er å famslå og ødelegge samfunnsmaskineriet. Nordmennene visste det før øvrig før.

- V -

SKOLENE BLIR ETTER HVERT

satt i gang igjen etter at kirkedepartementet har gjort den i egen oppfatning geniale manøver å erklære alle lærere som opptar arbeidet som medlem av sambandet. Sin tvil om genialiteten rører det forresten selv ved å forlange skriftlig erklæring fra lærerne før det blir utbetalt dem lønn. Den får de ikke, og dermed har vi nøyaktig samme situasjon som dengang "myndighetene" stengte skolene - bare med den forskjell at quisling ikke tør eller ikke får lov til å holde skolene stengt. Nederleg igjen. Slik er situasjonen utover landet. I Oslo og Akershus er som kjent stillingen en annen, idet tyskerne har i større og større utstrekning benyttet skolene til innkvartering av soldatene og inarredning til lasarettet.

- V -

PRESTENE STÅR IKKE FAST.

I forrige uke sendte Kirkedepartementet rundskriv til alle landets prester, der det viser til quislings "store" artikkel den 8. april og slår fast at prester som oppretholder sitt standpunkt vil bli behandlet som opprørere og at de vil bli jaget fra embede og fra sitt distrikt innen 8 dager hvis de ikke faller til fote. Departementet sier at "i de aller nærreste dager vil begivenheter inntroffe som tør få avgjørende betydning for den enkeltes standpunkt", og at prestene innen 11. april kl. 14 må melde at de gjenopptar sitt embeds utøvelse. Da denne fristen var utløpet, offentliggjorde departementet en kunngjøring om at prestene ikke får lov til å slutte. Gad vite hva Schancke egentlig føler ved å måtte si seg latterlig på en så løyenfallende måte!

- V -

BERLIN VIL SNAKKE MED quisling IGJEN.

quisling skal være tilkalt til Berlin igjen og kirke- og skolestriden er nok den egentlige årsak. Tyskerne har selv forhørt noen av de geistlige arrestanter og fått øynene opp for litt av hvert. I det store utland går det bestemte rykter om at Berlin har sendt en større sakkyndig kommisjon for å studere kirkestriden i Norge og tilfelle quisling litt nærmere i kortene. Berlin kan være rent motbydelig sån, og quisling liker seg bare sån passerling.

- V -

DET PÅTvingne FERIE

som arbeiderne og funksjonærerne måtte ta etter påske ved de fleste bedrifter som ikke var opptatt med arbeid for tyskerne, viser at nasiledelsen i fagorganisasjonen ikke engang drømmer om å ivareta arbeidernes in-

toresser. I forhandlingsstøtet i Arbeidsriverforeningen, hvor L.O. var representert ved renegatene Erling Olsen og Kåre Rein, ble det uten innsigelser veltatt at det skulle tas en uke av arbeidernes ferie i umiddelbar tilknytning til påsken. At arbeidernes ferier på denne måten ble pålagt, interesserer ikke nasipartiene. De har sørget for seg selv både med hensyn til ferier og lønnsforhøvelser, og da finner de at alt er såre bra.

- V -

BEFOLKNINGEN I ÅLESUND

kan tjene som eksempel ved sin patriotiske holdning. Alle forsøk som tyskerne og nasistene har gjort i retning av samarbeid og forståelse er møtt med enstemmig motstand og forakt. Hvor sterkt den norske fronten i virkeligheten er, fikk en best bevis på da selvste Terboven med sine Gestapo og SS bødler og ikke å forlemme Judas Lie, måtte reise til Ålesund og "ordne opp". Som kjent ble brennevinskort og tobakkkrasjonene innrørt for hele byens befolkning, og nesten hele politistyrken som ikke ville danse etter nasistenes pipe, ble arrestert. I den kunnngjøring som ble sendt ut heter det bl.a.: "Denne straff var nødvendig fordi det hadde dannet seg en klikk i Ålesund ut fra Jössingene som systematisk med alle midler som sto til deres rådighet forsøkte å krysse den norske stats politikk. Fratakelsen av tobakk og alkohol berører bare plutokratens krets. Arbeideren som stille og uførtroden gjør sin plikt, behøver heller ikke i framtiden å gi avkall på sin alkohol og tobakk". Denne rørende "høyndighet" overfor arbeiderne er virkelig bemerkelsesverdig. I kunnngjøringen heter det også at unntatt fra bestemmelsen er "alle NS medlemmer, fiskere, arbeidere og personer som arbeider på tyske arbeidssteder kan også bli unntatt. Disse kan innsende ansøkninng til Politikammeret i Ålesund."

- V -

I ARENDAL HAR 6 KOMMUNALE

funksjonærer fått gyblikkelig avskjed, da de ikke fulgte henstillingen å høre på "minister" Riisnes' foredrag.

- V -

POLITIMESTEREN I HALDEN

har kunnngjort at enhver form for sabotasje vil føre til uanede følger for befolkningen.

- V -

ALLE SKOLER OG MENINGHETSHUS I KRISTIANSTAD

ble nylig rekvirert for innkvartering av nye tyske tropper. Disse kom imidlertid ikke. Derimot beryste det et par dager etter å drive inn en mengde lik av soldater og hestekadavrer. I alt var det 8 tyske transport skip som var senket utenfor kysten.

- V -

I ARENDAL

hadde tyskerne nylig leid en svensk isbryter, forteller vår medarbeider på stedet. Isbryteren kom og etter enlt arbeid la den til ved bryggen, hvor det i all stilhet ble delt ut smørpakker til befolkningen. Da det viste seg at smøret var innpakket i de siste nr. av Göteborg Handels- og Sjøfartstidning, ble det riktig feststemning. Det er vel umulendig å få se at tyskerne stoppet utdelingen straks de fikk kjenskap til den.

- V -

FARLIG ANGIVERSKE.

Ethel Nilsen, som tidligere har vært medlem såvel av A.U.F. som N.K.U., opptrer nå som farlig angiverske. Hun har også vært i Sverige og operert blant norske flyktninger som Gestapos agent.

- V -

FRÅ MOLLERGT. 19

Fortelles at det nylig er satt inn en ung mor der, som nettopp er kommet ut fra sykehuset etter en fødsel. Hennes barn er 5 uker gammelt. Grunnen til arrestasjonen var at hennes mann hadde reist. På forespørsel hos tyskerne om hva en skulle gjøre med barnet, ble en bare henvist til de norske myndigheter. Råskap i renkultur.

- V -

DET VAR 350 NORDMENN

onbord i de 10 norske skip som forleden stakk ut fra Göteborg for å forsere tyskernes minefelter og ubåtkjeder på tur til London og friheten. Resten - onlag 100 mann - var vesentlig engelskmenn. Nordmennene var altså i stort flertall og tyskerne kan ta gift på at de reiste frivillig. Aksjonen har vakt smigrende oppmerksomhet såvel i Sverige som ellers i den frie verden. En norsk heltedåd blir den kalt.

- V -

"FANDEN BRENNKOKKE MEG

om de driver stuert Enoksen i land", sa en stuert på et sjømannsmøte i Glasgow forleden, som svar på quislings forsøk på å kjøpe norske sjøfolk til forrederi og japansk tjeneste.

- V -

"IKKE EN ENESTE NORSK SJØMANN

vil så mye som overveie et så skjellig tilbud", sa en annen. "Det er den største fornærmelse den norske sjøfartsstanden har vært utsatt for". Å nei, norsk sjel er ikke gjenstand for kjøp og salg.

- V -

"IMORGEN KAPPER DOKTOREN VENSTRE BEN,

tre tar på høyre ben og antakelig også noen fingre, men tommelfingeren holder jeg o p p", skriver en norsk kaptein fra et sykehus i Reykjavik. "Vi må ikke sløse bort pengene våre, men spare dem for å bygge opp igjen Norge", heter det nå blandt norske sjøfolk. Det er ikke svik og forrederi blandt slike karer.

- V -

3.300 FLY I MÅNEDEN

produserer nå de forende stater, opplyser presidenten for representantenes hus i en tale. En eneste bedrift bygger om dagen så mange tanks at det fyller et jernbanetog. Amerika alene produserer flere fly og tanks enn aksenaktene til sammen. Samtidig opplyser den engelske arbeidsminister, fagforeningsmannen Bevin at Englands flyproduksjon nå overstiger den tyske.

- V -

INGEN MIDLER ER SÅ SIMPLE

at nasistene viker tilbake for å anvende dem. For å skape forvirring er flg. anonyme brev merket konfidentielt, sendt til en rekke lærere: "Desverre har aksjonen mot å stå som medlem av Norges Lærersamband nå tatt en uforutsett og for lærerne ugunstig vending, idet "statsmaktene" synes å ville bruke ethvert tenkelig middel i retning av tortur. Da det under de nå endrede forhold må ansees at motstanden ikke tjener noen hensikt, vil vi tilrå at samtlige lærere som har protestert mot å stå som medlem av Norges Lærersamband straks telegrafisk avgir følgende erklæring adressert til Norges Lærersamband, Kr. Augustsgt. 19, Oslo: "Jag betrakter meg som medlem av Norges Lærersamband i samsvar med lov av 5. februar 1942 under den forutsetning at Norges Lærersamband ikke pålegger meg oppgaver som strir mot min overbevisning og samvittighet." Denne erklæring sendes uopp- holdelig til 5 av Deres kolleger, som igjen distribuerer den videre. Bruk ikke telefon."

- V -

Dette er altså nasistenes nye kampmiddel. I de kommende uker må folk i alle yrker være på vakt. Husk at det kan brukes falske underskrifter både i presse og privat. Det kan lages fingerte hemmelige skriv. De kan forsøke å overrumple oss på måter vi ikke kan forutse. Vær derfor våkne!

- V -

VED ULLEVÅL SYKEHUS

har NS-gjentatte ganger forsøkt å arrangere møter. Siste gang møtte det bare én av de innbødte, og forestillingene har nåttet avlyses. De øvrige kommunale funksjonærer bør ta eksempel av sine kolleger ved Ullevål. Husk at ifølge fylkesmannens skriv av 16/11-1941 kan ingen kommunale funksjonærer pålegges å delta i NS-møter.

- V -

SVENSK SOSIALDEMOKRATEN SKRIVER:

"Norge værker som et oppet sår i den svenske folksjelen. Vi kunna icke komma ifrån detta. Norges ble står vid vår väg såsom en bjulanle makt. Även svenska tidningar, som till det yttersta ansträngt sig för att släta över händelserna i Norge, kunna icke på längden bärga sig. Dagsposten (nos) skriver: "Quisling kan inte vara något ideal för Sveriges nationella. Hans väg er inte vår." För nordisk lynne fullkomligt främmande element dominera det dagliga livet i Norge. En Rättsordning, som brutalt skuter åt sida de dyrebaste grundsatsarna i gammal germansk åskedning, bringats att triumfera. Norges sak er vår - för den nordiska frihetens skull.

I ENGELBREKTSKYRKAN I STOCKHOLM

holdtes 9. april en minnegudstjänste över falne nordmenn med tale av Jön Gullberg. I den överfylte kyrke var naturligt nok det norske innslaget dominerande. För gäst var diplomatiska representanter för de fleste fria land i världen till stols. Det holdtes dessuten Norgesnøter över hele Sverige den 9. april.

SVENSK "IDROTTSBLADET" HAR RETT

nar det skriver: "De rättsrafter varpå västerländska kulturen - inklusiv idrotten - fastvilar, de förnekas kategoriskt och ursinnigt av nasisterna. Den oppreser sig mot gentlemannskapet förnämsta innehåll: personlig integritet och värlighet."

MORALEN ER DÄRLIG

i Deutsche Wehrmacht. Det melles stadig om selvmord blandt såvel offiserer som menige. I løbet av 8 dager fant det sted 3 selvmord blandt tyske offiserer og underoffiserer bare i Braem. Det er de bra folkene som smertelig klart får se hva det egentlig er som foregår, og hva de er tvunget til å medvirke til. Det blir uutholdelig å love.

"DET ER MER ENN BITTERT

for de tyskere som har oppholdt seg i de nordiske land å se den mangel på forståelse tyskerne møter i disse stammebeslektede folk", skriver Deutsche Zeitung in Norwegen. Akk ja.

I SIN HENSYNSLØSE KAMP

for å underbygge den maktposisjon som de har oppnådd under den tyske okkupasjonen, har nasistene hittil vesentlig anvendt terror og vold. I de siste ukene er det imidlertid utvist noe mer fantasi. Nå forsøker de å skape forvirring i den norske fronten ved å sende ut paroler og forfalskede brev som utgir seg for å være norske. Dessuten utspreder de rykter om forestående invasjon og andre militære begivenheter, for der ved å skape misnøt når ryktene ikke viser seg å holde stikk. Det er av viktighet at en i den tid som nå kommer kritisk betrakter det en ser og hører. Var klar over at nasistene ingen hemninger har når det gjelder å gjøre svart til hvitt. Løgn og forfalskning er i virkeligheten selve grunnlaget for deres virke. Lytt derfor bare til folk som du vet du kan stole på og søk bare informasjonskilder du vet er pålitelige. De faktiske opplysninger om nasistenes ynkelige nederlag her hjemme og den uanstrengte militære situasjon ute, er mer enn tilstrøkkelig til å skape en saklig optimisme om seier for den norske fronten og derved også for virkeliggjørelsen av en

FRI FAGBEVEGELSE

FRI FAGBEVEGELSE

16

2. Årgang

25. april 1942.

ERAT!

Etter de opplysninger som nå foreligger skal etableringen av Norsk Arbeidsamband utsettes inntil videre. Den avgjorte og stadig tiltagende motstand om tyskerne og deres norske lakeier møter fra det samlede norske folk og som har nådd sitt foreløpige høydepunkt i lærernes og prestenes kamp, har tydelig gjort våre motstandere betenkelige. En ny aksjon vesentlig rettet mot arbeiderklassen vil ikke bare øke den ideologiske motstanden mot nasismen, men også direkte true tyskernes planer om utnyttelsen av den norske industrien og landets øvrige ressurser. Dette vil tyskerne for enhver pris unngå. Og det er derfor sannsynlig at planene om å starte arbeidssambandet for nå er oppgitt.

Men ingen må imidlertid tro at Arbeidssambandet dermed er ute av verden. En skal være klar over at nasistene hadde knyttet store forventninger til denne nye organisasjon. I virkeligheten var den ment å danne grunnlaget for et yrkes- og riksting som skulle bli en slags ny "folkerepresentasjon" og derved tilsvarende legalisere quislingsregimet. Hvis derfor sambandet nå blir utsett, betyr det bare at nasistene venter på et mer beleiligt tidspunkt for etablering.

Arbeiderklassen må derfor holde seg parat og nøye følge begivenhetenes utvikling. Protestaksjonen mot Arbeidssambandet må forberedes og aksjonen gjøres så omfattende at den trer fram som en samlet massebevegelse og tydelig manifesterer arbeiderklassens motstand mot den nasistiske tvangsorganisasjon.

Et snart situasjonen avklares, skal vi gi nærmere orientering om aksjonens form og når den skal settes i verk. Inntil det skjer må forberedelsene fortsatte. Drøft saken med dine arbeidskamerater, sett alt inn på at aksjonen blir planlagt til minste detalj. Når så parolen lyder, skal sosialdepartementet fylles med arbeidsfolkets hundretusenstemmige kór: Ned med nasissambandet! Vi vil en fri fagbevegelse!

EN BEHANDLING LARERNE

er blitt utsatt for er den mest opprørende terrorakt vi har opplevd i Norge under okkupasjonen. Som kjent ble ca. 700 lærere ført til Jørstadmoen ved Lillehammer omkring påskesøndag. I 2 uker ble de her drevet på en umenneskelig måte i hardt arbeid og gymnastikk, som til dels var sjikanøst anlagt. Matrasjonene var kummerlige - 200 gr. brød og 20 gr smør om dagen samt potetsuppe til middagen - og ved fysiske anstrengelser ble de presset til yttergrensnav hva de kunne tåle. Hele behandlingen tok åpenbart sikte på å få dem til å bryte sammen både fysisk og psykisk. Likevel var det bare en håndfull lærere som meldte seg inn i Lærersambandet deroppe og derved slapp fri. Noen flere ble sluppet ut forat det skulle se ut som om mange hadde gitt seg. Dessuten ble noen innlagt på Lillehammer sykehus.

EN UKE ETTER PÅSKE

De lærerne transportert vekk fra Jørstadmoen. Vel 500 ble sendt nordover til Trondheim og resten - vesentlig syke og eldre - ble ført tilbake til Grini. Trondheim ble lærerne innskipet i d/s Skjarstad for å føres til Finnmark. Forholdene ombord var ubeskrivelige. Det var ikke engang såpass plass at alle kunne ligge overende om natten. Vannforsyningen var altfor liten og det var ikke livbelter nok. Dessuten var helbredstilstanden meget slett og kjøkkenet ombord kunne ikke make forpleining av mer enn det halve antall. Da kunnskapen om disse forhold spredte seg i Trondheim, vakte det en voldsom forbitrelse. Selv de lokale NS-folkene ble forferdet over hva som fant sted, og fylkesmannen i Sør-Trøndelag skal ha gjort en telegrafisk henvendelse til arbeiderne og quisling, hvor han i meget skarpe ordelag søker å få forholdet til å gå av gang. Det kjente NS-medlem, dr. Rian ved Reitgjerdet asyl, skal ha

SVENSK SOSIALDEMOKRATEN SKRIVER:

"Norge værker som et oppet sår i den svenske folksjelen. Vi kunna icke komma ifrån detta. Norges ble står vid vår väg såsom en bjulanle makt. Även svenska tånlningar, som till det yttersta ansträngt sig för att slåta över händelserna i Norge, kunna icke på längden bärga sig. Dagsposten (nas) skriver: "Quisling kan inte vara något ideal för Sveriges nationella. Hans väg er inte vår." För nordisk lynne fullkomligt främmande element dominera det daglige livet i Norge. En Rättsordning, som brutalt skjuter åt sida de dyrebaresta grundsatsarne i gammal gemenskap, bringats att triumfera. Norges sak er vår - för den nordiska frihetens skull.

I ENGELBREKTSKYRKAN I STOCKHOLM

holdtes 9. april en minnegudstjänst över falne nordmenn med tale av John Gullberg. I den överfylte kirke var naturlig nok det norske innslaget dominerende. For øvrigt var diplomatiske representanter for de fleste frie land i verden til stede. Det holdtes dessuten Nordmøter over hele Sverige den 9. april.

SVENSK "IDROTTSBLADET" HAR RETT

når det skriver: "De rättsregler varda västerländske kulturen - inklusiv idrotten - fast vilar, de förnekas kategoriskt och ursinnig av nasisterna. Den uppreser sig mot gentlemannskapet förnekta innehåll: personlig integritet och värlighet."

MORALEN ER DÄRLIG

i Deutsche Wehrmacht. Det melles stadig om selvmord blandt såvel offiserer som menige. I løpet av 8 dager fant det sted 3 selvmord blandt tyske offiserer og underoffiserer bare i Drøtten. Det er de bra folkene som smertelig klart får se hva det egentlig er som foregår, og hva de er tvunget til å medvirke til. Det blir uutholdelig å love.

"DET ER MER ENN BITTERT

for de tyskere som har oppholdt seg i de nordiske land å se den mangel på forståelse tyskerne møter i disse stammebeslektede folk", skriver Deutsche Zeitung in Norwegen. Akk ja.

I SIN HENSYNSLØSE KAMP

for å underbygge den maktposisjon som de har oppnådd under den tyske okkupasjonen, har nasistene hittil vesentlig anvendt terror og vold. I de siste ukene er det imidlertid utvist noe mer fantasi. Nå forsøker de å skape forvirring i den norske fronten ved å sende ut paroler og forfalskede brev som utgir seg for å være norske. Dessuten utsprer de rykter om forestående invasjon og andre militære begivenheter, for der ved å skape mistet når ryktene ikke viser seg å holde stikk. Det er av viktighet at en i den til som nå kommer kritisk betrakter det en ser og hører. Var klar over at nasistene ingen henninger har når det gjelder å gjøre svart til hvitt. Ingen av forfalskning er i virkeligheten selve grunnlaget for deres virke. Lytt derfor bare til folk som du vet du kan stole på og søk bare informasjonskilder du vet er palitelige. De faktiske opplysninger om nasistenes ynkelige nederlag her hjemme og den gunstige militære situasjon ute, er mer enn tilstrøkkelig til å skape en saklig optimisme om seier for den norske fronten og derved også for virkeliggjørelsen av en

FRI FAGBEVEGELSE

FRI FAGBEVEGELSE

16

2. årgang

25. april 1942.

ERAT!

ter de opplysninger som nå foreligger skal etableringen av Norsk Arbeidsamband utsettes inntil videre. Den avgjorte og stadig tiltagende motstand om tyskerne og deres norske lakeier møter fra det samlede norske folk og som har nådd sitt foreløpige høydepunkt i lærernes og prestenes kamp, har delig gjort våre motstandere betenkelige. En ny aksjon vesentlig rettet mot arbeiderklassen vil ikke bare øke den ideologiske motstanden mot nasistene, men også direkte true tyskernes planer om utnyttelsen av den norske industrien og landets øvrige resurser. Dette vil tyskerne for enhver pris unngå. Og det er derfor sannsynlig at planene om å starte arbeidssambandet ialt er oppgitt.

gen må imidlertid tro at Arbeidssambandet dermed er ute av verden. En skal være klar over at nasistene hadde knyttet store forventninger til denne nye organisasjon. I virkeligheten var den ment å danne grunnlaget for et yrkesrikssting som skulle bli en slags ny "folkerepresentasjon" og derved tilsvarende legalisere quislingsregimet. Hvis derfor sambandet nå blir utsett, betyr det bare at nasistene venter på et mer beleiligt tidspunkt for dets etablering.

Arbeiderklassen må derfor holde seg parat og nøye følge begivenhetenes utvikling. Protestaksjonen mot Arbeidssambandet må forberedes og aksjonen må være så omfattende at den trer fram som en samlet massebevegelse og tydelig manifesterer arbeiderklassens motstand mot den nasistiske tvangsorganisasjon.

I snart situasjonen avklares, skal vi gi nærmere orientering om aksjonens form og når den skal settes i verk. Inntil det skjer må forberedelsene fortsette. Drøft saken med dine arbeidskamerater, sett alt inn på at aksjonen blir planlagt til minste detalj. Når så parolen lyder, skal sosialdepartementet fylles med arbeidsfolkets hundretusenstemmige kor: Ned med nasistambandet! Vi vil en fri fagbevegelse!

EN BEHANDLING LARERNE

er blitt utsatt for er den mest opprørende terrorakt vi har opplevd i Norge under okkupasjonen. Som kjent ble ca. 700 lærere ført til Jørstadmoen ved Lillehammer omkring påskesøndag. I 2 uker ble de her drevet på en umenneskelig måte i hardt arbeid og gymnastikk, som til dels var sjikanøst anlagt. Matrasjonene var kummerlige - 200 gr. brød og 20 gr smør om dagen samt potetsuppe til middagen - og ved fysiske anstrengelser ble de presset til yttergrensen av hva de kunne tåle. Hele behandlingen tok åpenbart sikte på å få dem til å bryte sammen både fysisk og psykisk. Likevel var det bare en håndfull lærere som meldte seg inn i Lærersambandet deroppe og derved slapp fri. Noen flere ble sluppet ut forat det skulle se ut som om mange hadde gitt seg. Dessuten ble noen innlagt på Lillehammer sykehus.

EN UKE ETTER PÅSKE

De lærerne transportert vekk fra Jørstadmoen. Vel 500 ble sendt nordover til Trondheim og resten - vesentlig syke og eldre - ble ført tilbake til Grini. Trondheim ble lærerne innskipet i d/s Skjarstad for å føres til Finnmark. Forholdene ombord var ubeskrivelige. Det var ikke engang såpass plass at alle kunne ligge overlende om natten. Vannforsyningen var altfor liten og det var ikke livbelter nok. Dessuten var helbredstilstanden meget slett og kjøkknet ombord kunne ikke makte forpleining av mer enn det halve antall. De kunnskapen om disse forhold spredte seg i Trondheim, vakte det en voldsom forbitrelse. Selv de lokale NS-folkene ble forferdet over hva som fant sted. I fylkesmøtet i Sør-Trøndelag skal ha gjort en telegrafisk henvendelse til Erboven og quisling, hvor han i meget skarpe ordelag søker å få forholdet tilens avgang. Det kjente NS-medlem, dr. Rian ved Reitgjerdet asyl, skal ha

sendt et liknende telegram til Schanke. Samtidig sendte geistligheten i Trondheim følgende telegram til Terboven og quisling, undertegnet av samtlige byens prester:

"I Jesu Kristi navn, i menneskelighetens navn, må undertegnende prester om barmhjertighet for de over 500 lærere som nå sendes nordover. Vi kan ikke tie til de lidelser vi vet de gjennomgår. Ekkoet av dem vil snart lyde over det hele land."

TELEGRAMMET FRA PRESTENE

Ble sendt den 15. april og samme dagen kom svaret fra quisling i form av et telegram til biskop Støren, hvor han sier at de forholdsregler som er truffet overfor lærerne er en følge av den statsfiendtlige virksomhet som er drevet i første rekke av Eivind Bergrav og Anne Fjellbu. Prestenes oppgave nå er først og fremst å få de villedte tilbake i det rette spor. Skjer ikke dette, kan ytterligere forholdsregler bli nødvendige, heter det i den sinnsyke manns svar.

NATT TIL TORSDAG

avgikk Skjærstad på tross av de inntrengende henstillinger og fredag middag ankom det til Bodø. Her fikk lærerne nok mat, og de vil bli liggende der inntil videre, da all trafikk nordover er forbudt (Narvikområdet er som kjent sperret sone for tiden.)

Det er under disse omstendigheter intet mindre enn et under at lærerne ikke har gitt seg, og folkets beundring for dem kjenner ingen grenser.

OGSÅ UTENFOR FANGELEIRENE

holder lærerfronten. Skolene er nå igang igjen over store deler av landet. Men overat hvor lærerne har gjenopptatt arbeidet, har de samtidig lest og gitt en erklæring i klassene, hvor de forklarer at de ikke er medlemmer av lærersambandet og nærmere redegjør for de samvittighetsgrunner som gjør det umulig for dem å være det.

KAMPEN MOT KIRKEN

fortsetter, men det er tegn som tyder på at den smaker quislingene og deres herrer svært dårlig. Det "ryktet" vibrerte i forrige uke som gikk ut på at tyskerne hadde til hensikt å la en kommisjon reise heropp for å studere saken, er nå blitt virkelighet. Kommisjonen er nå kommet og består av 3 geistlige, som vi håper er bra og hederlige menn. Nå bli det spørsmål om hvordan de blir informert eller skal vi heller si hvordan de får anledning til å skaffe seg informasjon. Vi er forberedt på litt av hvert.

DET ER TEGN SOM TYDER PÅ

at quislingene nå virkelig vil ha fred med kirken. Men der som ellers vil deres "system" seg å være stengt inne, bastet og bundet og hjelpestøttet av bare "prestisjemessige hensyn". Denne bøygen som stenger for alle tilløp til sund fornuft hos de herrer lakeier. Gjennom domprost Hygen fikk landets prester for en ukes tid siden opplysning om å sende representanter til "fredsforhandlinger". Dette var prestene villig til, selvsagt. Og det er like selvsagt å se på de beskjed om at deres naturlige representanter i et slikt tilfelle var biskop B a r g r a v.

DA VAR DET PRESTISJEN KOM I VEIEN

og veltet hele spillet for quislingene. De hadde spyttet på og løyet så lenge om Bergrav at de hadde stengt seg selv fradonne eneste rimelige vei. De kunne ikke "godta" Bergrav, og så ble det til at de selv oppnevnte en "norsk" kommisjon bestående av 3 nasiprester og 3 som nærmest er å betrakte som stripete. De skal nå utgis for å representere de norske prester. Hvis de altså ikke gjør. Det skal folk være oppmerksom på hvis det om kort tid foreligger et såkalt "resultat av forhandlingene" mellom staten og kirken. Og imens arbeider den tyske kommisjon på sin linje.

NORSK ARBEIDSSAMBAND

Om det, som nevnt annet sted ser ut til at Arbeidssambandet foreløpig skjøvet i bakgrunnen, kan det allikevel ha interesse å se litt nærmere på hvordan nasistene har tenkt det hele organisert. Vi har i vår besittelse en intern organisasjonsplan for sambandet som tydelig bærer preg av at det er tenkt som én kopi av den tyske arbeidsorganisasjonen. Også i hele den utviklede oppbyggingen kjenner en igjen det tyske forbilde. Organisasjonsplanen oppstiller først og fremst en sosial hovedavdeling, som under sorterer ikke mindre enn 9 underavdelinger med spesialoppgaver. Den mest omtales en "alminnelig sosialpolitisk avdeling", som igjen er oppdelt i følgende kontorer:

Sekretariat og sambandskontor for spesialavdelingene.

Virkeområde:

- a. Det politiske arbeid (NSFO), hovedsaklig organisering av NS-seller i alle bedrifter.
- b. Samarbeid med NS om alle sosiale spørsmål som hører inn under hovedavdelingens område.
- c. Sosial opplysningstjeneste ("Klage- og spørrekontor").
- d. Sosialpolitisk samarbeid med andre land - orientering for presse og delegasjoner.
- e. Personalkontroll for hovedavdelingens samtlige kontorer.
- f. Postprotokollføring, rapporter fra spesialavdelingene.
- g. Postekspedering for samtlige kontorer innen hovedavd.
- h. Arkiv for hele hovedavdelingen.

Sambandskontor for fagforbundene.

Virkeområde:

- a. Fastsetting av fagforbundenes virkeområde.
- b. Tarifforhandlinger.
- c. Tariffregistrering.
- d. Formidling av informasjon til og mellom fagavdelingene.
- e. Registrering av rapporter fra fagavdelingene.

Sosialpolitisk registrerings- og undersøkelseskontor.

Virkeområde:

- a. Systematisk samling og registrering av stoff, publikasjoner og materiell for alle økonomiske og sosialpolitiske områder.
- b. Gjennomføring av spesialundersøkelser på de forskj. sosiale områder ved fagfolk som angasjeres for hver enkelt oppgave, f.eks. lønsspørsmål, prisspr., befolkningspr., næringsøkonomiske stilling, arbeidstidsspr., boligpr., arbeidsløshet, sosialtrygd m.m.m.

Delig følger så omstendelige instruksjoner for de forskjellige "lederes" svar og plikter.

Det fremgår er ikke nasistene blitt enig med seg selv om fagforbundenes virkeområde. Dette skal først avgjøres når organisasjonen er satt ut i livet. Derimot er det tydelig at det politisknasistiske virkeområde har meget interessen, idet de inntil kjedsommelighet har spesifisert oppgavene. Dette er jo også hensikten med organisasjonen: Å trenge seg inn og spre nasistenes gift overalt og i alle forhold.

Arbeiderklassen må derfor ikke slå seg til ro med den seier som foreløpig vunnet i og med at sambandet sannsynligvis er utsatt, men stadig styrket og rustet seg til å motstå de nye angrep som sikkert vil komme. Gjør det, er det ingen fare for at nasistene noen gang skal nå fram med sine angrepsorganisasjoner og nasifiseringskunstner. Intet organisasjonsapparat, eller stort det enn er og hvor mange kontorer, ledere og funksjonærer det har, kan make å føre kampen mot en enig og samlet arbeiderklasse. Og denne trygge visshet ligger også vår styrke.

ER NÅ MENINGEN

Gjennomføre obligatorisk medlemskap for fagforeningenes medlemmer også folketaterforeningen. Arbeidsgiverne vil også bli tvangsinnmeldt. Samtidig skal kontingenten for kollektive tilsluttede medlemmer forhøyes til dobbelte.

DEN NORSKE FRONTEN I NORD-NORGE

er mer sammensveiset enn noensinne, skriver vår medarbeider. På tross av matmangel, overgrep og arrestasjoner er stemningen seierssikker. "Det er lærerne og prestene som er dagens menn her som andre steder. Biskop Krohn Hansen skulle preke her 1. påskedag, men fikk stuearrest istedet og er forbudt å tale offentlig. Kirkene er fullt av folk. Det virker ufattelig oss at NS tror å kunne stoppe dette med maktsprog. Jo mer makt de bruker jo større blir forbitnelsen, og jo mer motstand og tross møter de her nord."

"DET ER ARRESTERT EN MASSE

gode nordmenn over hele Finnmark", skriver vår medarbeider videre. "De ble sendt til konsentrasjonsleiren på Lanes ved Tromsø. I Alta er dyrlegen, en sønn av gamle Hornsrud, handelsmannen Aune og tidligere stortingsmann Mjøs arrestert. Alle sikringsfanger som ble arrestert i juni ifjor, er nå enten løslatt eller sendt til Grini. De pårørende fikk ikke engang ta farvel med dem før de reiste. Blandt dem som er sendt til Grini er redaktør av arbeideravisen "Nordlys", Jaklin."

"KONSENTRASJONSLEIREN PÅ LANES

er nå helt overfylt", heter det videre. "I tillegg til de som satt der før, er nå lærere fra hele Nord-Norge sendt dit. Lærerne ble for øvrig også i påsken satt til snømaking i Tromsø."

NYE ARRESTASJONER OG GIDSLER.

I forrige uke ble den kjente idrettsmannen Johan Harnes og butikksjef Engesbratsen i Arbeidernes Bok og Papirhandel arrestert. Dessuten ble flg. kjelborgere tatt som gidsler: advokatene Gustav Heiberg, Ragnvald Graff, Ørnulf Rød, Annaus Schjødt, Birger Eriksrud, Aage Storm, overrettssakfører Fredrik Schilling, direktørene J.J. Beer, Per Gjertsen jr., Sig. Brinck, sekretærene Rørholdt (Røde Kors), Riise Hansen, Garben, banksjef Herman Hensvien, maler Per Krogh, major Arntz, oberstene Ebbe Astrup, Bølling, Trygve Hoff, professor Lindvik og ingeniør Alf Scott-Hansen.

DE NORSKE SKIPSREDERE

som forleden ble innkalt til det nasistiske rederforbund, hvis leder er skipsreder Stenersen, og anmodet om å sende ut en oppfordring til norske sjøfolk om å reise hjem eller søke til aksekontrollerte havner, nektet alle blankt. Rederne er nemlig n o r d m e n n.

DA DET RÅDER EN VISS UKLARHET

med hensyn til Chat Noir, skal vi opplyse at der ingen grunn er til blokade av teatret nå etter at Einar Rose er trått ut av direksjonen. Rosekjelleren derimot er fremdeles under nasistisk ledelse.

BISKOP BERGRAV

er nå på nytt internert i sin hytte ute i Asker. Alle tiltak er truffet for å hindre kirkehøvdingen i å komme i forbindelse med omverdenen. Det utsatt sterke vaktavdelinger, slått opp plakater med "adgang forbudt", og til og med naboeiendommen er rekvirert for å sikre fullstendig isolering. Biskopens eldste sønn, Øivind Berggrav, er også internert samme sted, men på en slik måte at far og sønn ingen forbindelse har med hverandre.

BOYKOTT AV GYLDENDAL.

Etter at Gyldendal Norsk Forlag er overtatt av nasistene med Hakon Foss og Tore Hansun som ledere, skal forlagets nye bøker boykottes. Det samme gjelder også nasiforlagene Kamban, Stenersen og Blix.

- 5 -

TRANSPORT RUSSISKE FANGER

Ette sist lørdag en viss oppmerksomhet i Oslo og langs hovedbanen. Det var en alvorlig fangevokternes brutale fremferd en la merke til. Det var spark og behersket kjefitbruk hvis en fange vakte det minste mishag. Og langs hovedbanen stilte de tyske vaktene opp maskingeværer og offisererne trakk revolverne når toget stanset ved en stasjon. Folk skulle hindres i å gi fangene varer eller vise dem sympati. Det gjorde de nå allikevel da. Det var godt fremme. På veien oppover var det atskillige fanger som greide å flykte.

TYSKLAND BOMBES METODISK

effektivt med hundrevis av fly i hver raid. Og det er ikke tilstrækkelig med jagere i selve Tyskland. I sine egne meldinger om det vellykte dagslyngrepet på dieselmotorfabrikken i Augsburg, forteller tyskerne selv at jagerne møtte opp ved kysten og tok imot de britiske fly. Over Augsburg møtte de effektivt luftvernsskyts. Og nå fikk de britiske fly på nytt føling med de tyske jagere da de fløy hjem over kysten. Dette stemmer. Men derved har tyskerne også innrømmet at der ikke finnes jagerforsvar i Tyskland selv.

TYSKERNE SPARER PÅ HVER DRAPE

olja og bensin, sender England jageravdelinger på 400 - 500 fly om dagen over Frankrike. De har råd til det og ønsker å vise herr Laval hvordan det egentlig står til med kreftene for øveblikket. Verden har grunn til å tro at det blir de allierte som setter i gang våroffensiven. Tyskerne har snakket for mye om sin offensiv. Det pleier de ikke å gjøre når de virkelig har planer. I Russland er de fremdeles på retratt i vårbløyta.

DEN STRENGERE RASJONERING I TYSKLAND

er visst ikke no videre populær. I hvertfall har myndighetene funnet det nødvendig å tildøle hver husstand en til to flasker konjakk som ekstrarasjon for en mildne overgangen.

DANSK "POLITIKKEN"

bringer den 17. april et dementi fra Berlin av angivelig rykter om indre uro i Tyskland. "Det dreier seg som om meldinger ifølge hvilke der skulle være begått 180.000 sabotasjehandlingar i Chemnitz bare i februar. I de berlinske arbeiderkvarterer Wedding og Neuköln skulle det være reist barrikader bestykket med maskingeværer, i Ruhrdistriktet utbrutt hungersrevolter og i Stuttgart skutt 60 utenlandske arbeidere for anstiftelse av uroligheter." Vi har ikke hørt om disse rykter før nå, men dementien minner oss om et gammelt ordsprog: Ingen røk uten ild.

PÅ EN BUSS I BERLIN.

En dame kommer inn med en liten pike som finner seg en plass ved siden av en jøde, behørig merket med gult tegn. Damen utbryter: "Lise, du behøver ikke sitte ved siden av en jøde. Finn deg en annen plass." Lise er snild pike og finner seg en annen plass. - Nå ved siden av en arbeider. Denne reiser seg og sier: "Jeg behøver ikke å sitte ved siden av Lise", derpå flytter han seg bort til jøden.

TROSS AIT!

den svenske frihetsavisen - har i sitt siste nr. en tegning av quisling i dype tanker. I en visjon ser han hele det norske folk med Nygårdsvold i spissen. Han undres: "Lurer på om jeg skal ta borgerskapet fra alle de 98%?"

SVEN JAKOB SKRIVER I SAMME AVISEN:

"Underlig folk det norske. De motarbeider energisk den gode nyordningen. Hvor får det sin stålvilje, sin kraft fra? Kanskje fra de høye fjellene. Fra sin ubendige kjærlighet til den ting som kalles frihet?"

KONG HÅKON SENDTE UT

følgende hilsen til Norges venner den 9. april: "De 2 år som er gått siden 9. april 1940 har vært like lange som tunge og kan sikkert betegnes som de mørkeste i vårt lands historie. Men i alt det dystre må vi ikke tape av syne hva disse år har betydd for det norske folk. Fedrelandskjærlighet er blitt en levende realitet og vi har lært oss å sette de felles interesser foran privatinteresser. Jeg håper at særlig ungdommen kommer til å ha klart for seg samholdets betydning, så den kan bli i stand til i fellesskap å bygge landet opp igjen når friheten er gjenvunnet."

- V -

quislings FØRSTE BUDGETT

har ført opp 247.000 kroner til statsrådenes lønninger, til representant 415.000, til quislings villa på Bygdø 550.000, til nødlidende NS-aviser 1.800.000, til propaganda 8. mill. (helt bortkastet) til "nasjonale festdager" 1.5 mill., til "Kulturutstillinger" 450.000 og til utenlandske kulturpersonligheters besøk 50.000. Underskuddet er på 423 millioner kroner. Ta frem i erindringen noe av det quisling har sagt om tidligere regjeringers bruk av skattebetalernes penger. Nærmere kommentarer er helt overflødig.

- V -

"KULTURDEPARTEMENTETS"

tyske bibliotekskonsulent, Petter Naumann, var nylig på Rjukan og foretok en drastisk utrensning i stedets velkjente offentlige bibliotek. Dette var sikkert en behagelig oppgave for tyskeren, for biblioteket på Rjukan var berømt for sin betydelige samling av litteratur fra arbeiderbevegelsens teori og historie.

- V -

NESTE UKE KOMMER

Fri Fagbevegelse ut 1. mai. Det er bittert å tenke på at det er den 1. mai dagen den norske arbeiderklasse går imot under det nasistiske åk. Denne tid på året var tidligere under vår frie forfatning preget av de travle forberedelser i alle arbeiderklassens faglige organisasjoner for å alt skulle ligge til rette for en omfattende og verdig feiring av frihet og kampdagen.

Om vi i år ikke som fri menn og kvinner kan demonstrere vår kjærlighet til frihet, likhet og brorskap i masseopptog under våre faner og banner så kan vi allikevel nytte den tiden som er igjen til stille forberedelse slik at maidagen i år blir feiret som det sømmer seg under okkupasjonen. En må regne med at nasistene nok vil få i stand arrangementsmuligheter i samarbeid med tyskerne, som jo har profanert dagen ved å ta den til inntekt for sin propaganda.

Parolen for hver ærlig arbeidsmann og kvinne, ja for hver god nordmann, er derfor i år: La nasistene beholde gatene og de offentlige steder 1. mai. Feir dagen innendørs i familie- og kameratskapskretsen! Gi da innhold ved på nytt å sverge vårt hellige løfte: Aldri å hvile eller gi opp før Norge igjen er fritt og vi atter kan bygge vår egen

F R I F A G B E V E G E L S E

**FRI
FAGBEVEGELSE**

1943 - 45

B. 2

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

DRAMMENS VN. 42 OSLO

FOTOGRAF.

ORIGINALTITTEL